Nora Iuga

•

înainte ca ochiul să-și fi terminat privirea

POEME ALESE DE

Rita Chirian

CARTIER
de colecție
Nr. 22

CARTIER

de colecție

Nr. 22

„Poetă de avataruri, Nora Iuga așază semnul egalității între fenomene de o derutantă diversitate. De aceea, constructul insolitează, însă drumul pe care îl parcurge nu este de la obiect la subiect – acesta reducând totul la dimensiunile lui –, ci de la subiect la obiect, ca act al descoperirii și al cartografierii. Versul se obscurizează, aparentul dicteu automat inervează simțurile, onirismul îndepărtează pe cei nechemați; dar, dincolo de scenografia de improvizații, în spatele pletorei divagante, se coagulează o râvnă pentru enormități și teribilități. … De aceea, discursul se desface pe o spirală desfășurată în toate planurile temporale și senzoriale, în fotograme care suprapun cadre cu totul opozabile, ceea ce poate îngreuna lectura. Dar este un efort pe care i-l îngăduim acestei poezii tinere, dionisiace, congestionate."

Rita Chirian

25 RON / 109 MDL
9 789975 863865

Nora Iuga

•

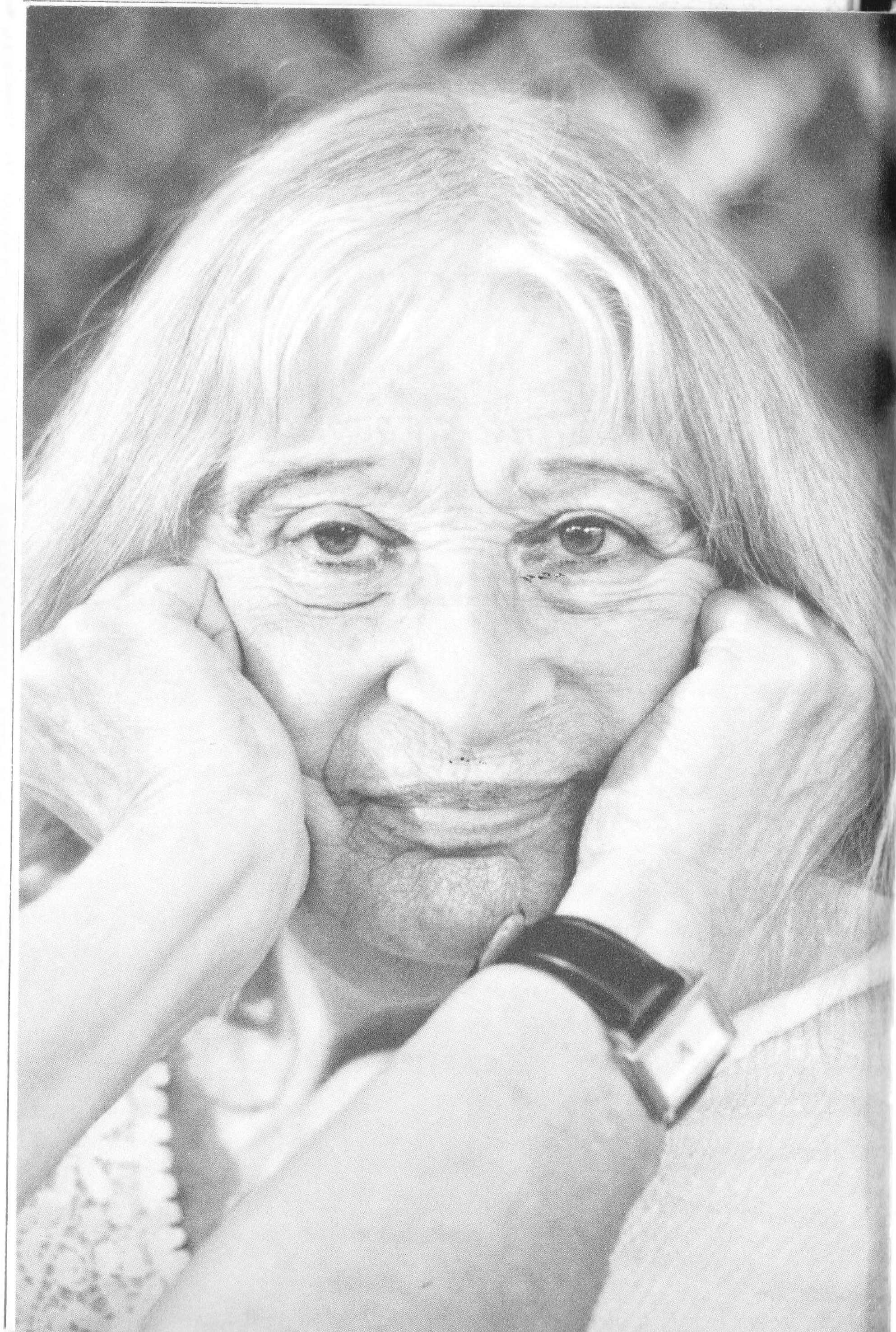
înainte ca ochiul să-și fi terminat privirea

POEME ALESE DE

Rita Chirian

Fotografi de Nicolae Pojoga

CARTIER

Despre autor

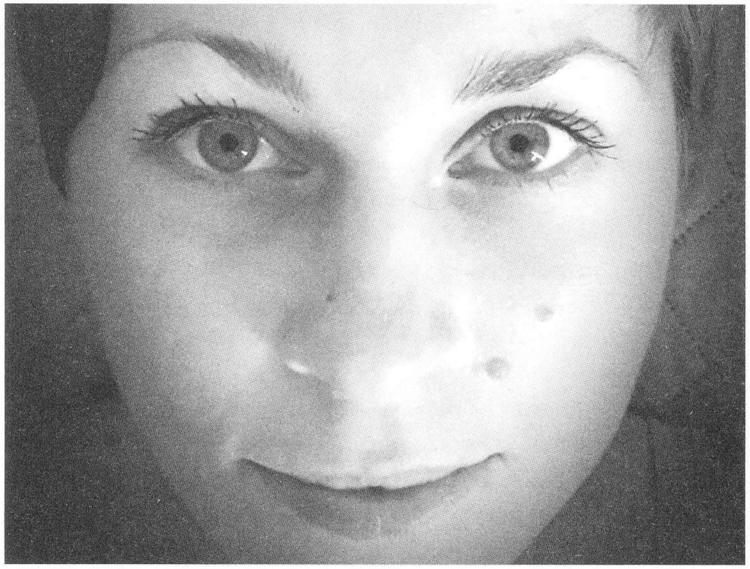
Nora Iuga (născută la 4 ianuarie 1931, în București) a absolvit Facultatea de Filologie, specializarea Germanistică, la Universitatea din București (1953). A fost profesoară de limba germană (1954-1955), bibliograf la Biblioteca Centrală de Stat (1955-1969), redactor la Editura Enciclopedică (1969-1977) și ziaristă la publicațiile de limbă germană „Neuer Weg" și „Volk und Kultur" (1977-1986). Este poetă, prozatoare și traducătoare.

A debutat cu volumul *Vina nu e a mea* (1968, cu o prefață de Miron Radu Paraschivescu), căruia i-au urmat în jur de 20 de volume de versuri, printre care: *Captivitatea cercului* (1970, retrasă din librării și biblioteci, poeta având interdicție de publicare timp de șapte ani), *Opinii despre durere* (1980), *Inima ca un pumn de boxeur* (1982) *Piața cerului (Jurnal de bucătărie)* (1986, 2012), *Dactilografa de noapte* (1996), *Spitalul manechinelor* (1998), *Autobuzul cu cocoșați* (2001), *Petrecere la Montrouge* (2012), *Câinele ud e o salcie* (2013), *Ascultă cum plâng parantezele* (2016), *Mai drăguț decât Dostoievski* (împreună cu Angela Baciu, 2017); în 2000 Norei Iuga îi apare o antologie de poezie, *Inima ca un pumn de boxeur*. Publică, de asemenea, patru romane (*Săpunul lui Leopold Bloom*, 1993; *Sexagenara și tânărul*, 2000; *Hai*

să furăm pepeni, 2009; *Harald și luna verde*, 2014); două culegeri de poeme în proză (*Lebăda cu două intrări*, 2003 și *Fetița cu o mie de riduri*, 2005) și două jurnale (*Fasanenstrasse 23. O vară la Berlin*, 2001, și *Berlinul meu e un monolog*, 2010). Pentru volumele ei, Nora Iuga a primit numeroase premii și distincții în România și Germania (unde a fost, din 2009 până în 2010, bursieră a Deutscher Akademischer Austauch Dienst). Este o reputată traducătoare – mai mult de 30 de titluri – a câtorva dintre cei mai importanți scriitori de limbă germană din secolele al XIX-lea și al XX-lea: Nietzsche, Strindberg, Ernst Jünger, Paul Celan, Günter Grass, Herta Müller, Aglaja Veteranyi, Rolf Bossert, Elfriede Jelinek etc. În 2007, Nora Iuga a primit Premiul Friedrich Gundolf, oferit de Deutsche Akademie für Sprache und Dichtung, o distincție acordată celor care aduc servicii speciale în promovarea literaturii germane în lume. Cărțile sale au fost traduse în germană, franceză, spaniolă, italiană, bulgară și slovenă: romanele *Sexagenara și tânărul* (Germania, Spania, Italia, Franța, Slovenia, Bulgaria), *Săpunul lui Leopold Bloom* (Bulgaria), *Hai să furăm pepeni* (Bulgaria), volumele de poezie *Capricii periculoase* (antologie, în Germania și Slovenia), *Autobuzul cu cocoșați* (Germania), *Inima ca un pumn de boxeur* (Franța), *O inimă venind pe picioroange* (Elveția).

Despre autorul ediției

Rita Chirian s-a născut în 1982 la Botoșani, a debutat editorial în 2006 cu volumul de poezie *Sevraj*, care a obținut Premiul Național Mihai Eminescu – Opera prima. În 2010, publică *poker face*, urmat

de *Asperger* (2012) și *Casa fleacurilor* (2016). Volumele ei au primit mai multe premii naționale. În 2017 primește Premiul Tânărul Poet al Anului 2016, pentru *Casa fleacurilor* (2016). Este redactor al revistei *Euphorion* și colaborează la reviste precum *Poesis International* și *Vatra*. Este doctor în filologie cu o teză coordonată de Al. Cistelecan despre mutațiile poetice după 1989 (2012). Selecții din versurile ei au fost traduse în limbile engleză, franceză, neerlandeză, maghiară, suedeză, poloneză, germană, ebraică. Traducătoare a mai multor volume din limba franceză. Trăiește la Sibiu.

„Sunt o cabotină, nu sunt în stare de fapte, îmi imaginez"

Încercând, poate hazardat, o definiție care să vină mănușă poeziei Norei Iuga, aceea ar fi apologia unei extinderi a experiențelor eului individual la cadrele geminației universale. Amplele viziuni simbolice, ardenta verbozitate poetică, repetițiile, inventarierile, petulanța suprarealistă, apostrofele, tonul sibilinic au fost, de la debutul din 1968, semnele unei adeziuni – explicabile și imperative în contextul perioadei – la un *outre-monde* care să facă respirabil aerul imobil al realității. Poezia ei este declarație patetică, implicată, gest de elegantă insubordonare, iar sursa lirismului este de căutat în intuiția și practica exaptării: un *mind-set* de-a-ndoaselea, marcat de împotrivire, de obstinație, de cabrări violente. Fără a practica un discurs facil, ba chiar cu nebulozități asumate, Nora Iuga aruncă în scenă un nepotolit demon polemic și disruptiv. Prin propensiunea pentru ironie sau chiar pentru invectivă la adresa prohibițiilor bunului-simț, cad pradă suficiența și stupiditatea feroce, în timp ce, alchimic, poeta calculează datele ecuației explozive în care exaltarea și causticitatea variază infinit. Un relief moral și estetic spectaculos se relevă din aceste magme poetice. La vederea lui, reacția critică este univocă: Nora Iuga este ori venerată, ori trimisă la colțul istoriei literare.

Înzestrată cu capacitatea proiecțiilor hiperbolice, poeta descoperă în gestul simplu, cotidian, în regresiile într-un *safe-space* al copilăriei/al memoriei/al ficțiunii, în vorba obișnuită ori poate contondentă și rufoasă, vulgarizată și tocită de întrebuințare, în obiectul comun și de aparență modestă tocmai datele în spatele cărora sigur se află semnificația. Însă, pentru ca jocul să continue, de fiecare dată când pare gata să dea soluția cimiliturii, Nora Iuga face pirueta și se aruncă în chiar inima labirintului. Spirala jubilativă, groaza lapidarității, reflexivitatea dinamitată sintactic, concretul lărgit, dilatat până la o surprinzătoare relație universală, absența fetișurilor, respinse și ca simple puncte de reper, efuziunea, țipătul de entuziasm dau o poezie capabilă să-și păstreze prospețimea, de o evocatoare densitate: atât pe orizontala biografiei, cât și pe verticala istoriei (literare), Nora Iuga pare mereu la debut. Impulsul ei creator este eminamente dodecafonic: nimic nu este lăsat pe dinafară, totul se cosmicizează și intră într-o dinamică grandioasă, de gesticulație onirică. Atitudinea nu este contemplativă, ci integrativă, urmând invariabil legea severă care sucește gâtul locului comun, al expectanței facile, al aforismului de falsă noblețe. Astfel, poezia ei este un brigandaj în haină de gală, căci, după fiecare ultragiere, reziduurile sunt îndepărtate cu cele mai fine batiste livrești.

Freatismul cultural, maturat în interstiții încăpătoare, face ca emoția frustă, îndatorată încă influențelor, din *Vina nu e a mea* (1968) și din *Captivitatea cercului* (1970) să devină asonantă în *Scrisori neexpediate* (1978), veritabil punct de turnură al poeticii Norei Iuga. Metaforismul languros al primelor două culegeri se sparge, lăsând la iveală atât o reabilitată feminitate tare, cât și o inteligență artistică de remarcabilă grație, capabilă, într-un straniu și seducător joc de oglinzi, să sară de pe gama ei pe a lui. O sentimentalitate spontană, candidă, în rezonanță cu melancolii mocnite și trufașe erupții, se mărturisește în sangvine

revărsări muzicale: „E șapte, e seară, răsfoiesc un ziar, întâmplările/ acestei planete ca reclamele luminoase apar și/ dispar și oamenii se agață cu disperare de știri,/ de rătăcirile unor vapoare, de catargele scufundate/ în amintiri. Se mută pământul mereu mai la nord,/ sângele se face mai rece, fața ta aprinsă nu știu/ câtă vreme o mai suport; e o liniște mare ce/ începe să mintă și nu cer nimic, poate un câine/ bătrân să nu mă înțeleagă dar să mă simtă". Registrul poetei, fără a fi de amplitudine, cunoaște alternări subtile de nuanțe, modulează sonorități de romanță și expresionisme abia rotunjite a strigăt. Stilizarea este discretă, dar eficientă, de un rafinament ingenuu, prerafaelit.

În *Opinii despre durere* (1980), euforiei telurice i se adaugă mari (și riscante!) exclamații de diagnostic social: „nesfârșite canonade/ cu mingi de biliard/ și opinii despre durere/ omul ștampilat iese de pe bicicletă/ să-și înalțe zmeul/ un dragon mănâncă rândunica din zbor/ nu cunosc altă lecție de morală/ și-mi învăț copilul să adune/ până la zece/ se arde mereu câte un bec/ și mă gândesc la filamentul plăpând/ care tremură ca un pui/ cu gâtul tăiat" (*Altă lecție de morală*). Feminitatea se înrădăcinează acum într-un filon aspru, de mânie fecundă și de forță acuzatoare, nu numai în planul ideilor, ci și al expresiei, care, sincopată, concisă, incisivă, implică respingerea unei prejudecăți a stilului înalt, „neomodernist", a suavelor leșinuri calofile. Imaginea virează înspre elementul-șoc, debutonat, este construită pe discontinuități, rămânând însă programatic vitalistă și exuberantă chiar în abisalitate.

Poetă de avataruri, Nora Iuga așază semnul egalității între fenomene de o derutantă diversitate. De aceea, constructul insolitează, însă drumul pe care îl parcurge nu este de la obiect la subiect – acesta reducând totul la dimensiunile lui –, ci de la subiect la obiect, ca act al descoperirii și al cartografierii. Versul se obscurizează, aparentul dicteu automat inervează simțurile, onirismul îndepărtează pe cei nechemați; dar,

dincolo de scenografia de improvizații, în spatele pletorei divagante, se coagulează o râvnă pentru enormități și teribilități. Capătă concretețe o nouă postură, fervoarea celui care-și cultivă declasarea: „iar în bucătării în dezordine/ fața de masă cu romburi/ la fel buzunarele cangurului/ în care puiul crește dormind// ce literă încheie întâmplarea unui cuvânt/ și pe cine trezește acum în deșert/ sunetul potcoavei rostite cu gândul/ faleze abrupte cu cămări de păsări/ clădiri sterpe în care momeala/ e un aeroplan de hârtie// – sarea pe limbă se dizolvă/ cum muzica unei lumi/ pe-o balanță incertă –/ frică și lene/ cuțitele ar trebui să taie/ ideea ca pâinea/ pentru ca păsările și câinii să afle/ că am încercat să exist/ acolo unde nu se vorbește" (*Sarea pe limbă*). Arlechinada tragică, deopotrivă grațioasă și decorativă ori sarcastică și grotescă, evoluează într-un discurs al rictusului. Automatismele sunt deconspirate, ca producătoare ale unor reacțiuni de caricatură. Se inițiază acum o poezie a intermundiilor, a unei realități care să înlocuiască nefastul, plictisul, derizoriul. Aceasta anticipează anumite ubicuități cosmopolite de mai târziu, însă versurile rămân brutale, de o ambiguitate adeseori insolentă, imaginea este invectivată, cu mină rece, dementă, cumplit ireverențioasă: „nu mai vreau să merg/ cu apa murdară/ prea multe nări/ prea multe pompe/ prea multe lecții de fizică/ am învățat să trec/ cu sufletul la gură/ această floră a scârbei/ câte puncte cardinale are hoitul unui crin/ câte orificii ale desfătării/ câte intrări cu femei și bărbați/ biciuind dublura morții/ când urcă noaptea viermele/ în dulcile pânze-ale limfei" (*Când urcă noaptea viermele*). În contrapondere, o oarecare ambiție industrioasă poate fi deja intuită în versurile Norei Iuga. Ea vine parcă din nevoia de îndestulare a unor virtualități poetice abia sondate și se consolidează în *Piața cerului. Jurnal de bucătărie* (1986), culegere în care textul aluvionează elementele unei realități crâncene, inventariază obstacole, simulacre, artificii, obiecte și sentimentalisme kitsch.

Surpările apocaliptice – incapabile însă să anuleze setea robustă de viață –, domnia ilogicului, viziunile de terifianță și calamitate, consemnate ca stări liminale, extatice își obțin primatul odată cu *Inima ca un pumn de boxeur* (1982): „ce v-a făcut paltonul meu mov// ați văzut voi felinarele/ barzoii prelungi și astenici/ ca arhanghelii lui theotokopolous// ce v-a făcut paltonul meu mov/ cineva pândește mic și tuciuriu/ cu ochiul de viezure/ cineva taie burta fotoliului/ cineva mestecă/ cineva suspectează speranța/ uite-i îngenunchind în fața drapelului/ toți au crezut/ că pot spune lucruri importante/ toți au ieșit în stradă/ toți au mințit/ toți au locuit în mine/ și când mă pipăi îi simt laolaltă/ într-o imensă sală de așteptare (*Ascunzătorile, II*). Cadrele sunt cele absurde, coșmarești, de ev brutal, ca tot atâtea ipostaze ale iraționalului: „cel de la serviciu spune/ pisica trebuie făcută să toarcă/ celălalt spune/ pisica trebuie făcută să nu toarcă/ – urmăriți traiectoria suplă/ conturul pur al acestei mingi –// atenție acum/ se naște o generație" (*Ascunzătorile, VI*). Poezia Norei Iuga continuă să exhale același miraj al inefabilului, al straniului, al enigmaticului, al lugubrului, în care devine evidentă o anumită condiție pitorească, semn al unei aptitudini ironiste, deocamdată promptă și inconștientă. Acest *mysterium tremendum* apocaliptic este reținut cu o egală locvacitate, euforică și abundentă chiar în fața prăbușirii: „în balconul de peste drum/ o femeie scutură un cearșaf/ se face pace/ se întorc păsările cu cizme de cauciuc/ un detracat își mângâie inima/ o beznă pură se volatilizează acum/ peste recunoașterile noastre/ și cel biciuit de istorie/ sărută un steag (*Eu sunt acel lucru frumos*). Efectele sunt obținute prin dilatație, prozaismul se înnobilează, asocierile sunt eterogene, dar fluxul este armonic. În aceeași ordine de idei, impulsul de migrație imaginativă, de altfel inconsecvent și ostentativ-simbolic, este o reacție împotriva urâtului și disonanței: „mă gândesc

că o să plece și poezia/ ca un copil care a crescut/ și nu mai are nevoie de mine/ ne vom trimite scrisori/ scuze mărunte pensii alimentare/ plata la zi a turburărilor/ înghesuite în dosare doldora/ în care nu mai găsești nimic/ [...]/ ce bine că trăim/ ce soare dulce pe guta pensionarului/ ce frumoasă ilustrație din insulele antile/ cutremurul s-a produs pe altă falie (*Călătoria la Plovdiv se amână*).

Poezie a faptului divers (casnic), *Piața cerului. Jurnal de bucătărie* (1986) postulează ideea că arbitrarul, întâmplătorul, întâlnirea accidentală a celor mai modeste ori insignifiante obiecte, personaje, ființe (eul, alter-ul) sunt generatoare de tensiuni înalte. Se poate ca parte dintre versuri – ca aiurea în poezia Norei Iuga – să pară că se risipesc în giumbușlucuri gratuite, dar nici acelea nu sunt lipsite de substanță reflexivă, departe de a rămâne simple acrobații verbale sau de imaginar. Gureșe, mimând și subminând alienarea și excentricitatea boemă, punând laolaltă savoarea libertinajului și ideea divină, micile și marile bufonerii, textele din *Piața cerului* alcătuiesc, poate, ceea ce este mai valoros (unitar și subunitar) din creația Norei Iuga. Acutele ontalgiei sunt filtrate (de-naturate) prin prozaismul unei bucătării de cartier muncitoresc, în care zgomotele intime venite dinspre vecini amintesc traiul lipsit de taine, alandala și simultan, din romanele rusești. De o mobilitate proteică, mereu exagerată, prăpăstioasă și zglobie, solemnă și burlescă, ipostaza „casnică" a feminității Norei Iuga este turbionară în înduioșări, discretă și impertinentă, cu enorme rezerve de suavitate. Se spovedește și se autopersiflează concomitent. Se ia în tărbacă, dar autoironia este un produs cerebral, rece, tăios, suprapus efuziunii anterioare. Adoptă o postură sardonică și seniorială și, fără să fie lipsită de sensul intimității ori de momente de reverie gravă, are tot timpul conștiința că evoluează teatral,

înaintea unui ochi ascuns-critic. Această coordonată spectaculară va ajunge, mai ales în volumele ulterioare *Dactilografei de noapte*, supraterană, fiindcă nu de puține ori poeta simte impulsul de a-și crea (jucate) alibiuri, de a da o notă justificativă tectonicii nărăvașe, de a prinde într-un tablou coerent policromia violentă a instinctului, de a-și lipi eticheta în dreptul locului gol din insectar.

Dactilografa de noapte (1996) și *Capricii periculoase* (1998), linii paralele ale aceluiași grief poem, sunt întunecate, dar fără să abandoneze deplin travestiul, simulacrul, fandarea histrionică. Abia prin *Autobuzul cu cocoșați* (2001), Nora Iuga își desăvârșește efortul de dedublare, „eu" devine „altul", iar autoironia, datul cu tifla capătă proporțiile unei destrucții programate: de aici derivă aura ludică, senzația de ghidușă (dar tragică, patetică) detașare, dar care nu este altceva decât o bizară ecranare a unor obsesii împinse în plan secund, voluntar obnubilate. De asemenea, de o difuză melancolie sunt cele două culegeri de poeme în proză, *Lebăda cu două intrări* (2003) și *Fetița cu o mie de riduri* (2005), culegeri de poezie fluvială, cu sintaxă frântă și discontinuități care transcriu gesticulația grăbită, spasmodică a celui care nu vrea să piardă niciun instantaneu al realității interioare/exterioare/imaginare. De aceea, discursul se desface pe o spirală desfășurată în toate planurile temporale și senzoriale, în fotograme care suprapun cadre cu totul opozabile, ceea ce poate îngreuna lectura. Dar este un efort pe care i-l îngăduim acestei poezii tinere, dionisiace, congestionate.

Subiectivă firește, această antologie nu poate fi considerată definitivă. Este numai felul în care, azi, Nora Iuga îi vorbește Ritei Chirian.

— Rita Chirian

Vina nu e a mea

(1968)

Băieții ăștia slabi

Băieții ăștia slabi
care seamănă cu mine;
bărbatul meu
și vânzătorul de lămâi
și muzicantul și șoferul,
scheletele astea frumoase
cu flori la încheieturi,
prăbușite sub povara lebedelor
care le cântă în cârcă,
cum îngenunche seara
înainte de a-și face crucea
pe pântecul meu
și-alunecă în mări
ca peștii prelungi și galbeni,
ca frunzele lunii fanate,
trecând mereu peste mine,
fără să-mi miște lumina.

4 aprilie 1944

Cum știu picioarele drumul lemnului
dincolo de așternuturile verzi,
de lacrimile martirilor carbonizați
în acel început de aprilie,
când ne-am ascuns în șifonier,
să nu ne găsească poștașul
cu somația de chirie.

Li-li-liliana...
Pe-o placă de patefon,
și păsările care cereau prea multă pâine
pe balcoane,
și noi care făceam copii,
ca să uităm,
sau doar să amânăm acele insule
cu viața prinsă-n scobitoare
ca o măslină uleioasă.
Li-li-liliana...
la patefon
și noi ne sărutam în șifonier,
și pompele funebre sunau la vecin,
și iar ne sărutam, c-o legitimă bucurie.

Rindeaua

Sub becuri astenice
se dau gândurile la rindea
șerpi blonzi de talaj
se zvârcolesc pe mese afumate
și geme rindeaua
ca o cățea strivită de lună
geme rindeaua obsedant și smintit
ca pământul într-o rostogolire egală
egală egală
lama se afundă ușor
în săpun în cartoful fiert în pământ
în soldatul de plastilină
în părul sălciilor care au fost
pe vremuri fecioare și s-au numit Magdalena
în gurguiul degetului se-afundă lama
pe apele sângelui
lebedele țipă și mor
și-i o noapte albastră
ca sincopa unui vis de morfină

și iarăși rindeaua egal
egal egal
De unde atâta talaj blond
infinită perucă de înger
lângă mese înnegrite
capete cad

Joc de artificii

Vina nu e a mea

Văduvele dansează în jurul fântânii,
văduvele cailor adormiți în scaunul electric.

Vina nu e a mea
– strigă una verde –
dacă am nevoie de o broască
să mă facă trestie.

Vina nu e a mea,
că nu pot să-i fac jocheiului
un moștenitor.

Mânjii noștri stau înrămați în lună
și n-au învățat încă silabele
Ma-ma.
Văduvele dansează în jurul fântânii
și-n florării se pregătește
cununa derbyului.

De leagăn

Scurtcircuit în fosa orchestrei.
Mâinile se lovesc provocând accidente,
pentru că cineva ține ascunsă
o dansatoare în trompetă;
cine se-ncumetă
să ocupe un pupitru de dirijor,
când nicio baghetă nu mai are fosfor,
și nimeni
nu poate să aștepte răsăritul
cu unghiile în teacă?
Un singur ochi de cortină trece-n revistă
sângeroasa noapte a Sf. Bartolomeu,
și din trompetă
un cap de femeie aprinde lumina
după ureche.

În cvartet

Mă-ntorc în cvartetul
micilor caporali
gata la ordine.
Cer trei cărți,
fug pe fereastră
și secretul bătrânei florărese
e după frunză.
Cel din post fluieră
– cortina –
fluieră pentru că mâine
îi vor coace mâinile la crematoriu
și un miros de vanilie
va invada orașul cu parașute roșii...
fustele tale, iubito,
volanele
sacrificate în sănătatea șarpelui sfânt
cu clopote seara.

Oglinda

Mă privesc în lac,
o broască îmi sare în ureche,
o broască îmi iese din gură,
o broască mi se înfășoară în păr
și râsul meu e un orăcăit de apă
posedată de lună.

Am fost odată eu
un zeu primitiv,
decapitat la piciorul trestiilor?

Capul mi-e o piatră
pe care apele au spălat toate liniile.
Îngenunchez în mlaștină,
căutându-mă în începuturi
și dincolo de ele.
Numai mormolocii
îmi alunecă printre degete
și mi-e frică de propria-mi atingere
ca de veșnicie.

Cămila albă

„Cămilă albă de vei visa
moarte înseamnă."

De trei nopți
cămila albă rătăcește
printre dunele cerului;
de trei nopți
oamenii își schimbă
cu disperare trupurile,
și-și cerșesc unii altora respirația
să mai apuce o dimineață.
Ce înghesuială-i la ponton;
câteva femei
și-au adus pisicile moarte
ca să le-mbarce
și se tocmesc cu bătrânul Caron
pentru acele umile suflete
cu care vor să-și mai cumpere
o naștere și o nuntă.
Cămila albă
aleargă nălucă printre dunele cerului
și pădurile se retrag în ele ca melcii
și-și ling rădăcinile înghețate.

Moșteniri

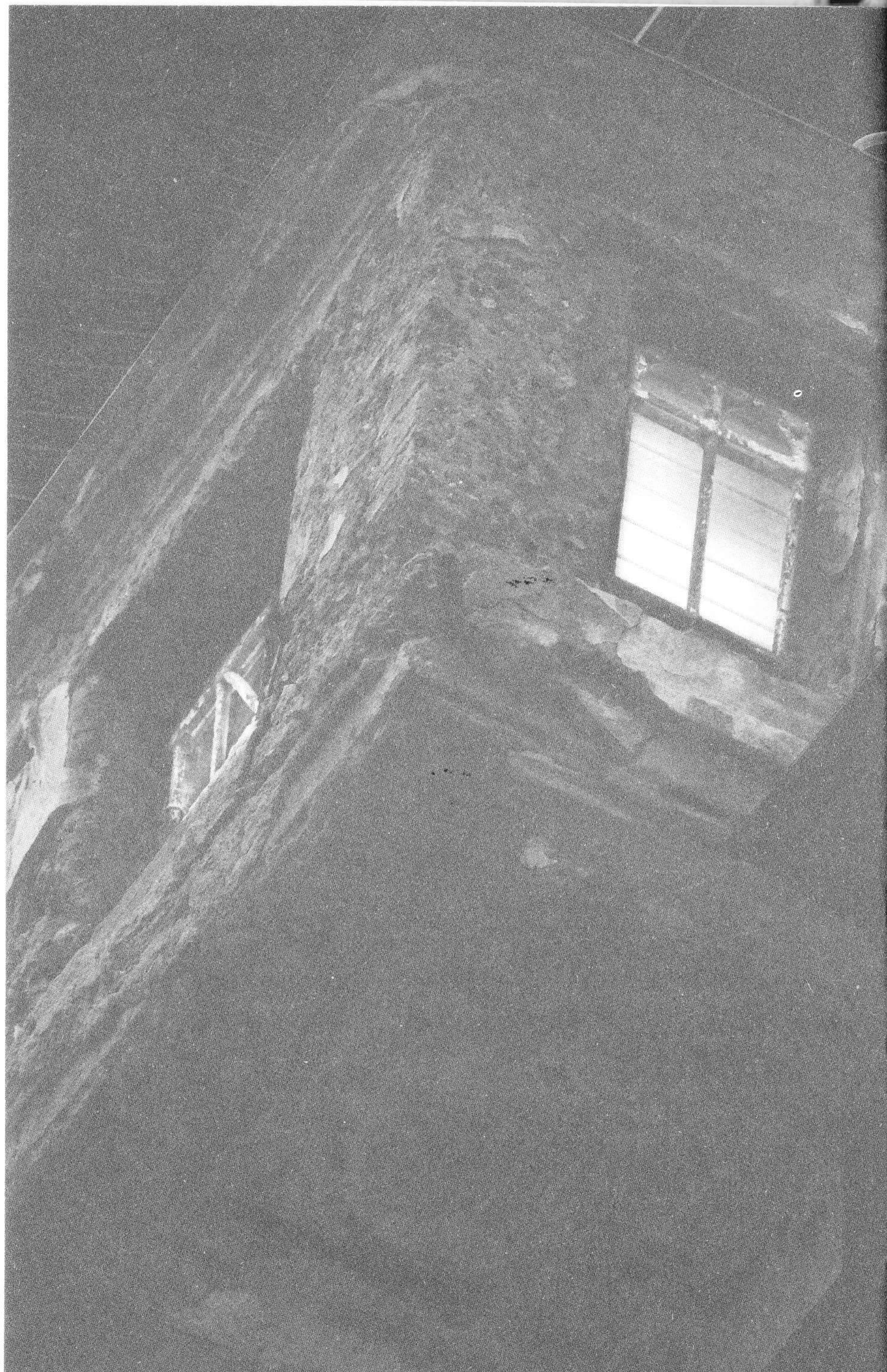
Toți moștenim un șir de părinți
altoiți pe copaci
carbonizați inutil;
poate-au trecut pe cămile,
însetați de trupuri morganatice,
asfințite în diminețile lor fără memorie.
Vinuri de iarbă
ciocnite în amețitele tălpi,
leagăne, leagăne...
și-n fiecare ureche
un muzicant îndrăgostit de migrațiile vântului.
Atâta amară sare în deșerturi
și nisipurile
care și-au umflat respirația
în plămânii noștri fragili.
Trebuie să iubim,
când șoaptele sunt mai grele ca niște sicrie
și ochiul se deschide
în palma părinților devenită câmpie.

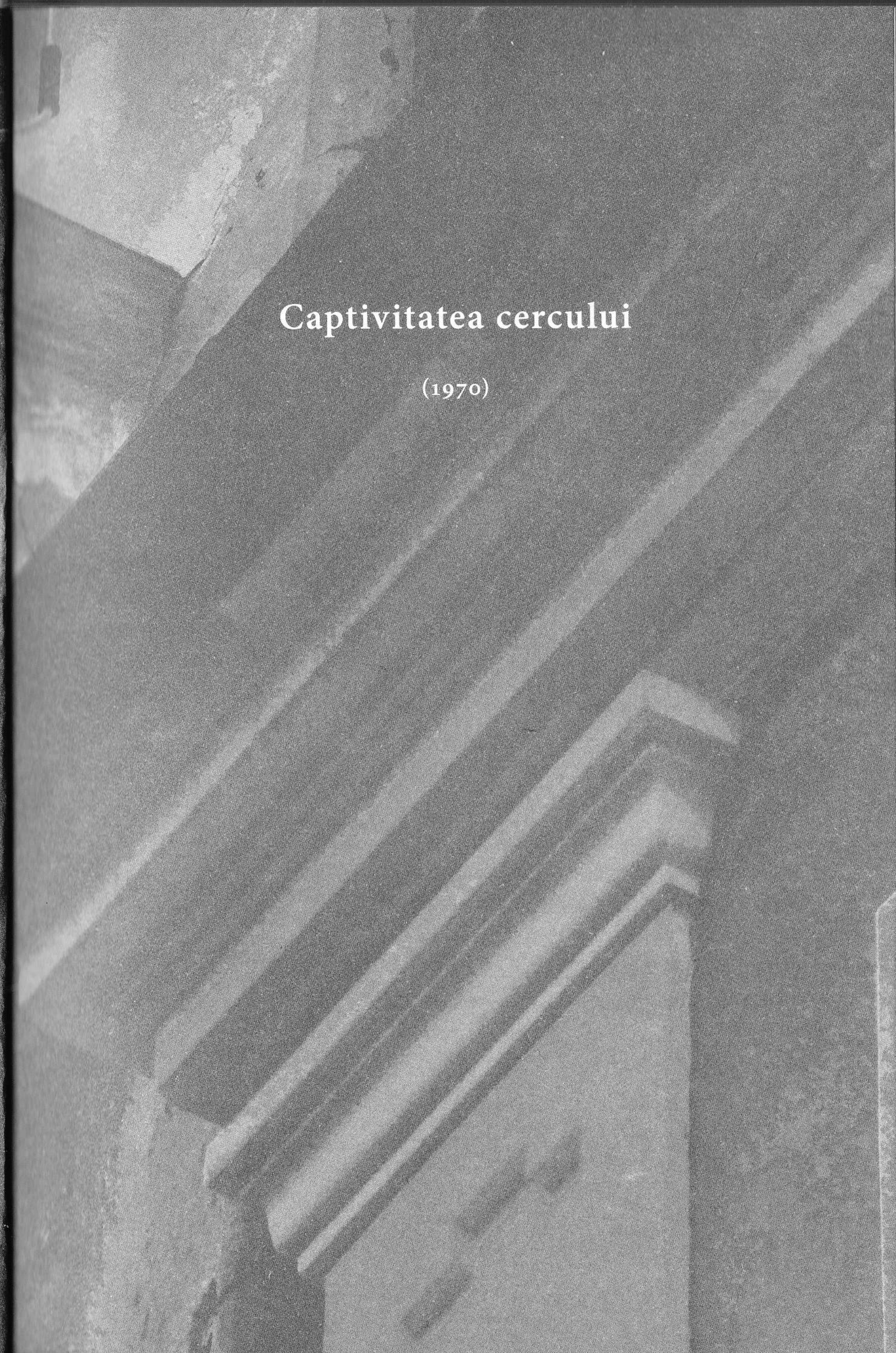
Cunosc o frică

Cunosc o frică
a schimbării hainelor,
a schimbării drumurilor,
o frică a găsirii rădăcinilor în crengi,
și o mare lăcomie de naștere
în cântecul păsărilor muribunde.

Azi noapte mi-am simțit trupul
în durerile pândei
așteptând între gălbenuș și cărbune
să se-aprindă o lanternă,
să văd mingile planetelor
încurcate în plasele mele
de nervi și de sânge.
Cu o mână
făceam semne chinezești
schimbând șarpele-n om
și omu-n copac,
cu cealaltă
mă-nchinam, mă-nchinam.

Pământul sub mine știa,
și șarpele,
și pasărea care cânta,
i-am tăiat capul în zori cu foarfeca
și-am cântat mai departe pentru ea.

Captivitatea cercului

(1970)

Palma

Sunt sărac, prea sărac
să nu mă bucur
de sinuciderile altora
și m-am deprins
să privesc întunericul
ca pe-o mamă pe care
ți-o câștigi într-un duel.
Sunt pauze în vestiare
când îți schimbi distrat
zilele pe altele mai incomode.
N-ai de ce să te plângi;
fata pe care o iubești
îmbătrânește în contratimp cu tine
dar care femeie n-a visat niciodată un infractor?
Sub cămăși sunt întotdeauna bani și medalii.
Înțelegi?
Singura limită a vinei
îți stă în palmă.

Pe furate

Lui M. C.

Martorii vin și-mi respiră în casă,
martorii vin și-mi țin cald
până trec de pielea mea simțitoare,
apoi îmi taie unul urechea
și face victorios înconjurul craniului meu.
– Nu, nu, am ajuns prea departe,
îmi zic,
sunt prea mulți tauri
fără drepturi pe lume
și infantele stau în genunchi
pe umerii lor slăbănogi.
În aerul acesta
cu animale obosite
eu nu sunt altarul
cu nări fumegânde.
Aștept o mănușă,
aștept o mănușă
să las o amprentă de sânge
pe superbele văi andaluze;

→

dar limba de taur
îmi spală la noapte arena
și oficial intră martorii
în pașii mei calzi din ajun.

Posibile aceste gări...

Posibile aceste gări,
posibile aceste așteptări
între șine
pentru un galben
la barieră.
Posibile aceste amânări
până la pierderea urechilor
când numele îți fuge în tunel
și nu mai știi
cum se întoarce capul.
Posibile aceste resturi de oase
de la deraierea pământului încoace.
Noe, iubitul meu Noe,
tânărul meu amant arestat
la graniță de vameșii muți,
cine se mai întoarce
acum în locul tău

→

în această gară posibilă
să mă ridice deasupra apelor,
acolo unde cerul e moale
cum între dinți
propriul meu trup neîmplinit.

Femeia părăsită

Mi-a vorbit azi femeia părăsită
de patul ei:
în gări ceața vine fără semnale
și toate nopțile își aparțin
dincolo de noi.
În albele zile fără odihnă
există păduri
copacul
cu propria lui concurență
se luptă
– mereu cu deținuții
în strâmtele curți interioare –
așa alunecă femeia părăsită
lângă nopți
cu pieptul frumos
luminând un peron;
cine mai știe astăzi iubi
și cine este atât de erou
să primească neeroica moarte

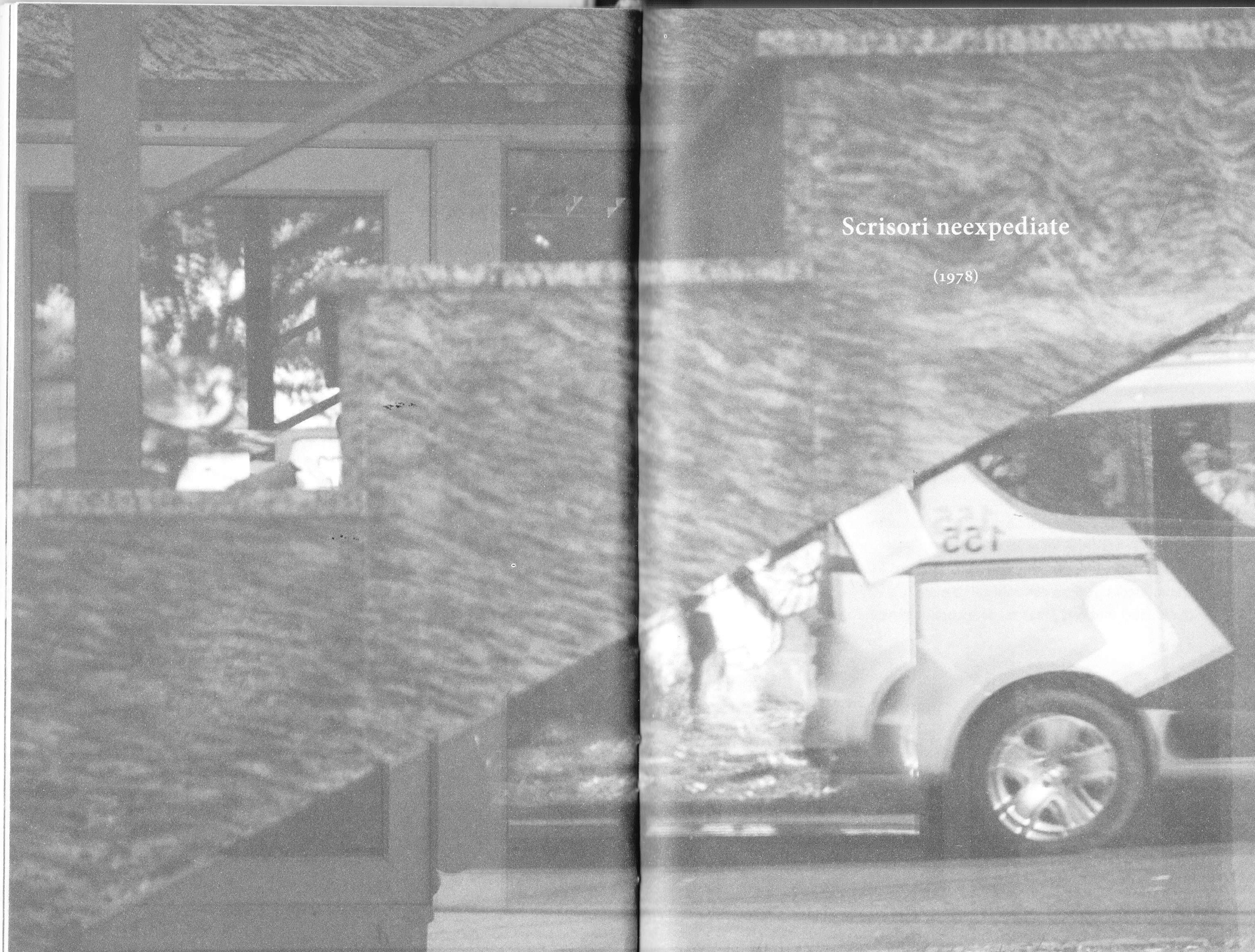
pentru vina de a fi privit
o femeie mai îndelung și mai deplin
decât propriul său timp...
Mi-a vorbit femeia părăsită
adunând trei oameni la dreapta
și trei la stânga
și-n cutia poștală câțiva –
cu noi omenirea se volatilizează după sezon
și puteam să nu mai aștept;
prea frumos se dezbracă cuvintele
noaptea în pat pe-ntuneric

Facă-se voia

Câinii știu când primesc
semnalul să muște
și femeile se dezbracă
până la sânge așteptând trecerea
în transfuzia iremediabilă.
De ce ai spart acest ou
înroșit în vatra fierarului.
de ce ai rostit formula lui Irod,
când el nu mai era
decât pe nicovală
un sâmbure?
Orice ac poate să coasă
jumătatea șarpelui de jumătatea tatălui,
dar nimeni nu poate
să se croiască din nou
fără umbra lăsată.

Aveam un câine

Aveam un câine trist
cu ochi albiți de lună
strivit sub picioarele mele
zăcea de-o plăcere nebună
era un câine cu suflet
risipindu-și averea pe droguri
nu scăpa niciun miros de fată
prinț castrat surghiunit în alcovuri
mai palid ca țeasta lui Yorik
păzind rădăcinile mele
sub podeaua cu vine umflate
se tăvălea în schime rebele
și ziduri cădeau de pe mine
lăsându-mă gol într-un șanț
doar glezna simțeam cum mi-o ține
captivă-ntre dinți ca-ntr-un șanț.

Scrisori neexpediate

(1978)

Ea

Ce faci? E o vreme când stau și tai ceapă,
în lacrima verde bestii mici se revoltă
și-nțeapă, e un soare magnetic ca-n vremea
cocorilor; spune, mai știi toamna aceea
cu îngălbenitele rune? Mai știi melodrama
din strada Bastiliei zece, când fata sunase
o oră la poartă-nainte să plece?
Șoseaua e plină de femei albe cu landouri,
de bănci tăinuite-n tufișuri, de chitare,
de pantaloni în carouri și bustul uitat
năpădit de verdeață învie; cum poți să-mi
lași mâna să cadă, când încă poate să scrie?
E atâta trecut pe oraș, așternut sub gunoaie
că nici nu-l mai vezi și aș vrea să înceapă o ploaie.

4 mai

El

Dimineața cerul n-are nicio culoare,
merg la serviciu, s-au întors păsările
călătoare, amintirile sunt tot mai mici,
parcă timpul mă ia și mă duce de mână
pe scara asta care coboară din săptămână
în săptămână. Mi-ai spus să nu mă învăț
fără tine. Ce ambițioase iluzii, ce neajunse
credințe, când fiecare vorbă adusă pe buze
alunecă într-un osuar de dorințe.
De fapt fiecare iubire moare la fel îmbătrâ-
nind înainte de vreme, poate de aceea
atâta grabă și atâta risipă în aceste poeme
și poate de aceea coșmarul acelei priviri
tălmăcite greșit ca obsesia unui mort
îngropat fără să fi murit.

17 mai

El

E șapte, e seară, răsfoiesc un ziar, întâmplările
acestei planete ca reclamele luminoase apar și
dispar și oamenii se agață cu disperare de știri,
de rătăcirile unor vapoare, de catargele scufundate
în amintiri. Se mută pământul mereu mai la nord,
sângele se face mai rece, fața ta aprinsă nu știu
câtă vreme o mai suport; e o liniște mare ce
începe să mintă și nu cer nimic, poate un câine
bătrân să nu mă înțeleagă dar să mă simtă.

13 iulie

El

Fiecare zi e o pleoapă închisă la birou
manuscrise, table, bonton; acasă Şaliapin
la patefon… nebunul şi sfântul adorm
împreună schimbându-şi feţele de pernă
o dată pe săptămână. Ce duci în batistă
de treizeci de ani în care nu te-am gândit
nici cu aşteptarea sleită a unei iubite
pe bani? Ce sunet gol mie mi-ai pus în
ceasul de noapte să-mi bată ca să rămâi
jumătatea timpului meu, când puteai să-mi
fii toată? Un şir de trăsuri au trecut
între două trotuare de vară de-a trebuit
să te smulg din trecut cu un braţ obosit
care-n pierderea lui te coboară.

3 septembrie

Ea

Ar trebui să plec, să-ntâlnesc nişte oameni
să mai aflu veşti, să-mi rezolv nişte probleme
băneşti; lenevesc în aceste scrisori ca-ntr-un
pat comod şi curat şi mă descopăr atât de senină
şi de banală de parcă m-am vindecat de o boală.
Mă uit la destrămarea acelor istorii imense,
ridicole; ce miracol, piciorul meu pipăie-n
vis rana acelui trecut şi plăcerea nu vine ca
într-o atingere care n-a mai durut.

20 septembrie

El

Departe sunt de noi întâmplările, departe
acele străzi cu mansarde posibile de unde
trupurile noastre ieșeau dezolant de curate.
Aveai o privire anume, un cer iertător pe care
toate sălbăticiunile mele se-mbulzeau atât
de ușor și nu mi-a rămas decât timpul de-un
alb nesfârșit și diform să nu-ți pot încheia
amintirea în golul în care dorm.

25 septembrie

Ea

Vezi am început să mă rog la sfânta cumințenie,
să-mi rotunjesc orele, să găsesc destinație
fiecărui gest, să despart cu rigoare prietenia
de dragoste ca albușul de gălbenuș, ca-ntr-un
calendar zilele de post de cele de sărbătoare.
Am început să trăiesc simetric; trupul meu
seamănă cu o cruce al cărei ciment răcindu-se
capătă neclintire. A existat un timp numit cândva
rușine, și o durere și un fel anume al fricii
care te ascunde? Am uitat și să mă uit peste lume
cum aș netezi un covor și nu găsesc nicio umbră
atât de răscolitoare să mai vreau cu frenezie
să mor.

29 septembrie

El

Spectacole de circ, concerte, Vivaldi
și mâini de femei cu brățări și inele;
ispita ta albă în care fotoliu așteaptă,
prin nopțile cui rătăcești statuară și
dreaptă? Atâtea costume ciudate m-asmut
în concentrice lumi; cum rămâi zăgăzuită
în fotoliu, cum nu te rostogolești, cum
nu suni? De unde această tărie să nu
concurezi la nimic? Aș vrea să te strig
să te zgâlțâi...
vorbeam de sfârșit tremurând – în față
e un zid în care sunt și nu sunt.

3 octombrie

Ea

Uneori mi se pare că sunt pusă deoparte
ca un obiect de preț, ca o carte pentru o
vreme anume și trebuie să stau să aștept
să se așeze în mine timpu-nțelept, să-mi
smulg puterea din somn și din vis către un
orizont ce încă nu s-a deschis, dar aud
cum trece prin mine ecoul prelung al unui
șir de glasuri care nu-s ale mele și nu mai
pot să le-ajung. E panica altor izvoare a
căror clipă mi-e închisă și mă-mbrac umilită
în clopotul mut ca-ntr-o uniformă proscrisă.

11 octombrie

Opinii despre durere

(1980)

Poetului George Almosnino

O femeie râde

altă lecție de morală

nesfârșite canonade
cu mingi de biliard
și opinii despre durere
omul ștampilat iese de pe bicicletă
să-și înalțe zmeul
un dragon mănâncă rândunica din zbor
nu cunosc altă lecție de morală
și-mi învăț copilul să adune
până la zece
se arde mereu câte un bec
și mă gândesc la filamentul plăpând
care tremură ca un pui
cu gâtul tăiat

sarea pe limbă

iar în bucătării în dezordine
fața de masă cu romburi
la fel buzunarele cangurului
în care puiul crește dormind

ce literă încheie întâmplarea unui cuvânt
și pe cine trezește acum în deșert
sunetul potcoavei rostite cu gândul
faleze abrupte cu cămări de păsări
clădiri sterpe în care momeala
e un aeroplan de hârtie

– sarea pe limbă se dizolvă
cum muzica unei lumi
pe-o balanță incertă –
frică și lene
cuțitele ar trebui să taie
ideea ca pâinea
pentru ca păsările și câinii să afle
că am încercat să exist
acolo unde nu se vorbește

Steeplechase

un râu vizionar

poate un șarpe era
cantata albastră dinaintea revoluției
poate numai antena
unei stații care imprima foamea
cerșește!
printre degetele tale
pietrele curg
împărățiile drepte sunt interzise
și mielul se-ntunecă-n filonul de aur

iată apele urcă
pe gleznele mele
bolborosește bătrân
un râu vizionar
dar dați-mi un craniu preistoric
acolo în gura lui
degetul meu se mișcă
liber ca plumbul

declarație de dragoste

lenevim lenevim
colac peste pupăză!

am vrut să gândesc
el m-a pus să-ți descos hainele
ochiul meu te judecă
– un trup dezbrăcat e plin de cusururi –
ești vinovat pentru coastele tale
pentru unghii pentru sudoare
ești vinovat pentru noaptea complice
și pentru ochiul delapidator de distanțe
mâinile tale cerșesc
căile lumii ți se scufundă-n amprente

scriu:
e mai periculos decât războiul
e mai urât decât hoitul câinelui
e mai ticălos decât mila
scriu: nu e fratele meu
e FRICA mea
și constat că trăiesc

ce poezie și asta când berbecul

de ce nu într-o zăpadă verde
de ce nu într-un crin de asfalt viața
rostogolindu-se ca o rodie în rigolă
gropi de gunoaie nopți
cu șindrila crăpată
prin care degete străine
se strecoară în pieptul meu
cineva zice că mă apără
și-mi leagă inima bine într-un sac
ce poezie și asta când berbecul

→

behăie când omul în colț
urinează pe foaia de laur

dă-mi o țigare
birjarul își rupe biciul
cafeaua în ceașcă are fața unei negrese
blazate
și până unde – îmi spui –
o să tot tragi fermoarul

caprele zilei

nu nu acești bufoni cu tichii albastre
nu irisul de noapte al pajurei
vechea tobă lătratul ei rău
la coapsa pământului așteptând
smulgând cu de-a sila
ciosvârta fierbinte de muzică

ce-am vrut ce-am avut
pietre pe tabla încinsă
vezuvii visând în corsete
caprele zilei
intrau în refugiul meu
spărgeau vasele comunicante
lingeau sarea din sânge
până ardea după gratii
un câine mic cât o pasăre
și eu începeam să deșir
un ciorap un început de biserică

și muream atât de neputincios
că ți se rupea inima

când urcă noaptea viermele

nu mai vreau să merg
cu apa murdară
prea multe nări
prea multe pompe
prea multe lecții de fizică
am învățat să trec
cu sufletul la gură
această floră a scârbei
câte puncte cardinale are hoitul unui crin
câte orificii ale desfătării
câte intrări cu femei și bărbați
biciuind dublura morții
când urcă noaptea viermele
în dulcile pânze-ale limfei

când musca se micșorează

cortina! și praful scuturat…
înainte citeam cărți
să primesc răsplata infernului
aplaudă palmele
– aceste căderi paralele –
eroul scapă din ac
și mai râde puțin
când musca se micșorează
în plasa păianjenului.

Mușcătura albă

despre negul albastru

nu această stare mă interesează
nu această mereu lăcomie de dragoste
și nu mila de oameni sau afecțiunea
pentru fețele mai urâte ca mine
vreau să vorbesc despre negul albastru
despre luceafărul rău pândind la tâmpla femeii
când alăptându-și copilul visa trei cai albi
și-o lampă de gaz răsturnată

e soare afară – lipește-ți o frunză pe față! –
ca un păianjen o mână te pipăie
(orbii au obiceiul să-ți caute
pete secrete sub piele)
ce visezi când șezi noaptea
în albul cearșafului sugând din somn
dulce laptele morții?

→

într-o groapă de calcar

pământul și trupul
sunt făcute să doară
ca rana huma se cască
și atunci când îngropi hoitul unui câine
nervul cui se întinde într-un sunet de harfă?

e osul meu cel care singur
vorbește-n somn
de convoaie ciudate
e unghia mea prevestitoare
tăind marginile unei lumi

prin venele pământului
trece șopârla
și-ntr-o groapă de calcar
cântecul face ocoluri secrete

fotografia

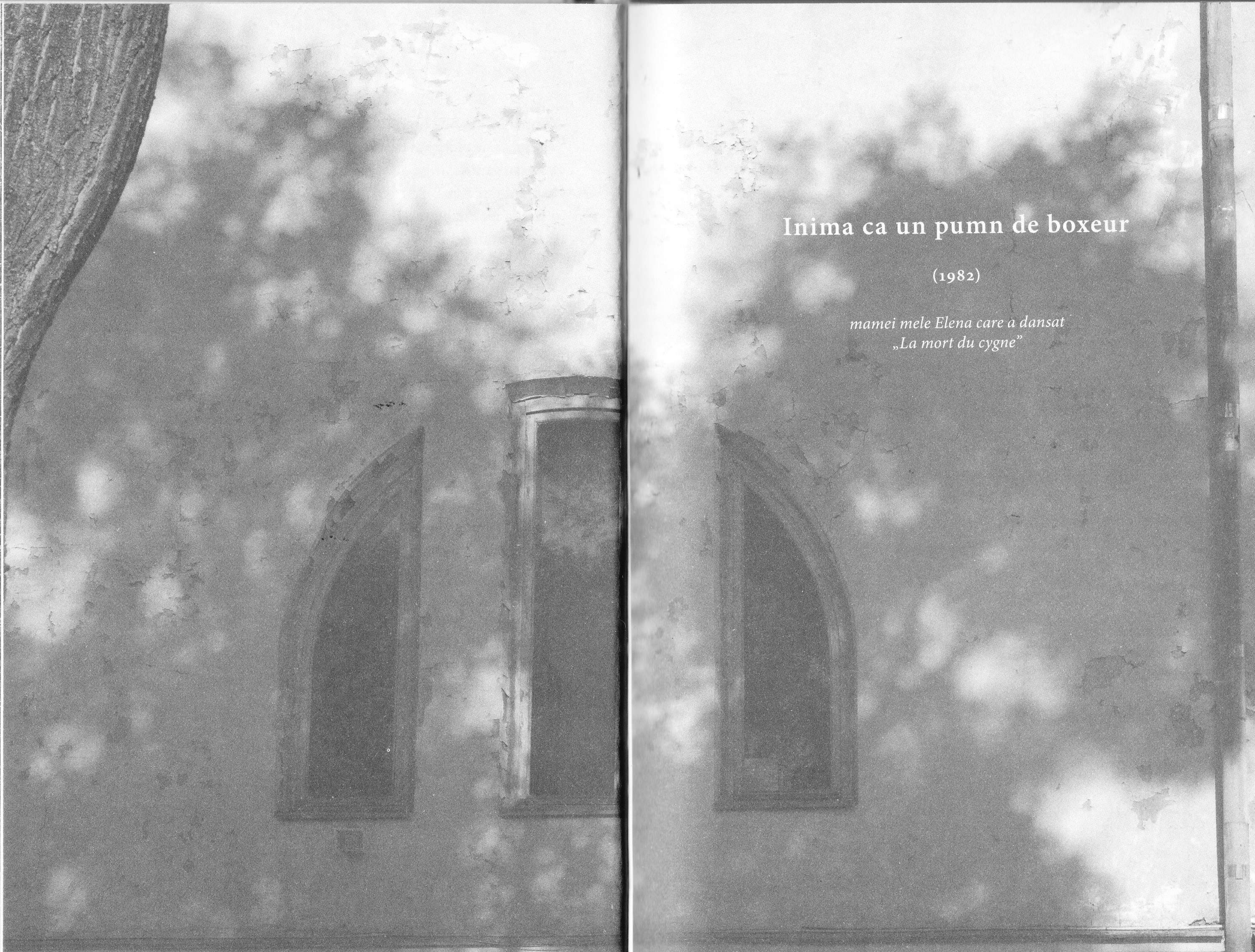
dar subsolul
dar măruntaiele pământului
dar liniștea mea minerală
ce realitate vopsește
această dulce credință
cu flagelul roșu
al setei de timp
cine îmi scutură umărul
când dedesubt

furnicile îmi ating învelișul
visând caste plutiri în eden
e discul găurit
al craniului meu
e rotula mea imperfectă
e grota unui ochi
ce a luminat cândva
o lume stinsă
această descompusă femeie
cu icrele ei fosforescente
proiectând orașe
pe un imens deșert
doamne fotografia somnului meu
înghițită de mlaștină

în labirint

aş putea să mă întorc nu mă amână nimic
împrejur e un gard și în mijloc un greier
se ciocnesc din când în când două rotițe de ceas
ți-aș spune că a căzut o bilă câștigătoare
în labirint
poate asta e viața
și totuși uneori un copac
seamănă cu o mână întinsă
așteptând ceva mai omenesc

și este iar ieri totul este ieri
de parcă am murit dinainte

Inima ca un pumn de boxeur

(1982)

mamei mele Elena care a dansat
„La mort du cygne”

Ascunzătorile

I

se poate începe somptuos și departe

corintul cartagina albele cetăți cretane
mama mea în chimonoul verde
tata în fața catedralei

se poate începe nostalgic și grav

câți cireși acolo lângă turnuri
și-n umbra lihnită cât aur

se poate începe

dar nu mai e vremea
să-ți scoți pieptul alb la lumină
pe străzile fără iarbă

crește o lume critică
mai bine în neștire să mergi
cu capul în pânze de heliu

ca un guşter viclean piciorul din spate
împinge trecutul în fața prezentului
Chiar și-atunci când stau și cânt!

II

ce v-a făcut paltonul meu mov

ați văzut voi felinarele
barzoii prelungi și astenici
ca arhanghelii lui theotokopolous

ce v-a făcut paltonul meu mov

cineva pândește mic și tuciuriu
cu ochiul de viezure
cineva taie burta fotoliului
cineva mestecă
cineva suspectează speranța
uite-i îngenunchind în fața drapelului
toți au crezut
că pot spune lucruri importante
toți au ieșit în stradă
toți au mințit
toți au locuit în mine
și când mă pipăi îi simt laolaltă
într-o imensă sală de așteptare

→

VI

e luna un neg pe coapsa pamirului
mâna lui krișna face o incizie
mă gândesc la tata
la visul lui prevestitor
și spiritul corectat
îmi dă două palme

hai hai lasă cotcodăcitul
lasă sorcova am strâns fața de masă
am dat la vrăbii nimicurile
de-acum putem să jucăm
ping-pong

cel de la serviciu spune
pisica trebuie făcută să toarcă
celălalt spune
pisica trebuie făcută să nu toarcă
– urmăriți traiectoria suplă
conturul pur al acestei mingi –

atenție acum
se naște o generație

X

liniștea asta
aer mărunțit ca mișcările larvei
cineva ne-a silit să visăm că trăim
și de-atunci murim continuu

și-un cântec de leagăn:
am avut un miel
o zodie albă
o mamă frumoasă

cu cine vorbesc

nici tu nici el
ce neinteresanți oameni
trec pe străzile noastre
primăveri stinse-n stindarde
scuturi fragile

cine ne apără de alunecarea melcului
ce trece peste lama cuțitului
fără să-i pese

XI

uneori noaptea
un om doarme cu ochii deschiși
el seamănă cu tatăl meu
el seamănă cu un cal împușcat
el seamănă cu dumnezeu

aud mereu o voce dintr-un film

„și când te gândești că toți acești bătrâni pe
bănci sub poduri în șanțuri au fost băieței și
au avut părinți și bunici și unchi și mătuși…"

→

case vechi case goale
case ale altor băștinași care apar târziu
în insule poate vin noaptea
(nu te speria ei nu sunt altfel)
și caută înțelegere
când noi nu mai putem fi blânzi
pentru că plânsul ne rușinează

Cometa în măcelărie

V

se critică prea mult în orașul nostru
am citit pe o vedere cuvântul megalopolis
și m-am gândit nu știu de ce la o boală

o telegramă
și iar pleacă un cargobot
iar se rupe furtunul de oxigen
ce este de fapt o bulă de aer
mai puțin decât o glumă
mai mult decât mulajul unei planete

până mâine zăpada va fi curățată
până mâine metroul va ajunge la abator

VII

se termină țigara
trebuie să mă culc îți trimit o scrisoare
din care nu vei înțelege nimic
un început de biserică

→

electrocutează toată renașterea
aș vrea să salvez omenirea
dar balena s-a apropiat prea mult

săream într-un picior
aruncam piatra pe ridurile
unei călugărițe adormite
am învățat mai demult la maici
de atunci a început dialogul meu
cu degradarea culorilor
îmi doream un violoncel
acesta era sicriul perfect
pentru un suflet de cincisprezece ani

și cometa a căzut
în măcelărie

vorbea un englez despre creație

noaptea la douăsprezece și zece
cu cartea unui prieten în față
descopereai într-un lătrat singuratec
salturile memoriei
accidente scurte tentații
ca puritatea grindinei într-o capelă

la douăzeci de ani
semeni cu un substantiv comun
n-ai biografie
stai pe toate scaunele
ți-ar trebui un obiect
căruia să-i spui
învață-mă să exist!

era o noapte nespus de frumoasă
octombrie cu albine pe geamuri
și ziarele de dimineață
urlând prin provincii
soliditatea cochiliei de melc

→

într-o ambianță ospitalieră
vorbea un englez despre creație
„o sferă perfectă
cu petalele închise
un proces care și-a uitat scopul”

dar iată lăptăreasa cu generozitatea sânilor ei
și pata albă în mijlocul textului

am simțit deodată o silă nesfârșită
pentru dezlegătorii de noduri
alte simțiri se vor arăta alte infidelități
când nisipul îți va pecetlui vocea
într-un sărut dezolant
las apa să curgă
îmi clătesc gura
sparg o boabă de strugure
ca un ghețar

oare ce simte un câine viu
când se apropie de un câine mort

Inima ca un pumn de boxeur

I

cum să ieși din casă
când latră câinii
când omul urât
își ia fierăstrăul și intră-n biserică
și tu porți ochelarii prietenului
lăsându-i mlaștinile
și partea de noapte

miroase a cafea în octombrie
noaptea la unu
degetele tale ca mormolocii adormiți
gura mea căutând în somn un nasture
tu cine ești
poate știi cum se rotunjește o fiară
în viscerele unei femei
nu-mi spune și fugi
ziarul pe care-l ascunzi
are știri despre mine

dar câți bărbați câte bărbi
în ocara acestei odăi
colega văzuse o africă în apa din cadă
și mă gândeam la embrionul lumii
stridia alunecând încă vie
în gâtlejul pofticios

colega văzuse o africă în apa din cadă

coloana mea vertebrală scuipă bucăți de polei
și până la cinci dinspre ziuă
melcii cotrobăie prin subțiorile mele

II

el nu știe el sapă
într-un copac alb
el suge din ou partea somnului
el are limba nevăzută
a celui ce suie un munte
eu tai bucăți de hârtie și-l iert
iubindu-i unghiile și mosoarele nervilor
care m-ajută să fac zmeul la loc

dimineața venea și nu venea
luna răsturna corăbii peste gâlcevile aerului
peste primenirea scandaloasă a trupului
priveam peste drum de noiembrie
cineva rotea un cerc

→

în jurul capului meu
centrifuga unei sentințe
cerșeam învierea cu dalta
nu mă recunoștea nimeni
mama nu putea să mă scape
lent se umfla soarele în gura mea
ca o bășică de porc
și iată-mă vomând
o căldare de sunete verzi

ce e ochiul acesta deschis
a înviat
îmi spuneai curățind un măr
a înviat
și-n aerul alburiu
cădea o jumătate de vierme
cealaltă sub unghie
respira normal

evit să calc pe ouă
pitpalacul cântă pitpalacul clipește
în singurătatea unui cub de gheață
gălbenușul și albușul se resping
nu mai știu cum să leg două dovezi contrare
– se duce dracului osia lumii –
și leopardul linge vopseaua cuștii
rămânem singuri în ploaie
să ne insuflăm unul altuia
groaza

IV

se văd acoperișele lumii
în palma mea curge iordanul
urmăresc în adânc o ființă deosebită
toate nimicurile se asmut asupra degetului
care a uitat să arate

ai vrea să te dezvinovățești
dar trece miriapodul
ai vrea să urli
dar trece miriapodul
ai vrea să fugi
dar trece miriapodul
ai vrea
– în locul viperei albe poți folosi
dintele unui copil –

uite arena cu sori răbdători
limba învinsului măturând cocoloașe de hârtie
și liniștea unui război de furnici
cum bolborosește apa în țeava caloriferului
cum aștept eu un semn de la un dispărut
și țigara mi-aduce atâta umilință
de parcă aș mitui un vânzător de durere

e un târziu plumburiu în odaie
trupul meu trece prin normalitate
o cămilă pe străzile unui oraș

→

se deschid ușile
cortinele teatrelor de păpuși
și genunchiul urcând
se articulează ca lemnul
și pleoapa clipește sonor ca o toacă
acum ciocănitoarea în pădure
acum biletul de tramvai în palma mea
îmi simt cheița între omoplați
răsucindu-se

o fată roșie
se așează lângă o fată roșie
de ce se alipesc mereu aceleași culori
de parcă între ele
ar trebui să izbucnească
o molimă
și un bărbat poate fi o meduză
sau zece cireși înfloriți
sau un turburător început de război
sub pielea mea trece un tren
(nevoia asta de enormitate
care-ți înlocuiește aventura)

piciorul meu la fel cu toate picioarele
și mâna mea la fel cu mâna
eufrosinei cornelia a chiriachiței și a olgăi
dormind de mult în muzeul familiei

în bucătăria asta
nava mea clandestină
plină de bestii lihnite
care rup hălci de lume
până pun cuțitele în sertar
– am mai câștigat un război –
pot să mă culc

un câine aleargă pe stradă
cu limba roșie ca un sigiliu
de ce nu-mi trag acum pătura peste ochi
să-mi simt răsuflarea
întorcându-se la mine
lacomă ca o gură străină

V

mi-am făcut unghiile
mi-am pus pantofii de lac
ei vor veni ca temnicerii
cu cana de apă
cu grațierea cu scuzele
și în hățișuri inima cerboaicei
lovind ca un pumn de boxeur
pocitania în față

unul cu gura rotundă
unul cu gura piezișă
orizontală-n elipsă

→

o gură de doi sau de patru
o gură întoarsă până la demență
o gură de exterminare
vreau un cornet de liniște
am nevoie de urechea unui ac
sunt o cămilă
„ce faceți cu mine și cu bărbatul meu"
strigam pe marginea prăpastiei
dar nu se auzea decât gura lui
cu albe rețete de eroism

ha, ha, l-am păcălit
i-am dat diamantul
în schimbul fluierului
de-acum el va saluta primul
el va mulțumi întotdeauna
așteptând la poarta sarcofagului
să-l împing în eternitate

și așa ne întorceam acasă
cu mandarine și țigări chinezești
descoperim mici cuburi de gheață
sub capacul pianului
iar au apărut artificierii în cartier
iar a murit arpentorul

aș vrea să scriu un vers
să-mi taie mâna
o, groaznica lebădă burdușită cu pietre

în geamul de vizavi
canalul s-a umplut
mă uit în el ca-n oglindă
și-mi vine să mor de râs

ce ciudat în acest deceniu
în această lume cu limuzine
pantofii mei rupți
înnobilând caldarâmul

un câine aleargă pe stradă
cu limba roșie ca un sigiliu
piciorul meu la fel
și mâna mea la fel

VI

tata a fost muzicant
mama a fost balerină
în banca întâi
mereu în banca întâi
mușcam din poezie
ca dintr-o turtă dulce

am văzut oameni săpând trandafiri
am văzut trei eleve pieptănate la fel
se pot observa urme ciudate
pe bordura trotuarului
ca pe circumferințele unei cești îndelung folosite

→

notez ce văd ca un turist
de parcă aș vrea să trimit
o carte poștală pe altă lume
dar trebuie să umblu cu ochii închiși
trebuie să forțez ușa bisericii
trebuie să iau orbul de mână
micile penitențe micile jertfe
recompensele și frica
recompensele și foamea
recompensele și plăcerea
mai ales plăcerea de a fi văzut

am o rotulă ca oul
am o ureche lustruită ca scoica
am o limbă ca o căpșună
și
hai să spargem cu pietre
acest vas de cristal
hai să tăiem această etolă de blană

noroiul mi-a ajuns până la gât
nu mai pot să mă agăț de stele

mușcam din poezie
ca dintr-o turtă dulce

VII

el stă în fotoliu și tace
și eu îl iubesc

era o pasăre cafenie
care se tot lovea de pereți
pe pernă între fețele noastre
se vărsase o lampă de gaz
mă întrebam
cine va aprinde primul chibritul
și părul cui va arde întâi

două bucăți de zahăr
o felie de lămâie
puțină răgușeală puțină ironie
casca de scafandru ascunsă sub palton
bună ziua domnule
bună ziua doamnă
foarfecile clămpăneau
și mai cădea o unghie
și mai cădea un oscior
ziua creștea
noaptea se scurta
și din somn ieșea
un colindător
un recitator
un gurgulator

→

de câtă vreme tot aleargă pământul
de câtă vreme ne tot suportăm
de câtă vreme
nuca și creierul și patul
au două emisfere
nu tocmai identice

el stă în fotoliu și tace
și eu îl iubesc

călătoria la plovdiv se amână

mă gândesc că o să plece și poezia
ca un copil care a crescut
și nu mai are nevoie de mine
ne vom trimite scrisori
scuze mărunte pensii alimentare
plata la zi a turburărilor
înghesuite în dosare doldora
în care nu mai găsești nimic

și cum gonea calul de febră al prințului d'alexis
pe serpentinele periculoase
ale unui creier genial –
iată sunt bine dar nu mă mai găsesc
nu mă mai găsesc –
am o duzină de nasturi desperecheați
cu care poți să refaci traiectoria unei vieți
paltonul de la nouă ani
primul sutien
o uniformă un costum de voiaj
călătoria la plovdiv se amână

→

pe fața de masă firimiturile
ieri s-a băut șampanie
câtă remușcare
câți colți se înfig
în această mână întinsă timid
după mărul cel urât

de ce mă sperii când gândul
o ia înaintea cuvântului
de ce las să cadă
grătarul cu drugi de fier
peste amărâta asta de făptură
care se zbate să mărturisească
un foarte mare secret

ironie duioasă pază
tu care m-ai dus mereu
pe scările de serviciu
ce bine că trăim
ce soare dulce pe guta pensionarului
ce frumoasă ilustrație din insulele antile
cutremurul s-a produs pe altă falie

bufnița dezleagă ecuații

lent lent înaintează
o picătură mare și roșie
un sărut care a început să te obosească
piciorul țâșnește din nisip
nesăbuința șopârlei când simte cutremurul
„iubirea și alba singurătate
cele două dălți" ...spuneai
o berberă de nouă ani
are limba mai proaspătă ca un hulub

dar ce caută furnicile astea
pe jumătatea de piersică
ce serbări se petrec acum în metropolă
gimnaste și înotători
adormiți în metrouri

brațele noaptea iguane
matern legănând o eră frivolă
„uite ce unghie roz și degetele

→

de la picioare niște cartofiori
nici nu știi ce mult îmi place mie
acest bețișor de coral..."

se ridică o schelă mecanic
benzi de magnetofon ciopârțite
un avion ca un bisturiu
pătrunde în cer
ehei dimineață dimineață
când fetele scot șolduri glorioase
de cupă olimpică
la poarta cazărmii
un drapel din jartiere de damă

un om se trezește din somn
ia un creion și desenează
un cerc un cerc un cerc
până începe să plouă

dacă femeia asta e mai mică
decât creierul care
mă exasperează noapte de noapte
pot să sper într-o nouă renaștere
dar iată coama ei roșie
deasupra arcului de triumf
david goliat   altă poveste
„bărbatul cel palid
îngenuncheat între melci
creierul lui sclipitor
pe o frunză de varză"

continuă te rog continuă
și câinele a fost dus la dresaj
și mama celeilalte mame
a ieșit dintr-o librărie
cu un tratat despre toleranță

„e pericoloso sporgersi"
versul secolului
și sifonul care te face să plângi
într-un scaun confortabil

„mușcă din tort dragule
mușcă această inimioară fidelă"

fumegă fotografiile
găini cotrobăie prin sertare
o cicatrice parcelează burta unei femei
stinge lumina
înfășoară-te într-un celofan argintiu
un ochi pictat un pește
– parcă înecatul se face mai frumos –

doar trandafirul mort acum trei ani
miroase ca sânii de lemn ai mariei

oh ce departe am ajuns
oglinda asta nu mai funcționează
chiar nu mi-a rămas nicio unghie teafără
niciun petec de piele întins ca șofranul
niciun mărgăritel de mai

→

când a ajuns sweet ofelia
să împingă la căruțul lui mutter courage
dar sufletul
de ce seamănă tot mai mult cu trupul
de ce se îmbracă și se dezbracă și el
după capriciile lunii
de ce se urâțește și tace

bufnița se uită la mine
aud dangătul ochiului ei
în sticla de lampă

ce aproape de vita sacrificată
ce aproape de altarul de jertfă
este patul
ce aproape de ochiul străpuns al scroafei
e țipătul dragostei

miros de supă
un cadavru gras
aici pe gresia umedă
burta desfăcută artistic
și miezul ei palid
ca steaua polară
o yorik bătrâne
cum este viața în nordul acela
cum este bărbatul și cum e femeia
când sărutul lor e un coridor
fără capete

o scoică spartă
aici în retragerea valurilor

văduva deșirând un ciorap
ăsta era piciorul tău
un animal prietenos
un cearșaf mototolit
puțină zăpadă

noaptea lipit de perete
un afiș clandestin

demult într-un montmartre

ne bârfeam prietenii
îi ordonam în curente
impresioniștii la dreapta
expresioniștii la stânga
la nord și la sud
câțiva ocoliți de binefacerile absolutului
și noi în centrul pământului
într-un ochi de reptilă
galben și singur
un vizor deschis în încăperea secretă
și ura pe litere
pe toată inchiziția lui gutenberg

mediocritatea
dacă nu e cumva
un fel de căință

eu sunt acest lucru frumos

în balconul de peste drum
o femeie scutură un cearșaf
se face pace
se întorc păsările cu cizme de cauciuc
un detracat își mângâie inima
o beznă pură se volatilizează acum
peste recunoașterile noastre
și cel biciuit de istorie
sărută un steag
sună clopoțeii
eu sunt acest lucru frumos
pe care copilul îl va arunca
peste două minute

când întorci capul
vezi sus pe deal automobiliștii
și tăioasa grindină
străpungând geometric parbrizul

Piața cerului. Jurnal de bucătărie

(1986)

Lui Tiberiu Almosnino,
ca să mă știe, așa cum nu m-a văzut niciodată
ca mamă, cu toate riscurile
unei confesiuni totale

În căutarea unei definiții

Cine știe exact ce înseamnă o bucătărie?

O bucătărie este o încăpere care aparține unui apartament (bucătăria familiei) sau unui local public de consum (bucătărie de restaurant), uneori e solitară și inadaptabilă (bucătărie de vară, construită din scânduri în fundul grădinii), alteori mobilă și perfect adaptabilă (bucătărie de campanie).

Bucătăria se poate folosi în exclusivitate, în acest caz se bucură de un statut privilegiat (are perdeluțe și flori pe masă) sau este neglijată (ca o rudă săracă pe care nu ești obligat s-o prezinți musafirilor). Dar bucătăria mai este folosită și în comun și atunci beneficiază de un tratament egal, analog cu afecțiunea acordată unui orfan crescut la casa copilului.

În bucătărie se află așa-numita mobilă de bucătărie: un aragaz, al cărui număr de ochiuri variază după starea civilă și materială a posesorului, cu sau fără cuptor. Cuptorul poate fi de diverse dimensiuni, uneori are multe butoane pentru reglarea temperaturii, dar acestea sunt adesea ineficiente. Dulapul este amplasat de obicei la perete, pe perete sau în perete și este prevăzut cu sertare, rafturi sau bar. În bar se țin, cu rare excepții, uleiul, zahărul, făina, grișul, orezul și pastele făinoase. În sertare se țin cuțitele, furculițele, lingurile, cutiile cu scobitori, storcătoarea de lămâie, răzătoarea și, eventual, cleștele de zahăr. Uneltele folosite în bucătărie sunt de fapt variantele domestice ale unui instrumentar de tortură. Am

uitat să precizez că bucătăria este și cadrul legal destinat exercitării libere a instinctului nostru de agresiune împotriva celorlalte forme organice existente în mediul înconjurător. Pe masa de bucătărie se spintecă, se toacă, se răzuiește, se strivește, se pisează, se jumulește, se jupoaie... și toate aceste operații, mai mult sau mai puțin automatizate, se efectuează zilnic pentru menținerea echilibrului nostru vital.

O bucătărie poate fi un excelent mediu de investigație sociologică. De pildă, dacă întâmplător, cuiele, lița și lumânarea se află în sertarul dulapului, laolaltă cu tacâmurile, poți deduce imediat că te afli în casa unui intelectual sau a unui artist. Tehnicienii, inginerii, posesorii de autoturisme (printre aceștia se numără și intelectualii, dar ei constituie o categorie aparte – au suferit un transplant – sunt intelectuali cu mașină) manifestă o grijă specială față de unelte, le respectă, le separă de masa eterogenă a obiectelor, le țin în cutia de scule.

Uneori în bucătărie se păstrează relicvele unor civilizații mai vechi: un primus, un fier de călcat cu cărbuni, care se închide la vârf cu un cap de cocoș, o piuliță de aramă, un grătar de sârmă, un vătrai. Astfel, bucătăria devine un mic muzeu de istorie meșteșugărească – ea ne păstrează nealterată recunoștința față de geniul creator al înaintașilor.

Dar pentru a nu ne îndepărta de subiect; bucătăria mea face parte dintr-un apartament de două camere și este folosită în exclusivitate de mine, cu unele mici excepții, când Nino – bărbatul meu – își îngăduie plăcerea de a pregăti o iahnie de cartofi sau un orez cu lapte (știe probabil că divertismentul stimulează creația). Bucătăria mea nu are nici perdeluțe, nici flori pe masă, nici faianță în tonuri pastelate, ea poartă permanent o culoare verde a cărei nuanță variază după gustul vopsitorilor.

La ce folosește o bucătărie? Firește, veți răspunde, la prepararea bucatelor, mai corect, ea ne pune la dispoziție un spațiu adecvat, în care se efectuează curent operațiile de pregătire a celor trei mese principale și, oca-

zional, a meniurilor servite la aniversările membrilor de familie, de revelion sau la alte sărbători de iarnă și primăvară. La acest capitol bucătăria mea se încadrează în ritualul obișnuit. Sunt zile când monotonia programului o exasperează. Atunci trece peste orice convenție și își permite unele extravaganțe. O apucă o mâncărime boemă și primește în intimitatea ei poeți, prozatori, traducători – mai puțin critici literari. Pe mușamaua tăiată pe alocuri cu cuțitul de pâine sau arsă de țigară și-au sprijinit coatele trei generații: Gabriela A., Carmen P. și Mariana M. sporovăind între un morcov și un cocean de varză despre realismul magic, umorul englezesc sau Sylvia Plath. Parcă îl văd pe Vasile V. lângă chiuvetă, posedat de proiectul unei seri literare „Urmuz" sau pe Marius R. pradă unei adânci melancolii, după ce a scăpat din mână ultima butelcuță de Chianti. Chiar și introvertitul de Ion I. s-a însuflețit aici, pe scaunul de lemn, pe care țin pledul de plajă de la 2 Mai, când mi-a făcut destăinuiri despre visatul lui roman. L-am surprins odată în oglinda mare de lângă ușă pe Virgil Mazilescu fardându-se. Ce ochi putea să aibă, Dumnezeule... și Dinu A. care îmi tot cotrobăia în sertarul cu mărunțișuri până când s-a îndrăgostit de un cuțit de conserve.

O bucătărie poate fi deci un salonaș monden sau o cafenea literară, dar, de cele mai multe ori, ea care nu se interesează de ținuta exterioară, ea care în zile de totală apatie miroase a mucegai și ratare, ea ca o cenușăreasă deznădăjduită, are revelația miracolului. Atunci bucătăria devine un sanctuar bântuit de umbre. La masa ei de lemn negeluit, noaptea, când se sting toate zgomotele zilei, îmi încep aventura, scriu.

4 ianuarie

Zăcea pe masa de bucătărie ca orice obiect. Pe întuneric ai fi putut s-o confunzi cu o cârpă de vase. Tot învârtindu-mă printre oale și crătiți mă loveam de gâtul acela lung și plin de sânge, care atârna peste marginea

de lemn. Se balansa un timp la dreapta și la stânga; doar ochiul galben rămânea fix, urmărindu-mă. „Asta a fost o găină", rosteam cu glas tare. Aveam senzația că cineva mă fotografiază împotriva voinței mele. Chipul meu pe retina ei, într-o succesiune de imagini captate automat, fără ca nimeni să poată lua cunoștință de ele vreodată (sentimentul pe care îl am scriind aceasta mă face să mă gândesc la un ins care intră în sfera de gravitație a altei planete și se pierde în spațiu).

Creierul ordonă mâinilor să apuce grămada de fulgi și s-o arunce în găleata de plastic. Sub chiuvetă, pe ciment, stropi de sânge și mălai umed, nedigerat. Materie caldă încă, materie organică, duhnind a carne. Un ochi galben și impersonal e ca un semafor oprit între două decizii, indicând momentul scurt când totul este posibil (dacă mi-aș fi propus să scriu despre relația dintre viață și poezie, despre homunculul acela adormit în mine, pe care vreau să îl scot la lumină și să-l privesc, nu cred că aș fi găsit o parabolă mai potrivită). Dar asta ar presupune o continuare sau măcar conștiința că lumea îți mai aparține, ca atunci, la treizeci de ani, când încă îndeplineai condiția de candidat. O ființă bipedă, de fapt, și cu aripi, întocmai ca o găină. Nimic eroic în această întruchipare; un zeu al păsărilor negru în întregime cu spinarea albă, fie și o muscă, dar din specia eriniilor... poet zici? Mâna se întinde după cuțit și taie gâtul. Capul pleoscăie în oala cu apă și se scufundă. Tubul de oxigen nu i-a folosit la nimic. O fi murit și el cu o imagine pe retină... și a zburat pe un munte dulce... ce parfumată uitare poartă această femeie la subțiori. Coaja de ceapă e subțire și aurie, două foițe transparente, foșnitoare, apoi o pieliță fină, lipicioasă, ca boarea morții pe ochii încă deschiși. „Șarpele nu-i poetul somnului" – versul lui Nino (cum s-o fi legând aceste șiruri de cuvinte, răzlețe gânduri, pe care mă încăpățânez să le consemnez cât mai fidel).

Spăl un pahar, torn puțin detergent și apa se colorează în albastru. Îl trec cu putere între degete, rotindu-l, până îl aud cum scârțâie. Îl clătesc și-l umplu cu apă proaspătă. Un gheţar mai orbitor ca soarele. Mâinile își văd de viață, creierul – nu găsesc niciun cuvânt să se potrivească exact cu ceea ce face creierul.

* * *

închizi ochii și plouă, streașina, uruitul căruțelor cu nisip către ziuă pe străzile încă adormite ale orașului. bucureștiul acela pierdut în amintire se înalță uneori ca un fum de gunoaie, era o noapte, toate nopțile unui trup o singură noapte, toate spaimele condensate în sudoarea rece a gândului final, toate nerăbdările și repulsiile cărnii sfârșind în suspinul mereu identic al eliberării. toată viața o clipă, nicio deosebire între mine și efemerida care-și trăiește o singură dată extazul total, se pot spune cuvinte tandre sau obscene, se poate tăcea, se pot dezbrăca trupurile într-o amânare prelungită, se pot smulge febril hainele, cu brutalitate, se pot șopti nume străine, se pot ascunde sentimente în limbi necunoscute, se pot dezgropa chipuri intrate în amintire, totul sfârșind mereu la fel, în aceeași răsuflare accelerată, în aceeași întunecare a conștiinței, într-un spasm râvnit cu disperare ca o vitală necesitate a dispariției.

* * *

„en haut d'une delicieuse vallée, nommée la Vallée coquette à cause de ses sinuosités, de ses courbes qui renaissent à chaque pas et paraissent plus belles à mesure que l'on s'y avance, soit qu'on en monte ou qu'on en descend le jouyeux cours, demeurait, dans une petite maison entourée d'un clos de vignes, un homme à peu près fou, nommé Margaritis" citesc jurnalul lui Radu Petrescu, îi aud vocea în parcul spitalului în care a murit acum

patru luni privind acești copaci desfrunziți... à cause de ses sinuosités, de ses courbes qui renaissent à chaque pas et paraissent plus belles... și nu ne mai leagă decât tresărirea unei idei pe o carte străină, același melc, aceeași obsesie – claustrarea, semnul lui Eros falic și spirala, începând și sfârșind de fiecare dată în același punct. mă gândesc la repetarea generațiilor, la generații, la asemănările deconcertante dintre fizionomiile umane din timpuri și locuri diferite. de ce ai tresărit când a trecut pe lângă tine adolescentul în costum albastru cu nasturele de la veston atârnând, gata să se rupă: după treizeci de ani la fel ca atunci, la banchetul de despărțire. ai vrut să-l oprești, dar fața lui era un geam mat în care chipul tău nu s-a oglindit niciodată. iluzii optice, coincidențe? ceva îmi spune că lumea se primenește ciclic cu aceiași oameni. de-aceea poate și revenirea după lungi perioade de timp la valorile de credință și frumusețe ale altor așezări mai vechi. ce caută acest ev tenebros apărut la orizontul lumii noastre ca o epavă pe care s-au aprins dintr-o dată luminile. ce fascinație ne produc ușile ei întredeschise. ispitiți de concluzii și fără răspuns ne simțim sufletul dilatat ca o excrescență palpând abisurile și, cutremurați de propriile noastre intuiții, ne întoarcem cuminți în cochilii să-l visăm pe adolescentul Tadzio.

* * *

și deodată, după atâta iarnă, primăvara asta care te face confuz. atâtea gesturi bizare, frenezia oamenilor, febrilitatea lor când sapă pământul vizavi parcă să-și afle rădăcinile. o patimă mai brutală decât cea a căutătorilor de aur, parcă nu mai ai timp să te gândești, să-ți propui una sau alta, să te controlezi; totul se înfăptuiește după miros, adulmeci materia răscolită, zdrobești bulgării, îți umpli palmele de o masă cleioasă, aburindă, trupuri mici, alunecoase, învăluite în placentă se lipesc de tine, îți vine să te scufunzi într-un mâl cald ca-ntr-o mamă neagră și mută, să sugi în neștire dormind dus, fără vise, fără presimțiri, să nu-ți mai vină

de sus, din lumină, decât un zvon palid de păsări mărunte forfecând rochia ta plutitoare într-un oraș cu pomi înfloriți, cu trăsuri, cu barzoi, cu pieptini de os, cu zmeie colorate, cu susan... cum se întoarce oare ziua pe pământ după o eclipsă de soare? întâi apare o pată alburie, apoi forma indecisă a unei case și plopul cu mișcarea lui speriată; parcă ar umbla cineva prin ceață cu o lanternă verde. chipurile bâjbâie căutând drumul înapoi spre sufletul meu. îmi trebuie încredere și curaj să șterg această oglindă aburită. și iată copilul adormit într-o colivie de sticlă, gura lui ca un burete mic îmbibându-se de apă, colorându-se, rotunjindu-se și, tiptil, tiptil, lumea își reia locul în spațiu.

* * *

un câmp năpădit de burieni
caut vocile călătorilor
cântecul lor crescut în filtrele nopții
– memoria are un ghimpe în gură –

* * *

Văzută din vârful unei idei, bucătăria pare o prăpastie – simt un fel de vertij – azi-noapte, pe la trei, iar a sunat telefonul (în ce carte am citit că un organist și-a ucis copiii ca să-i ferească de aceste telefoane imprevizibile, inoportune?).

Mergeam la grădiniță în Olanda. Eram cea mai înaltă fetiță. Tata exersa toată ziua la vioară. Mama avea ochi verzi, foarte frumoși.

În fața blocului s-au oprit bețivii cartierului. Stau în cerc și-și trec sticla de vodcă din mână în mână. Apoi unul urcă și se întoarce cu o plasă plină de sticle goale. Le vinde la alimentara din colț și după câteva minute apare cu o altă sticlă de vodcă, pe care și-o trec iar din mână în mână.

Mi-a dat supa în foc. Broboane de apă sfârâie pe plita încinsă, se rotesc o clipă, făcându-se tot mai mici, până dispar. Miroase a grăsime și a păstârnac. În zeama clocotită se agită zdrențe maronii – și așa poate să arate un țesut anarhic. Dacă universul ar fi uituc, mâine nu și-ar face apariția exact la ora fixată, învățând copilul să se apere. Aștepți seara, mesageriile clandestine, maldărul acela de texte cifrate; nervurile frunzelor și furnicile roșii, respirația grea a mlaștinei, dincolo de betonieră, care îmbie broaștele la dragoste. O femeie uriașă contaminează aerul cu porii ei fosforescenți, glasurile gugușticilor își răspund, o neliniște tainică face trandafirul mai palid și bețivii îmbracă în somn cămăși albe și nevestele lor nasc băieți frumoși. Toate acestea se petrec aici, în picătura de apă care sfârâie pe plita încinsă, și-n palmele mele pătate de coaja cartofilor noi ca-ntr-o presimțire. Citesc: „Există un loc umbros și poate respingător pentru multă lume. Acolo e un organism straniu, întâlnit odinioară pe teritoriile părăsite. Acelui organism obscur îi datorăm multe." Pământul s-a uscat din experiență.

* * *

frumusețea e o promisiune de fericire
fata își alege firea
după chipul pe care îl are
vorbea un domn francez
la biblioteca fundației
era și o ușă acolo
potrivită unei biserici
cum îndărătul iernii luna
albește de tăcere

17 mai

Se-aud glasuri din camera de alături. „Nu pot fi altceva decât o femeie din est, rostește chipul ei de călugăriță, iubesc revoluția." Am ținut prea mult roșiile în frigider și-acum, pe măsură ce se dezgheață, se scofâlcesc ca niște mingi dezumflate. Aș vrea să particip la discuție, am câteva replici în gând. Totdeauna pățesc așa. După fiecare conflict minor în care nu găsesc niciodată argumente – speculativii nu sunt convingători pentru că mutările lor aparțin unei ordini nevăzute – abia aici, în această bucătărie, scot cuțitele din sertar, îmi dezvolt discursul și câștig mereu de una singură. (Nevoia asta de a ne justifica, așa cum citind un text am tăia peste tot cuvântul „moarte" și-am scrie deasupra „viață".) Uite că nici nu mai știu de la ce pornisem. Casc. De la o vreme mi se face somn, când pe circumvoluțiile creierului meu circulă numai cuvinte alb-negru. Am și eu nevoie de poze ca pensionarii la conferințele Universităților cultural-științifice. Galaxia Gutenberg glisează încet la vale, străduța aceea de pe malul Dâmboviței, în a cărei subsuoară uscată se scorojește o biserică. Am reușit să escamotez elegant problema. Mustul trebuie să mai fermenteze. „Și dacă noi am fi mai deciși... leopardul aleargă timp de 15 secunde cu 95 de km la oră, nu-și ratează niciodată prada", se aude de data asta glasul lui Tiberiu, „dacă am fi mai deciși... dar leopardul nu face calcule, nu stă să coreleze, acționează". Pun roșiile în storcătorul de roșii și apăs cu putere. Prin sită curge lichidul gros, roșu. Mâinile își văd de viață. Dar creierul? Nu găsesc niciun cuvânt pentru ceea ce face creierul.

Deasupra găleții de plastic bâzâie muștele. De afară vine o pală de vânt mirosind a Rexona, ca în dimineața aceea pe plajă când Lorantus repeta în neștire „o saisons, o châteaux, quelle âme est sans Rimbaud". Mă uit pe fereastră. Piatra a nimerit în pătratul al treilea al șotronului. Cu ochii închiși, fetița reușește să treacă liniile, fără să le atingă. Mi-aud numele strigat și-mi cade farfuria din mână.

voce:

alerg speriată prin ploaia de vară
pândește după gard o slugă mioapă

în valiza deschisă
(pe care vreau s-o ascund)
se vede râsul sexul meu
galben și moale ca un bot de cămilă

nici țigara nici suprarealismul
nu mă mai apără

vraiște casa mea
în oglindă deodată apariția
unui om adormit

primul vis cu dostoievski

...oare voi avea timp să declar totul în fața acestui tribunal care mă privește cu suspiciune? voi avea curajul să trec peste ultima mea cenzură și să spun tot ce știu și nu se cuvine să fie auzit? am dreptul să-mi rostesc gândurile, când mi se oferă șansa să tac? vine cineva la mine și-mi spune: nastenka, tu singură trebuie să decizi! și eu îi răspund: dar gândul este singura mea zonă de siguranță, nu sunt decât o cabotină. n-am trecut niciodată acest amănunt în fișa mea personală. amintirile mele... dințele de lapte, pantofii de lac, trăsurile... iată, am început să vorbesc, domnilor jurați, amintirile mele sunt diferite de ale voastre, jur că foarte multă

vreme pentru mine nu au existat state. clase sociale, tratate, constituții, deportări; istoria era ca o imensă sală de bal. la șase ani mă prăpădeam după stravinski. o perucă își clatină buclele și buclele sună strident, chemându-mă la ordine. domnilor jurați, nu vorbim aceeași limbă. ați trăit vreodată eroismul, nebunia, renunțarea, riscurile libertății? mi-am dorit copii de la cât mai mulți bărbați pe care să nu-i pot identifica. rodul meu voiam să fie ca al pământului, să mă răsplătească fără să mă lege. uneori am dorit moartea celui norocos, stăruind înaintea somnului în căutarea unei arme sigure, urmărind după colț umbra lui grăbită, determinând întâmplări fatale. un pas greșit, o cădere de pe scara unui vagon de tren, pe digul înghețat, iarna, o alunecare în mare datorită curentului... peruca își clatină din nou buclele. am circumstanțe, îl caut pentru că îmi este dator. trebuie să plătesc într-un fel erorile mele. când ești atât de sărac, poți să ucizi cu onestitate. am încercat și cu mine. de multe ori. în baie briciul sfâșie carnea ușor ca o mătase apretată. nu e decât căldură, o tulburare a privirii, o scufundare lentă într-un mediu opac și lunecos, deșirarea obiectelor, dușul, un fir de ață atârnând. dar și el a încercat cu mine. pe masa de radiografie o placă metalică îmi presează pieptul: nu respira! o secundă, două, zece... exact ca acum, încercând să suporți doar o fracțiune peste limita normală, cu puțină bunăvoință se poate realiza identic scena de la morgă sau din sala de disecție. dar nu, domnilor, sunt o cabotină, nu sunt în stare de fapte, îmi imaginez. mâine am să-i spun că am depus o plângere împotriva lui și că posed cele mai perfecte corpuri delicte: radiografiile mele. aceste reprezentări cu păsări împăiate, cu surori de caritate, cu efebi castrați și circumvoluțiuni șterse de radiere care murdăresc. liniște! să intre ultimul martor, bărbatul cel negru roșu. nu încă. eu singură trebuie să decid și voi vă veți supune, pentru că vă place să ascultați. vă plac poveștile, domnilor jurați, și mai ales vă place sângele. v-am văzut seara, strânși în fața caselor de paiantă, la țară,

ascultând cu ochi sticloși poveștile cu monstrul care a violat un băiețel de patru ani, ciopârțindu-l de viu, sau cu femeia adulteră care a fost îmbrăcată în fulgi și plimbată prin tot orașul, iarna, de bobotează, până s-a făcut sloi inima în ea... cât de vulgară e mâna care semnează o sentință în comparație cu vălătucul acela de nor adormit în zare. să zicem un tânăr poet, înfășurat în giulgiu la morga spitalului, prelung și străveziu ca o lacrimă; umbra lui pe coridoarele editurilor timp de zece ani numai zâmbet și tăcere. Foamea, claustrarea, leucemia sunt mai puțin spectaculoase. Și totuși, mă gândesc la o colivie de țurțuri luminoși ca lăncile și lucizi... nu, nu, bărbatul cel ~~negru~~ roșu nu intră încă în scenă.

1 iulie

Azi, când ne spălam paharele, m-am pomenit cu mâna plină de sânge. Atunci am observat că unul dintre ele avea marginea tăioasă și era cam cu un centimetru mai scurt decât celelalte. Așezându-le cu gura în jos, la locul lor în dulap, am dat de un cerc de sticlă tăiat perfect. Era ca o coroană potrivită unui singur cap. Pe el nu putea sta decât paharul care mă rănise. Acesta e unul dintre micile miracole ale bucătăriei mele. Tot ce urmează respectă legile obișnuite. Pun sare pe rana care sângerează, apoi lipesc deasupra o hârtie, ridic degetul în sus, vrând parcă să arăt ceva pe tavan și, în clipa aceea, un fluture negru mi se încurcă speriat în păr. Îmi scutur capul și zboară bezmetic, lovindu-se de tot ce-i iese în cale. O adevărată invazie de fluturi bântuie în nopțile de iulie și dimineața îi găsești încremeniți prin colțuri ascunse, prin scrumiere, pe sub hârtii. Un somn adânc asemeni morții le paralizează instinctul de conservare – parcă sunt vrăjiți –, îi iei pe făraș, îi arunci la gunoi, nu știu nimic. Poate că atunci zboară pe o altă planetă, într-o bucătărie și rod mărunt și egal marginea unui pahar lăsând o coroană perfectă. Femeia, care stă aplecată deasupra unei hârtii, își duce deodată mâna la gât și când și-o retrage are palma plină de nisip.

În fața blocului a oprit o mașină. Cei care vin atât de târziu acasă sunt ori foarte veseli, ori foarte triști. Nu poți să umbli la ora asta cu un suflet indiferent. Întunericul are întotdeauna chipul unei femei singure sau al unei femei însoțite de un bărbat; mi-e frică să mă uit acum în oglindă! Mi-amintesc de acele nopți interminabile, când, bolnavă, într-o cameră de hotel, pândeam cântatul cocoșilor ca pe o solie bună. Trebuie să fac ceva să mă conving că trăiesc. Strivesc un gândac, mușc dintr-un măr. Dar dacă visez? (ca atunci în Olanda, la Hotel Palace, când niște mâini mari și păroase mă sugrumau și m-am trezit deodată cu propriile mele degete încleștate în jurul gâtului). Am să-mi sting țigara de braț; durerea mă va smulge din somn și va fi din nou ziuă.

Nu poți ajunge la tine decât trecând prin necunoscute orașe de ceață.

voce:

cum mergeam pe sub pod
cu doi hulubi albi în sacoșă
semănam cu o cămașă de in
în care mortul proaspăt îmbăiat
întindea mâinile spre calea lactee
și-am căzut cu fața-n noroi
pe-un obraz răsărea pe celălalt apunea
la fel de roșie luna

* * *

vorbea cineva de real și cineva de absență
și cineva de nimicul cusut de gura balenelor moarte
opturile patinatorilor în jurul copcii deschise
și dedesubt implacabila utopie
raiul complementar și piticele albe
fugărind un sobol disperat

delir al negațiilor
ne-cuprinsele ne-ajunsele ne-bănuitele
cât superlativ și ce nesățioasă ispită
în tiparele goale

15 iulie

Sună la ușă. Intru în panică. În casă e dezordine, ca de obicei. Alerg până la baie. Mă împiedic în papuci, mă lovesc de câteva scaune. Înjur. Smulg capotul din cuier, îi rup agățătoarea. Iar înjur. Apoi mă reped la ușa de la intrare. Cu o mână deschid, cu cealaltă îmi leg cordonul. Poștașul. Respir ușurată. Nu voi fi obligată să fac conversație. (De la o vreme simt năvala exteriorului în intimitatea mea ca o agresiune fizică. Am atât de puțin timp să stau de vorbă cu mine, încât încep să urăsc tot ce mă frustrează de singurătate.) Îmi întinde un plic dintr-o țară străină. E de la romancierul Dieter Wellershoff, pe care l-am cunoscut la un congres în Austria. Închid ușa. Mă întorc în bucătărie. Îmi aprind o țigară și încep să citesc.

„Acum cinci zile doi oameni au intrat neobservați în parc și au însemnat cu vopsea roșie toți pomii care urmau să fie tăiați. Azi dimineață a apărut plutonul de execuție. Opt bărbați în uniforme verzi cu scurte de piele și cizme de cauciuc au coborât dintr-un camion și, după ce au inspectat toate sectoarele, s-au pus pe treabă. Au dat drumul la motoare și fierăstraiele au început să muște turbate din carnea lemnului. Gemeau de-a valma fagii și stejarii, paltinii, platanii și cireșii japonezi. Tăișul pătrundea perfid în scoarță, despicând fără greș cercurile întunecate ale vârstelor. La început părea că trunchiul nu opune nicio rezistență, dar când cuțitul se împotmolea în măduva tare, motorul începea să uruie și nori de rumeguș parfumat pluteau pe rana deschisă, pudrând țărâna de jur-împrejur. Apoi fierăstrăul se retrase. Copacul continua să stea

liniștit; loviturile de topor care se abătură asupra lui parcă nici nu-l atingeau. Deodată însă se porni să scrâșnească și să geamă, se-nclină ușor într-o parte, dar nu cum s-ar fi opus unei forțe străine, ci mai degrabă cedând treptat propriei neputințe. O înnoptare a instinctului îl cuprindea irezistibil și, brusc, cu un pârâit surd, se prăbuși.

O clipă se făcu liniște. Acolo, unde coroana atingea altădată cerul, apăru un gol cenușiu. Pe pământ zăcea frunzișul lui imens. Ar fi avut nevoie de spațiu pe măsura măreției lui, dar chiar și așa, doborât, era deasupra tuturor lucrurilor..."

De ce mi-o fi scris Dieter această scrisoare, când eu nu vreau să mai aud nimic. Și, uite, trag jaluzelele și pun capace pe oale și-mi acopăr urechile. Ce bine-i să faci în asemenea momente: Să stai pur și simplu. Să lași să vină de la sine amintirea unei dimineți cu oameni veseli în jurul cafelei cu lapte, o cameră pătrată părând de la o distanță oarecare rotundă ca o minge albă sau ca un nor nemișcat deasupra livezii cu vișini și vremea înseninându-se brusc.

voce:

puteam să călătoresc într-un dirijabil
după vrerea unor drumuri cu neputință de contrazis
nefiind așteptat nicăieri să ajung întotdeauna la timp
pe un stadion printre șepcuțe galbene și fanioane
într-o cursă aproape aplatizată de atâta viteză
îmi amintesc toate aceste posibilități
cel căzut la datorie scrisoarea
un text dactilografiat pe o foiță
– dacă filele unei cărți ar fi la fel de transparente
s-ar putea citi totul deodată –

muște roiuri de muște pe urmele celui uitat
nu se mai vede nimic
doar un aer lăptos o farfurie de fragi

pătrundem în zona cofetăriilor
și această pălărie de dantelă și acești ciorapi albi
pe terase oculte de-a lungul bulevardului
fețe de masă umflate de vânt
un ceas acolo sub scaun
dacă se va mișca piciorul acestei femei
dacă mușchiul gambei va tresări
umplându-se de forță și inconștiență
cum stă uneori sub ghilotină un om imaginând călătorii
peisaje de-o stranie frumusețe
trei rânduri pe-o ilustrată
„mamă eu port steagul"

poate m-aș fi oprit în vârful unui turn foarte înalt
căruia i se spunea eiffel și păsări lungi
ar fi venit atunci cu piscuri de platină
să-mi taie privirea în două
un ecuator al tăcerii
și acolo jos o umbră tremurând îmbrățișând felinarul
agățându-se de lumină
dar soarele se năruie în ring în ziua strălucitoare
și un șuvoi de sânge împroșcă poezia
cerul continuând să trăiască
ros pe dinăuntru ca o descoperire nouă

văd viitorul fluturând halatul
lui Muhamed Ali limba unei fiare înfometate
și iar cearșafuri pe frânghii traiectorii nesigure
dârdâind de frig
creioane albe trasând patrulatere

mult timp după aceea
în lașitate și învălmășeală
pluteam deasupra cataractelor
orizontul se întindea ca o mână
puteam să călătoresc într-un dirijabil
imaginea pământului din înaltul unui zid nevăzut
în timp ce zăpada cădea

al doilea vis cu dostoievski

iată copilul cum se furișează cu tălpile goale prin sufragerie, pe lângă bătrânul adormit cu nasul în gazetă, pe lângă mătușa moțăind în balansoar, pe lângă jumătatea de măr uitată pe pervazul ferestrei pe care picotesc trei muște; acum se apropie de soba mare, deschide binișor ușa de tuci și-și vâră până la cot brațul în borcanul cu dulceață de vișine. înfulecă pe nerăsuflate tremurând de plăcere și de frică. „flăcăul acesta va săvârși un ~~păcat~~ *omor*", avea să audă, mai târziu, în bucătăria de vară, slujnicele șușotind între ele. dar ce căuta bolovanul acela crescut acolo în fundul curții prin acoperișul de chirpici al saunei ca un deget arătător, îndreptat spre zmeiele care se-nvârteau în văzduh? bolovanul avea pielea crăpată și de pe ea se desprindeau frunze mici, albastre și-n fiecare din ele dormea un îngeraș cu cornițe de melc. venea parcă și o muzică dintr-acolo, un fel de canon repetat mereu, poate un cântec de leagăn. copilul vedea și auzea

toate acestea, deși erau la mare distanță, cum vezi uneori toamna de pe vârful munților linia șerpuită a unui fluviu care se varsă în mare. ce mică eram în rubașca aceea largă și galbenă, în pantalonii aceia aspri de dimie și cum m-am speriat când degetul a prins a-mi vorbi: „să-ți cauți fericirea în durere". cu chipul meu trecea copilul printr-un lung șir de copaci, în spatele cărora apăreau, în lumina reflectoarelor, chipuri schimonosite, ologi, ciungi, cocoșați. câteva femei își dezveleau protezele mult deasupra genunchiului și pândeau ca niște uriașe păsări de fier. îndrăgostiții se îmbrățișau, în picioare, mâncând. șobolani mari și roșii se gudurau pe lângă ei, năpustindu-se la dumicații aburinzi, pe care tinerii îi scuipau cu generozitate. chiar maică-sa se așezase pe marginea trotuarului și-și vindea scrisorile de dragoste primite de pe front. totul se derula pe obrazul acela de copil, pe care nu tresărea nici mirarea, nici spaima. să fi fost eu unul dintre acei inși insuportabili care n-au niciodată nimic de pierdut? mă eliberasem eu de cătușele binelui și ale răului ca să pot asista senină la spectacolul degradării umane? păianjenul își mișca tot mai repede picioarele ca andrelele unei oarbe. mâna prinse o muscă și o aruncă în plasa păianjenului. plasa începu să tremure. și-atunci apăru deodată mașina. mașina care înghițea bucăți de carne de copil și schelălăia ca un câine otrăvit. degetul se făcea tot mai mic, sub fojgăiala furnicilor părea un mormânt presărat cu firimituri de pâine, în care dormea un școlar ucis de colegii lui. o lume cu case albe, cu farfurii de porțelan, cu părinți tineri... stă acolo, lângă soba cea mare din sufragerie și-și linge degetele lipicioase și dulci. borcanul este pe trei sferturi gol. „flăcăul acesta va săvârși un ~~păcat~~ *omor*". sunt un karamazov.

* * *

poate traiectoria stelei
e firul de păr al unui copil
mă gândesc la moarte
și-n apartamentul vecin

cineva își însemnă creșterea
pe canatul ușii
ce triști sunt oamenii care stau acasă
vine un cal de undeva
dintr-un parc englez
își strivește țigara în scrumieră
comode zile ca trei canapele în huse albe
ce n-ai da să fii tu diamantul
care taie fereastra

* * *

o durere se mișcă prin cameră. nu știu dacă o simt sau nu. sunt un braț amputat. sunt corpul meu pe care l-am pierdut. nu am cu cine să mă compar, de cine să mă deosebesc (este ceva care se oprește și nu mai vrea să înainteze. ruginesc lucrurile). cerul noaptea prelate de acoperit memoria. existența – creioane albe. un soare anormal zgârie periferia gândim sub nivelul posibilității. viermuiesc și problematizează totul. un secol de crochiuri. îngenunchez pe aceste podele tocite. iau cârpa și șterg. cel mai neted drum este vidul.

* * *

dar ce taină ascundeau acele femei cu nume străine, stanisla, ferdinanda, ignatia, bonifacia, fidelius, maicile mele, femei fără trup, fără brațe, fără picioare, doar un oval palid de carne ca un balon captiv între pânzele albe și țepene și două mâini pergamentoase care frământau continuu un șirag de mătănii. și ziua aceea într-o clasă cu bănci vechi la ursulinenkloster, când o fetiță a spus: karl martell a fost inventatorul unui coniac... și noi nu înțelegeam nimic și mater fidelius a început să

râdă gâlgâitor ca o țărancă de la munte cu capul azvârlit pe spate. stătea lângă banca mea în picioare și ridicându-mi ochii spre ea am văzut sub gulerul apretat, care se ridicase ca un oblon, gâtul ei neted cu pielea irigată de sângele tânăr și pătratul decolteului pistruiat de blondă și lobii roz ai urechilor, atârnând ca niște cireșe sub cârlionții roșcovani. mi s-a făcut deodată frică și rușine. parcă aș fi privit pe gaura cheii un lucru nepermis și tulburător. mater fidelius era femeie. văzusem pielea ei ascunsă, forma căldurii ei îngăduită doar seara, înainte de culcare, acelor secreți senzori ce o pândeau misterios din cărțile de rugăciuni, din icoane, din florile de mușcată, cum se dezbracă leneș fără să aștepte pe nimeni, așteptând totuși cu o inexplicabilă nerăbdare, hrănită nu de speranță, ci de o vrere mult mai puternică, crescută ceas de ceas în izolarea sângelui ei. am să fac copii, îmi spuneam, și-am să mă fac frumoasă și grasă. și-am să-mi arăt trupul celor ce vor să mi-l vadă și-am să mi-l las să umble pe acest pământ într-un lung șir de trupuri care vor avea genunchii mei blânzi, talpa mea copilăroasă, gustul salivei și mirosul subsuorilor mele, un anume fel al mâinilor de a decoji un măr, un anume fel al buzelor de a-și rosti uimirea, pofta sau indignarea. și voi trăi. dar ce s-au făcut toate acele chipuri tăcute cu nume străine, stanisla, ferdinanda, ignatia, bonifacia, fidelius, în ce ape fără fund s-au pierdut așteptările lor, ceasurile lor cu limbile oprite în anii mei indeciși, fantome femei, tulburătoare ca o dezamăgire.

* * *

uneori din lipsă de întâmplări
cerul e alb

după ce strângi fața de masă
după ce fereastra de vizavi

te lasă în pace
îți recitești ultimele versuri
aștepți cu degetul pe o virgulă
închizi ochii
parcă îți tragi pe minte o scufă de lână

acum se apropie gândul parașutistului
care s-a prăbușit ieri
„infinitul e un fel de a vedea al morților”
spunea cineva și iată observatorii
în sala de disecție rănile încep să verse
trupul se îmbracă într-o placentă de sânge
un făt uriaș
își bombează amenințător liniștea

voce:

începe poezia să semene cu proza
cum semăn eu pe zi ce trece
cu un bărbat

al treilea vis cu dostoievski

îl simțea în spate fără să-l vadă. venea dinspre el o dogoare. era bărbatul cel ~~negru~~ *roșu*; îi dicta un text pe care îl așteptase de mult. de fapt nu i se cerea decât să-și justifice sinuciderea. nici nu căuta să-i înțeleagă cuvintele. ce importanță mai avea motivul inventat, de vreme ce știa că prin moarte va atinge libertatea totală. va muri ca un dumnezeu adevărat, demonstrând

oamenilor că cel în care credeau nici nu existase vreodată. mâna i se mișca mecanic pe hârtie și desena „o frunză de un verde suculent și viu, cu nervuri strălucind în bătaia soarelui sclipitor”. totul e bine! frunza creștea, păianjenul își continua mersul molcom de-a lungul peretelui; nu avea pe cine și de ce să ierte sau să iubească – totul se strângea într-o minge translucidă înlăuntrul căreia știa că există, o simțea clocotind, bucuria. desena în continuare și scotea limba ca un copil care își joacă moartea cum ar juca o festă unui prieten. apoi se ridică și intră în camera alăturată, unde toate se aflau în rânduiala obișnuită – hainele așezate pe spătarul scaunului, samovarul în jurul mesei, o carte deschisă lângă pat. lucrurile aveau nepăsarea cu care treci firesc dintr-o zi în alta, respectându-ți deprinderile cu precizia unui ceasornic. „oare și cristos a fost ateu, când a crezut că prin moartea lui va elibera omenirea de suferință?” și deodată se ascunse după dulap. începea așteptarea. acel joc îndărătnic de-a baba-oarba. o va găsi oare bărbatul cel ~~negru~~ *roșu*, n-o va găsi? știa că în cele din urmă se va lăsa prinsă. avea o irezistibilă poftă de a-și pune în inferioritate adversarul printr-o cedare nobilă, dar voia să-i mai prelungească nerăbdarea, să-l umilească sau poate singură se umilea pentru câteva guri de aer în plus. în fond nu ea dorise toate acestea? deodată, tânărul acela palid, propriul ei frate, mort la douăzeci de ani, apăru pe nesimțite lângă ea în firidă. fața muribundului. schimonosită de frică, o acoperi ca o mască. se scutură de vedenie și ieși din ascunzătoare. intrigat de întârzierea ei, bărbatul cel ~~negru~~ *roșu* o căuta prin toate cotloanele casei. venise momentul să pună capăt jocului și să se predea. în câțiva pași fu lângă el – o biată cățelușă care se gudură caraghios și inofensiv – și îl mușcă de deget. apoi se auzi împușcătura, frunza tremură o clipă și căzu. păianjenul urca imperturbabil peretele.

* * *

când ești atât de slab că nu poți să dai o replică spectaculoasă lumii, îți iei soldați tineri care să te împingă violent în istorie. dar ce resentimente în clipele de intimitate… oare cezar nu-și savura cu deliciu gândul aproape obscen că și pe brutus îl vor ajunge idele lui marte?

25 septembrie

Când pun cartofii la fiert nu am nicio strângere de inimă. Cu aceeași indiferență spintec ceapa și morcovul, toc varza, dau hreanul prin răzătoare. În schimb, mă bucur că de când n-am mai cumpărat raci sunt scutită să-i arunc de vii în apa clocotită. Carapacea maschează perfect violența reacției la durere – spasmul –, dar perfidia cu care moartea se drapează într-un roșu senzual și luminos, țâșnind parcă din porii umflați, mă umple de oroare. Strălucirea mărturisește viața. O blană lucioasă, un ochi cristalin, o petală în care culoarea palpită ca flacăra te fac să te gândești că materia se bucură. Un morcov tânăr, cu metabolismul perfect, iradiază o lumină dezlănțuită, alta decât morcovul fanat care nu mai așteaptă nimic. Făpturile vegetale își trădează prin frumusețe fericirea. Dar roșul torid și voluptuos al racilor fierți, când îi pun aburinzi în farfurie, de ce nu-mi stârnesc nicio clipă iluzia că sub armura lor de culoarea portocalei s-ar putea ascunde bucuria și de unde atunci această indiferență față de sensibilitatea vietăților mărunte la durere?

Erorile naturii, vicleniile ei? Sau poate că totuși există un extaz al suferinței și o superbie în durerea ultimă pe care materia în inconștiența ei o trădează.

Nimic mai grotesc decât o mașină de scris pe masa de bucătărie, printre coji de ouă și de cartofi, cuțite și strecurătoare, poate doar femeia cu șorțul pătat, care încearcă să-și depășească condiția filosofând stângaci și penibil. Mă gândesc la această carte pe care o scriu. Uneori am impresia că luxurianța imaginilor în care îmi îmbrac textul seamănă cu acea culoare a racilor fierți, în spatele căreia se ascunde o dramă iluzorie. Dar există oare vreo diferență între ceea ce au simțit nervii lui Agamemnon în baie și nervii racului în timp ce fierbea? Să ne imaginăm că un observator din Alfa Centauri sau din Casiopeea ar privi acest roșu incandescent luminând cele două scene. Cu siguranță ar exclama: „Ce frumoasă jucărie e pământul!" și nu ar vedea nicio deosebire.

* * *

am un briceag pe care îl strâng între degete cu disperare ori de câte ori cineva iese în prezența mea din cadrul portretului pe care i l-am făcut. în spațiul fiecăruia dintre noi există portretele celor ce nu ne-au trădat; portretele celor cuminți, pe care păstrându-le încetăm să le mai vedem. portretele trădătoare le aruncăm revoltați pentru că ne amenință echilibrul. de aici de la portrete, de la toate portretele începe uitarea.

aveam mâini, aveam ochi, puteam să construiesc lumea; am uitat ce n-ar fi trebuit să uit: că primul lucru pe care ni-l pierdem e trupul. privește-mă, gândesc. fruntea nu se netezește, gura nu capătă frăgezime. vorbesc despre lume și nu cunosc nicio direcție sigură, pentru că nașterea ca și moartea nu sunt decât niște întreruperi de drum.

ne tăiem părul, ne tăiem unghiile; poate mi-ar trebui un câine răbdător pe care să-l bat cu furie – așa cum făceam odinioară, când nu puteam plânge la spectacolul degradării umane – să-l bat ca să-mi regăsesc mila răscumpărându-mi prin cruzime bunătatea.

nu pot să învăț drumul declinului, nu pot să fac zilnic repetiția morții. după patruzeci de ani nu mai există nicio reușită. de câte ori intru în cameră mă întrebi stereotip: „s-a rezolvat?" câtă caritate ascunde mimarea interesului față de bolnavi. „nu s-a rezolvat, nu se mai rezolvă nimic niciodată!" decât prin distrugerea obiectului. altădată rezolvarea era o casă nouă, o căsătorie, un copil, un succes public… fiecare mutare câștiga un element

nou, care se înscria în durata unei împliniri. din fervoarea de atunci au rămas doar stările problematice care nu se pot încheia decât prin anularea cazului, adică prin renunțare. vorbesc despre mine închipuindu-mi că undeva un om de aceeași vârstă mă va iubi, aflându-și fiziologia derizorie în paginile mele. prea multă naivitate, inadmisibilă, când toți fugim din casa muribundului, simțind dinainte mirosul respingător al morții.

* * *

m-am săturat de schimburi estetice. în jurul meu lumea înflorește mereu. alți ochi se deschid pentru alte culori și alte buze pentru alte buze. rămânem undeva înzăpeziți într-o iarnă a întâmplării. străzile nu mai asudă amintirea vie a senzațiilor. pasul celui din față îți cere explicații. pielea lui strălucitoare intră în concurență cu inteligența ta. raționamente superbe se iau la întrecere cu glezne superbe... și în toate competițiile există arbitrii, marii ironici ai istoriei, imparțialii și singurii care ridică mereu la victorie mâna cea mai frumoasă.

stai în casă și nu-ți place să stai. vine cineva să te silească să ieși și nu-ți place să ieși. starea îți înghesuie în interior atâta energie neeliberată încât ajungi să-ți urăști trupul care te reprimă; mișcarea îți este o alergare nebunească pe loc ca acul unei mașini de cusut care-ți împunge în fiecare zi creierul în același punct și visele noaptea nu-ți mai aduc întâmplări, ci cuvinte. descifrezi lanțuri de cuvinte, caligrame, mozaicuri de cuvinte. descifrezi straturile unor sensuri mai vechi, pietrificate de mult în tine, într-o geologie a emoțiilor uitate și când ochii se deschid pe gratiile de lumină ale jaluzelelor, buzele nu mai pot reproduce decât un limbaj dezarticulat.

o femeie frumoasă, un bărbat tânăr își îngăduie luxul de a-ți oferi câteva ore; vorbesc despre tine și chipul ți se mulează perfect pe chipul

lor și dintr-o dată te-aprinzi ca un bec încât ei se însuflețesc, vibrează, se încarcă de emoții și pleacă fascinați de tine care nu ești decât propria lor proiecție. ce deșert melodios, ce halucinație albă cu ajutoare umane și stâlpi de telegraf descrescând în legea perspectivei până la dispariție.

4 ianuarie

Cu cât îmbătrânesc, regret tot mai mult că nu mi-am cunoscut generația. M-am căsătorit cu un bărbat mai tânăr ca mine, am debutat la treizeci și cinci de ani alături de poeți de douăzeci și cinci. Le văd semnele vârstei pe chip, în pungile de sub ochi, în părul rărit, în lenea cu care duc paharul la gură, în tăcerile prelungite, în exagerata lor corectitudine. Deși jumătate din tinerețe mi s-a șters din creier și din simțuri, mi-a rămas o privire ca un microscop miraculos prin care disting încă splendoarea inconștienței, măreția curajului, virtuțile nebuniei. De aceea mă însoțesc de fiecare dată cu noii veniți, dintr-o vitală nevoie de a-mi repeta mereu și mereu chipul acela exasperant și irezistibil, o mică sălbăticiune care nu dă doi bani pe normele lumii, stârnind deopotrivă dragoste și abjecție, o Esmé cu toate pânzele sus, arătându-și puritatea roșie ca sângele în rana proaspăt deschisă; să ne imaginăm o fată singură pe aleile parcului noaptea „cu nările ei îndepărtând mirosul lubric al nisipului" (versul lui Nino este exact ce trebuie aici), pașii ușori prin biserici și cârciumi. În serile acelea lungi și înghețate la Roșiorii de Vede, îi citea inginerului infirm pasaje întregi din „Professor Unrat", devenind ea însăși o Marlene Dietrich frivolă și enigmatică, până când ochii lui suferinzi se umpleau de lumină și bărbatul țintuit în fotoliu începea să viseze...

S-a răcit apa în chiuvetă. Mai am de spălat trei cămăși și șase batiste. Pun o oală pe foc. Am un scurt răgaz. Nu-mi cunosc colegii de generație decât din cărțile lor. Abia acum citindu-i îmi dau seama cât de mult le

aparțin. Aceeași lume ne-a învelit în membrana ei tulbure. Radu Petrescu, Mircea Ivănescu, Costache Olăreanu, Mircea Horia Simionescu, Tudor Țopa, Radu Călpescu... Umbre plutind împreună cu mine în același lichid amniotic și nu ne-am văzut cu adevărat și nu ne-am atins. Mă simt vinovată față de ei, cum mă simt vinovată față de tata care a murit, fără să fi încercat vreodată să intru în încăperea în care își ascundea singurătatea.

Am încuiat ușa, am tras storurile, m-am întins pe pat ascultând sunetul imperceptibil, aproape grațios al tacâmurilor cu care locatarii de la catul de sus își însoțesc cina. Panglici argintii, leneșe îmi înfășoară picioarele, brațele, gura, pleoapele. Îmi amintesc din ce în ce mai șters o poză dintr-o carte primită ca premiu în clasele primare. *Gulliver.* Un animal nevăzut îmi linge tâmplele, până când totul se subțiază nerămânând nimic din toate drumurile materiei, cum nimic nu rămâne după trecerea unei pietre prin aer...

* * *

mă trezesc într-o dimineață că mi-e frică de bucurie. iată un animal ciudat care mi-a răvășit toată noaptea trupul cu labele lui mici și scârboase. ce e bucuria? o minge roșie căzută la picioarele tale; te repezi s-o ridici, cum te grăbești să afli sfârșitul unei cărți pe care parcă ai mai citit-o. există salvări, există case de odihnă, există dispozitive de plastic care ne feresc de zgomote. societatea este un ireproșabil aparat de securitate. dar cine te apără de bucurie? cine te apără de acel telefon prin care ești anunțat că ți s-a aprobat escaladarea everestului? noaptea totul este atât de aproape, noaptea este regatul posibilului; poți să te îndrăgostești de necunoscutul din vis, poți să descoperi un continent nou, poți să conduci un popor de elefanți, dar visezi și în tine veghează un apărător secret care te păzește

împiedicându-te să-ți trăiești bucuria total – trupul ei, aerul ei neajuns. ziua e lumina, materialitatea oamenilor, a obiectelor de care te lovești – regatul adevăratelor primejdii – și totuși de ce nu apare aici apărătorul secret care te-ar putea trezi și cum să știi limita unde necunoscutul din vis îți arată urechea tăiată?

* * *

nu știm cum ne naștem, nu știm cum murim; din toate misterele lumii numai dragostea este permanentă în noi, făcută s-o simțim, doar s-o simțim. niciodată n-am reușit să desfac inefabila ei formă, niciodată n-am reușit să pătrund cu înțelesul această fragilă și efemeră alcătuire, un prieten bătrân îmi spunea cândva că dragostea este atât de volatilă și legile ei atât de inconsistente, încât ea poate dispărea peste noapte la fel de ușor ca o ceață ce se ridică peste un oraș adormit. nimic. dragostea e cel mai cumplit provizorat. ca toate clipele scurte ale lumii, nu-ți rămâne decât să stai pe un peron, să saluți un tren care trece vertiginos, să reții imaginea unei singure ferestre, disperat că odată cu trecerea ultimului vagon, n-ai să ți-o mai poți reprezenta așa cum a fost. mă gândesc la frica terorizantă care ne înfășoară ca un șarpe rece, pentru că știm că nici durerile, nici bucuriile trupului nu pot fi retrăite decât în amintire. frică este scoaterea acestei cămăși în care voiam să mă vezi și acum fără ea trupul mi se strânge din nou la presimțirea unui ceas, când nu va mai exista nicio salvare, când niciun dumnezeu nu mă va mai auzi și niciun medic nu va mai afla cuvântul consolator. insuportabil gând, că s-ar putea să fie pentru ultima oară, că voi rămâne ca acei negri izolați într-un deșert african care au văzut cândva un avion și de atunci stau de ani de zile și privesc cerul tăcuți într-o liniște mai grea decât nesomnul și foamea așteptând să-l mai vadă o dată.

* * *

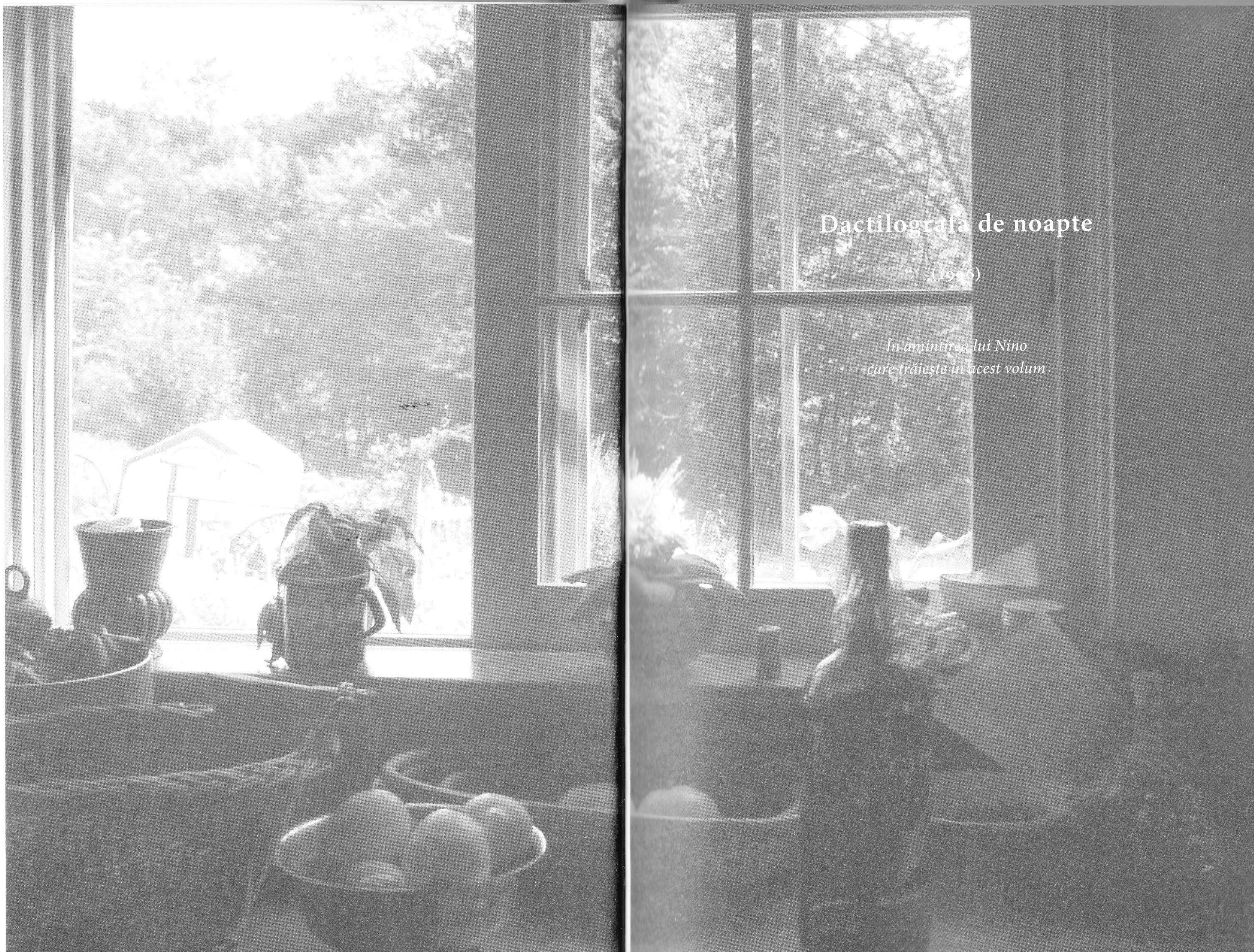
o zi de luni
cu ploaie cu stopuri cu mașini
fiecărui individ îi cresc țepi
– oh, ochelarii cu care citești literatură –
să numărăm petele roșii de pe turnul de parașutare
să numărăm literele din care se compune o sentință
să facem ceva folositor
  să dăm jos ochelarii!
uneori aproximativul e mai real decât exactul
lumina e o rușine perfectă
un scrib înconjurat de reflectoare
e gata să scrie cu sfârcurile concubinei sale
corintul mă privește
dintr-un ochi de capră fără să-l văd
nu știu dacă negrul e un preludiu
sau un epilog al soarelui
(oare cum s-ar fi exprimat în această problemă un mare poet național?)

iată tabloul scrisului între 4 ianuarie și 4 ianuarie

Epilog

Într-o casă în renovare stau în spatele unui zid, în jur nori de praf, aceste dansuri ale pământului eliberat din rotunda lui formă. O neliniște ritmică; dincolo, băiatul și pașii egali pe parchet. Mâinile lui așează flori de aer pe lucruri. Se-aude și cadența sincopată a mașinii de scris. Urechea mea simte pulsația ideilor. Se cheamă că va veni primăvara. Am deschis fereastra să intre pădurea în bucătărie. Pădurea înaintează încet. Îi aud

suflarea caldă, sănătoasă, de animal trezit proaspăt din somn. Trupul ei îmi e încă departe; nu l-am mai văzut parcă din alt timp, din alt veac. Mi-l prezint. Imaginile mint întotdeauna. Băiatul răsfoiește o carte. Aud forma mișcării. În spatele acestui zid văd lumea prin sunete. Ce fantastic, n-am știut niciodată că auzul percepe mai frumos priveliștea decât ochiul acesta plictisit, care surprinde atât de puțin, văzând totul. Aș vrea un cântec acum pentru că sunt prea fericită că nu-l am... doar iluzia păsărilor mici pe olane – cum sunt olanele? – curbele moi de lut portocaliu, cântecul lor gutural de zbor și petrecere. Băiatul ridică receptorul. Îl pun la loc bombănind. Ceva nu merge. Ce sunt acțiunile noastre? Un fluviu cu țiței captiv într-o conductă a cărei deschidere se blochează din când în când de vâscozitatea inerentă a unei materii somnolente... țițeiul în mișcare, viață și scop. Și iar foaia de hârtie care se întoarce lent cu fața la cea de dinaintea ei, ca un ins ce caută ziua de ieri, ca unul care scrie și-și repetă mereu fraza precedentă ca să nu strice ritmul acestei mișcări la care este obligat, de la care nu se poate sustrage, sfârșind astfel prin a o iubi. Un scaun scârțâie; băiatul se foiește pe scaunul lui de dincolo de zid. Gândul lui poate se-ncolăcește acum într-o literă, gândul lui poate imaginează un ochi de femeie sau nimic mai mult decât un punct. Ce este mai dătător de speranță decât punctul – secunda în care trebuie să-ți sufleci mânecile și să dai o formă, pe care n-o știi niciodată înainte, unui simț. Așteptarea și surpriza unei fraze noi. Și iar totul este ca un anotimp nerepetat niciodată identic, ca o iubire care începe în gând. Se deschide o ușă – cuvintele unui bărbat cad în odaie – ușa se închide peste ele fără să le fi văzut înțelesul. Așa curge o dimineață, ca sunetul telefonului, dincolo de care vezi orice stradă, orice cameră, orice față de om, orice glas, având o singură certitudine, aceea că cineva are nevoie de altcineva. Și-acum gata. Vreau să ies de după zid, vreau să-l văd din nou pe băiatul acela, să-mi pot aminti cum arată.

Dactilografa de noapte

(1996)

În amintirea lui Nino
care trăiește în acest volum

băteam străzile seara la ora cinci

să stai ca o umbră sub clopotul verii
fața ta caraghioasă rătăcită printre tarabe
ocolită de tocmelile mușteriilor
– niciun ștergător de parbrize
nu poate spăla aerul
de această imagine –
o doamnă bătrână cu o tocă neagră
fără sex-appeal și fără resurse
într-o piață cât burta căscată
în hoitul orașului

ce vreți
viața era frumoasă
și câinele bolnav
eu n-am mâncat struguri
aveam demnitatea mea:
nu-mi plăcea să cânt în cor!
(mă dădeam în leagăn
alternam extremele

să pot visa centrul
acea normă vagă
a unui instinct oscilant)

aveam douăzeci de ani
și ultimul domn era aruncat la canal
aveam treizeci patruzeci cincizeci de ani
și domnii se isprăviseră
băteam străzile seara la ora cinci
adulmecam după o dâră de naftalină
drogul perfect pentru o beție aristocratică
pleca din mine lumea
plecau convoaiele lungi
fețe scurte pătrate fețe întoarse pe dos
fețe turtite în carlinga istoriei
se-adună rugina până acoperă și ispitește
vulnerabilitatea cum crește zahărul
sub pielea încrețită a fructului
cum crapă carnea ca un steag găurit
între noapte și ziuă se întâmplă totul
fără să se întâmple nimic o veșnicie
răsturnată cu susul în jos
de fapt același nisip curgând
în cealaltă jumătate a clepsidrei

superbul yellow submarine coboară spre eșafod
începe numărătoarea inversă
underground independent

→

stindarde moderne
veți spune bătrâna asta îi imită pe tineri
bătrâna asta e mai ridicolă
decât un papagal pe rotile de parcă ochii mei au uitat
dactilografa de noapte
și domnii somnoroși
pătrunși clandestin în garsonierele poeziei
de parcă eu n-aș vedea break-ul umbrelor pe pereți
și dialectele anglo-saxone
mușcându-mi memoria

ce aproape-i de mine veneția
imperturbabilă și resemnată
exersând în fiecare dimineață
ținuta dreaptă în fața plutonului de execuție
și toate aceste amplificări sau reduceri ale corpurilor
nu sunt concesiile imaginației
nici scuze nici explicații
doar amprentele degetelor
pe un tron devastat
iată în sfârșit o patrie
indescifrabilă ca semnătura unui analfabet
un steag dubios se leagănă
între exploziile simulatoarelor
și zelul voios al armatelor represive
stau la catafalcul mileniului
ultimul succes a fost
împreunarea minciunii cu vulgaritatea

cele două maimuțe ale mortului
și totul e la locul lui
nu s-a schimbat nimic
se poate merge de mână cu umbra
laolaltă cu peștele
se poate tăcea
în această apă tulbure ca o mirare
se poate adormi
ținând în poală
cățelul speriat al duplicității
pe geam se preling
epocile roșii provocatoare
întoarce clopotul cu gura în sus
toarnă în el această alarmă.

au relanti

sigur c-am vrut și eu
să întâlnesc un tigru cu o floare în gură
într-o junglă ademenitoare
sigur c-am vrut și eu
sub biciul cuvintelor
atât de confuză și falsificată
să mă trezesc că-mi face cineva cu mâna
din înghesuiala de fuste și soldați

sunt spații comprimate pe hărți
sunt case mari cu ferestre rău prevestitoare ca niște măști
sunt patefoane vechi cu pâlnii care înghit kilometri de tăcere
și-ncep să deslușesc arcușele acelea tăind calea
micului ratat care se zbate să moară au relanti

tu îngropato mi-a strigat atunci gellu naum
și mi-a băgat pe gât un pumn de frunze
ce verde agonie închipuiește-ți ce verde agonie

aici piciorul calcă în gol

altădată casele erau mai mari
oamenii mai frumoși
și pe cer apăreau semne
care anunțau o schimbare
ochii mei erau mai încăpători
și jaguarul și capra
se jucau în ei
fără să le pese de bariera lăsată
era întotdeauna un claxon în preajmă
dar termitele urcau
pe oglinda retrovizoare
aici s-ar putea pune punct
ar spune prietenul meu poetul
aici piciorul calcă în gol
ca la întreruperea curentului
ca aplauzele în pauza dintre părțile unei simfonii

ieri cătam încă pasărea paradisului
mă duceam cu tata dincolo de aerodrom
să vedem aeroplanele

→

reclame uriașe ne trăgeau de glezne
spre marile spectacole ale lumii
de fapt mergeam la birou
îmi despachetam intimitățile
mici suveniruri aduse din orient

de fapt eram o femeie soldat
descindeam din romanele lui kundera
aveam vocația sacrificiului
îmi plăcea să pierd războiul de multe ori înțelegeam
greșit unele lucruri
o confuzie poate fi mai amețitoare decât un vals
te golește de tine
și te umple cu altcineva
cum nisipul și ceața se împerechează pe țărmuri

trebuie să recunosc sunt zile când bat câmpii
când mi se pare că lucrurile se însuflețesc
și aleargă ca norii pe șinele orizontului
pe ploaie nimic nu-i mai nou decât ploaia
și când mă pierdeam prin periferii
mă strigam întoarce-te vino înapoi te iubesc
apoi mai era și nenorocita asta de poezie
diferența de nivel dintre cer
și gaura din perete
mi-amintesc că-ntr-o vară
am avut deodată revelația
că cineva îmi scria pe creier

atât de repede că nu apucam
să citesc tot și rândul
dispărea ca la cinematograf
și dacă mă gândesc bine
cu dragostea era la fel
când mă visam cu un bărbat
mereu trebuia să fie cineva
să ne acopere obrazul
trenuri secrete ne poartă
spre regiuni verzi
cu legătura pe ochi
pui mâna pe culoarea câștigătoare
oare în afară de frumusețe
câte promisiuni de fericire mai rămân disponibile?

dar sunt zile când dumnezeu
te ține pe palme
când poți să ai încredere
că nu vine cutremurul
când pierzi un post de corector
și câștigi concursul de manechine
în sala de jocuri
bilele de biliard se ciocnesc
ca niște cupe de șampanie
imprevizibile atingeri ale tacului
te împing într-o rezervație
unde nu se vânează

→

sunt făpturi înzestrate cu darul vorbirii
femei translucide și reci ca niște egrete
sunt superbe corcituri de rase canine
și umblători pe apă într-un palid ritual

noapte cu ore mici
paharul cu gin răsturnat pe marginea mesei
și muzica lui Bon Jovi
pletele lui măturând bulevardul
vei scrie mai târziu
„cosmosul e romanul lui dumnezeu"
conversații intrigi monologuri
o zonă rarefiată în care
constați că ai uitat să vorbești
și în dimineți transparente de vară
te trezești uneori cu imaginea ta
ca un cuvânt care-ți tace pe buze

și acum mortul ăsta frumos
cu care-mi împart casa
care primește reviste din țări îndepărtate
și felicitări de ziua onomastică
mortul ăsta frumos care a rămas
în intimitatea mea
culcușul unde te ascunzi și torci
e un răsfăț al solitudinii
ai vrea să scrii despre copilărie
despre privilegiul de a nu ști

cum pleacă cineva fără să plece
ți-ar trebui o pelerină cu glugă
pe care să o porți
cu tine în servietă
și să nu riști nimic
ai vrea să faci o petrecere
de pildă să încerci pălării
sau să călătorești noaptea
într-un tramvai gol
să vezi pe geam o fată
și un băiat dansând
soare și carne era titlul unui poem
o confuzie o minunată definiție a dansului
doi orbi prinzându-se de mână
în fața muzicii
și-apoi firave ierburi
nici nu știu cum mi-a venit ideea
după toate experiențele aceste balansoare devin plăcute

există o stare a aerului
care se poate numi nostalgie
și pentru mine provine dintr-o zonă baltică
o frică de dorință
singurul lucru curat înainte de bătrânețe
văd vapoarele legănându-se grele
sub soarele incontinent
un sentiment de veșnicie
tăind deșertul coapsa unei femei adormite
recunosc

→

anumite priveliști
îmi deformează optica
nu-mi pot pipăi eroziunile creierului
am mai puține certitudini
decât un ou care gândește
pe vremuri aveam un binoclu de câmp
măream cu el toate obiectele
și deasupra acoperișurilor
începeau grădinile
așa cum nisipul ajunge la sticlă

mirat de parcă te-a atins o lebădă

sunt întâmplări rele
când treci strada
când deschizi o sticlă de bere
când trandafirul te închide în carcera lui
sunt camere în care ești văzut
oricât te-ai baricada
oricât ai pune fețe străine la geamuri
ei îți adulmecă vulnerabilitatea
înfig dinții în creierul tău
îți înfulecă gândurile
stai întins în pat
ții într-o mână un soare într-o mână o lună
măști totemice
– lingurița se lovește de paharul cu ceai –
te trezești brusc
mirat de parcă te-a atins o lebădă
și asta ce mai e
întrebi râzând

un cap rostogolit
în libertatea încremenită

antract

poate mai scrii o poezie mică mică
să-ți umple restul paginii
poate mai trișezi cu poza
de la douăzeci de ani
de dimineața până seara
te asurzește toba de tinichea a piticului
și-ai vrea să scrii într-o limbă necunoscută
să nu se vadă cum ți s-a urâțit creierul
și cum a început să muște
dar furia cunoaște puține cuvinte
e ca o casă fără geamuri

lumea în loc de lume

abia mai târziu am aflat
că se poate minți din lipsă de întâmplări
mă gândesc la bătrânii domni
care merg încet
și nu ajung niciodată
la umbrele lor tremurătoare
ca perdelele în ceainărie
mă gândesc la întâlnirile pierdute
și înlocuite cum te-ai trezi
într-o veneție scufundată
și ai vedea magii venind din răsărit
și după aceea
suspendarea dreptului la vorbitor
când iese la lumină lumea paralelă
lumea în loc de lume
cea în care nu se ascultă
și nu se bate din palme

mergea după un diapazon nepotrivit
își fixase un loc prea înalt pe portativ
nu iubea ploile se plictisise
și și-a adus soarele în pat
noaptea la douăsprezece
și atunci a văzut seraiurile
și tot orientul
desfăcându-se în felii
și femeile plutind spre el
cu flori de măr în mână
și a simțit disperarea
inventatorului rătăcit
într-un oraș de deșeuri

(cum pot eu să ies din banalitate
decât când scriu
cum nu pot eu să fiu
deșteaptă decât pe hârtie
am nevoie de timp
până se deschide creierul
și mă îngăduie
în intimitatea lui
unde îți poți alege totdeauna
culoarea pieselor cu care vrei să joci
poate la fel erau și poftele celeste ale lui
Kerouac și Ginsberg
baletele lor bengale
în istoria iernii

→

când totul devine posibil
și literele dezertează din cuvinte)
ei merg încet bătrânii domni
și fac desene cu bastonul pe alei
ei spun minciuni și juisează
și sunt atât de singuri și speriați

în parcuri sunt locuri obscure –
„mergeam la o femeie pe strada fântânei
dar nu mai știu cum o chema"
îi aud povestind
și ei au trecut înot canalul mânecii
și au vânat elefanți
și au câștigat maratonul
disperată
această posesie imediată
a lumii prin cuvinte
și plicticoasă
ca o vânzare de lozuri
bătrânii domni
atât de optimiști
căci plină de flori era lumea
și vara s-a dus

frumoasă încordată întinsă pe apă

aici se-nchide ușa
se trag storurile
în spațiul celălalt se vorbește
se văd cuvintele ca ouăle cad
în nisipul fierbinte
întregi se îngroapă

nimic nu-și dorise mai mult
decât să fie femeie
să coboare pe chei
cu pași de pisică
să traverseze stradela până la bazar
să cumpere mirt și șofran
nimic nu-și dorise mai mult
pentru trupul lui
în mirosul de pește
în strigătele vânzătorilor de salep
„frumoasă încordată întinsă pe apă"

→

corsetul bunicii cu șireturi roze
poate amintirea unui adulter
poate doar iluzia unui secret îndemn
în celălalt spațiu își fumează pipa
își aranjează șahul simțind cum fotoliul
se descleiază cu încetul
așa veniseră la început cu rigle cu compasuri
ca la nașterea unei case ca la proiectarea unei închisori
și el era acolo abia un cozonăcel fără semne particulare
și alte accesorii
dar acum se-nchegă o formă dintr-o nehotărâre
și acum apare un neg pe pielea netedă a îngerului
să nu te sperie deschiderea acestei uși de după care se
ridică un mare alb
atât de îndărătnic atât de adormit

toate acele capete închise toți acei zimți îmbucați
la încheietoarea memoriei
– o femeie mică mătăsoasă ca o lăptucă
întinsă ca o covertă printre marinari –
își lua îndreptarul ortografic ortoepic
și de punctuație și căuta cum se scrie un cuvânt
era un vânzător de ilustrate
lipea zâmbete pe ochii orbilor ca niște timbre poștale

nimic nu-și dorise mai mult
decât să facă penitență-ntr-un bordel
și după aceea șorțulețul negru

cordeluța mierea cântând cristalin în confesional
nu poți fugi striga din celălalt spațiu
nu poți fugi din zidirea de plumb și de beznă
cu anotimpuri inversate în toate făgăduielile lumii
acest atu al realității știute
vindecă mai puțin decât un parfum presimțit
și era obosit obosit ca un ștreang
întins la maximum de trupul spânzurat
acolo printre mobile vechi
pe mochete uzate asculta clinchetul
unui clopoțel de crăciun
își simțea buclele clătinându-se pe urechi
degete arse pe conuri de brad
suferind de forma ticăloasă a gândului

aburi curgeau pe șosetele scoase în baie
mama cânta sub duș
el era un băiețel își făcea povești
aștepta să-i crească un cuib
se înfiora în mătăsuri
voia să se deschidă
captiv în trei dimensiuni
își amâna solemnitatea primăverii
cum evantaiul își alungă clipa
într-o bătaie repetată

nimic nu trece peste margine
în celălalt spațiu numără banii
sortează hârtii citește ziarul

→

băieții se prezintă la unitate
cu lăzi de lemn
oricine te poate suspecta de circumciziune
și tu dacă ai putea
te-ai da de trei ori peste cap
să curgi dintr-o capsulă într-alta
să te faci clepsidră
femeile plâng după perdele
femeile își smulg părul
femeile se mângâie singure
femeile tac ca niște cimitire fără cruci
femeile cu picioarele lor zvelte
cu pensulele și forfecuțele lor

și el speriat acolo în fața comisiei
surprinzând privirile lor indiscrete
fiind în același timp curios și ridicol
ce ironie deasupra catargelor lumii
el atât de bărbat în înfruntarea aceasta
și atât de vulnerabil în confuzia
unui schimb de serviete

și iar începe să ningă în biserică
și iar se arată ecranul cu două culori
complementare
picioarele lui în acest lighean
de partea cealaltă sufletul
cu planetele lui rotitoare

și ceasul lui la mâna mea

se auzea atunci orga
și școlărițele negre
năvăleau în capelă
o plăcere măruntă
se cuibărea după ceafă
era totul mic cum casa copilăriei
după o îndelungată absență
nu mai aveam ce să ne spunem
nicio metaforă nu ne mai poate salva
decrepitudinea unui vers
și hârtia pe care visez
are ceva dintr-un lătrat oarecare
dar noaptea când merg
printre zidiri severe
lăsându-mă dezbrăcată
suport acea vamă
a călătorilor clandestini
îmi place să vorbesc despre mine
iată o mărturisire derutantă

→

cu o familie de japonezi
într-un târg oltenesc
când aveam genunchii juliți
când simțeam răceala apei curgând
din cișmea era bucuria
uruitul năvalnic al unei posesiuni
lanțul întins între mine și tot ce așteptam întâmplările
cu o mie de fețe să mă asedieze
să mă redea universului
ca în acele plimbări cu trăsura
sub ploaia coborând în pantă
și ochii căprui orientali pe prima magnolie
dar cât de vag se văd munții
și ceasul lui la mâna mea

un ținut vechi îmi trece pe frunte
un copil rătăcit într-un munte de pietate
și rușinea tuturor serbărilor
cu bilete de favoare

plângeți doici istovite de altruisme
și voi cămătari cu degete lipicioase
lumea se înghesuie la târg
rezistând mereu tentației
de a rămâne uitucă
de a desface o scoică
în care se rotunjește o perlă oarbă
lumea se-nghesuie la târg

pot să mă revărs în neștire
casa asta parcă nu mai e prietena nimănui
și amintirile ei obiecte bune de exportat
în zone mai puțin populate
și iar mă latră tristețea
dintr-o epocă revolută
dintr-o joi de noiembrie
invizibilă în dunga orizontului
ca un punct

noaptea ferigile

mi-a spus că a iubit
o femeie cu picioare de câine
și eu m-am ghemuit la pieptul lui
și l-am auzit toată noaptea urlând

treceau prin aer cu lămpașe galbene
aveau cuțite și furculițe de alpaca
ieșiseră la vânătoare
pe urmă a venit chiar vocea lui în carne și oase
și am văzut cum îmi fura fața
și mi-o făcea un aluat mic
o cocă acolo
numai bună de adormit copiii
și m-am pomenit că mi s-a scurtat sufletul
că mi-a ieșit din minte frumusețea
că sunt o veșnicie fără calități

cresc jucării pe scările astea
dacă ți-ai descoase încă o dată ochii din mâneci

dacă ți-ai descoase mâinile din trup
ai vedea aeroplanele

dar el continuă să urle
până când simt ferigile
și noaptea lipindu-mă de ea ca un magnet

Capricii periculoase

(1998)

poate că versul ăsta

mă duce într-o țară roz
cu porțelanuri pictate
și pălărioare biedermeier
am ieșit toată afară
încă mai vreau să scap de tine
dar viespea vine
viespea mă găsește
cu acul ei fin
îmi face o împunsătură
în zona de sud a capului
unde-s mările acelea faimoase

mă uit la băieții ăștia

cum se hârjonesc ca niște cățelandri
în fața blocului
și mă gândesc la sămânța lor
care se coace clandestin și țâșnește
în nopți solitare
fără nicio femeie

ce n-aș da să se întoarcă domnul erwin

să deschidă pensiunea
și să mă trezesc în patul cu îngeri pictați
și motanul mocin să-mi toarcă la picioare
ca într-o ilustrată olandeză

ce n-aș da să văd ursul
ieșind din hibernare și roșu degetul meu
apăsând pe butonul unei sonerii din rotterdam
când mama și tata erau încă tineri
și nimeni nu murise încă

ea mi-a spus să-mi vopsesc părul

și să mă tund
eu vreau să rămân sălbatică
la fel ca-n copilărie
când copacii toți erau plămânii lui dumnezeu
și stelele ochii galbeni ai unei jivine speriate
calc pe rădăcini și cred
că-s brațele iubitului meu
calc pe pietre și cred
că-s genunchii lui
în curând am să intru în cântarea cântărilor
și-am să ajung de râsul lumii acesteia
mici și pline de iscoade

și comerțul ăsta cu dumnezeu

e cum ai face amor pe bani
mereu mă plătește pentru suferință
mereu îi plătesc pentru bucurie
parcă îl văd
de cum se face ziuă
începe și se tocmește cu mine

liniște de două ori pe zi

între un tren și alt tren
timp în care mă duc
la magazinul de jucării
ce bine e să fii
când mamă când iubită
lângă acești marinari de cauciuc
pe care îi apeși pe burtă și cântă

mergeam cu tine într-un oraș

unde nu ne cunoștea nimeni
ne închipuiam
eram îndrăgostiți
nu mai vedeam peștele
scăpat în undiță
și aterizat pe o piatră

dar sunt bucuroasă că exiști

că am la cine să mă gândesc
stai ca un pui de cangur
în marsupiul creierului meu
și visezi o africă
unde coaja albă și coaja neagră a zilei
se împreunează

ce teribilă potrivire sexuală

între ochii noștri
ce act prelungit
te verși în mine
prin cele două orificii ale neantului
unde dumnezeu își mânuiește
derutantele lui instrumente

pășesc cu frică în irealitate

mi-e carnea vie
și ochi nu am destui
ca să-ți privesc pământul
ca un copil bătut
care-și așază melcii
pe palmele zdrobite

nici nu mai aştept telefonul tău

pentru că te-am luat cu mine
în pătratul acela
unde nu este nici durere
nici întristare nici suspin
să râdem deci
ca două butoaie
din ale căror cepuri
gâlgâie sângele nostru

devin din ce în ce mai abstractă

semn că nu te mai văd
semeni cu un suflet
care-mi vine noaptea în pat
şi-mi atinge sexul

chiar, pentru prima dată vorbesc

despre marea noastră iubire
când supersonicele
s-au pierdut în nesfârşitul cerului
te spălam pe cap ca pe-un copil cuminte
erai numai furie şi recunoştinţă
cum se întâmplă în toate plăcerile clandestine

ce să mă fac

nu mai semăn cu nimeni
mi-am scos travestiul
„o, dacă m-aş putea exprima pe de-a-ntregul
cum poate un motor!”
pentru toate amorurile ignorate
pentru marile tropice ale bărbaţilor
sacrificiul acesta aproape total

Spitalul manechinelor

(1998)

poem de octombrie

venea pe străzi ocolite
venea încet subversiv mai țin minte rochia
și geanta ei roz
  ca o fondantă uriașă
sunt iremediabil îndrăgostită de mine
mirosul mănușilor și al ciorapilor de damă
seara printre clasoare și monezi vechi
umbra aceea subțiratecă
magnetismul ei inefabil
octombrie tolănit pe frunze
octombrie cu albine la geamuri
ea pasărea își trimite de dincolo
inelul de care mă agăț
o bătrână linge cu limba scămoasă
liniile de cărbune ale ușilor
  desenate pe ziduri
până dispare orice speranță
de a ajunge înapoi
în pantofii cu tocuri înalte

mărunte s-au făcut întâmplările doamne
liniștea chipului meu
culcată peste liniștea chipului mamei
o baltă în care nu mai arunci cu pietre
pentru că e gata încrețită
– până și ironia ți s-a ros la coate
și băncile sunt ocupate de școlari –
nu e un anotimp această toamnă
e însuși patul tău
în care faci amor în gând
ca într-o ceainărie chinezească
ca într-un autobuz cu cocoșați
ucigătoare penitență
cuțit înfipt în glanda dulce
unde se distila odinioară
un insidios parfum de tânără femeie
și-acum
în seara asta cu lumină alterată
scoți dintr-o ladă vechea rochie
  de sub liliacul înflorit
nebuna obscena pufoasa
care-ți întoarce mângâierea-n degete
și-n sânge ți se varsă eufratul

și s-a dus în aplauzele mulțimii
ca o capră în târg
  sau ca un înger neprihănit
mărturisiți voi cu neîncrederea și sila voastră

→

dacă această gulie credulă
mai poate să prindă rădăcini în eden
spuneți dacă acul prompt al trântorului
mai poate trezi măceșul din agonia lui

maiestuoase trec roțile trăsurilor
împodobite cu ghirlande
adio ruletă rusească adio râsete provocatoare
abia te mai zăresc cu cartea-n mână
sau cu un mic licorn
   pe coapsa stângă
și iată norii se răsfiră
moartea se ameliorează
„ca orice lucru vulnerabil
și spiritul a tremurat”

Mănușa deșirată împrejurul arătătorului

I

și ce ne mai spui
fată frumoasă
cu păr gri cu ochi gri cu mâini gri
unde ți-ai pus cuvintele și carnea
perdelele tale ce fac
la fereastra fluviilor
și acele degete rotunde
ca niște cartofiori risipiți
   pe plaja inundată

III

și iar te-am uitat
sub voaleta frivolă
plăsmuire cerească la umbra cedrilor
aveai un călcâi roz și un călcâi galben
două săpunuri camay două emisfere
două butelii de leyda
care-mi mâncau nopțile

→

pân-am sărăcit de tot și m-am făcut zgârcită
nebuna mea cu păr gri cu ochi gri cu mâini gri
unul după altul s-au întrecut să-mi prezică
balanța cu jumătățile ei de împărăție
toate deșeurile strălucirea stinsă a șpanului
în refectoriul unui trandafir sălbatic
și te-aș săruta încă și încă
mănușă deșirată împrejurul arătătorului
ca o cunună de spini
„când zăpada doarme
când noaptea își cheamă câinii înapoi"
la gura rece a vântului vocile tale
își rup lanțurile

totdeauna seara un bolerou de ravel

1

în spatele plopilor ascunzătorile
grenadierii cu servitoarele vesele
rostogolindu-se prin iarba înaltă
tu aveai un veston albastru
îți rămăsese mic
poate de aceea mi s-a scurtat visul
m-am învățat să spun totul scurt
să rezolv o iubire în două versuri
dar de aici încolo începe muntele
ca o platoșă de gheață
de aici încolo vin vânătorile
cu câini ațâțați vine cocoșul de munte
și țipă ca o femeie în călduri
nu se mai topește nimic
nu te mai amenință nicio avalanșă
povestește și-n vremea aceea

→

cum îți tăiai tu cuvintele
cu o nepăsare aproape aristocratică
cum îți scopeai poemele
să fie mai cuviincioase mai adaptabile
îți frământaseși un copil
era golemul tău
care te asculta
și te pândea după ușă
când tu umblai prin zaharniță
el îți aducea furnicile în casă

4

nu există mai jignitoare briză în aer
și mai mare cruzime în muzică
mă duc la minaret mă spăl pe picioare
am luat pe tălpi
urmele animalelor și le-am folosit
acum pe butucul de jertfă
e un poet
poate scrie un poem
despre milă și despre rușine
poate că noaptea primește solii
din alte caverne
sunt un patruped
care și-a pierdut instinctul

te-am tot așteptat
credeam că vii
cum confunzi uneori
un tramvai care se depărtează
cu unul care se apropie

parcul cu platani

din nou noaptea ca-n adolescență
prin bucătării poemele mele bezmetice
tu care știai atât de bine
să citești stările
să le legi de cauzalități nevăzute
tu care aveai un voal negru
acopereai cu el veioza
când voiai să-ți găsești
pivnița trupului
acolo pe geam în colțul din stânga
fluturele cu cap de mort
și tu cu amorurile tale
mototolindu-ți cearșafurile
în gândul unei femei imaginare
tu alergând pe sub felinarele roșii
când sperma, când ploaia, când liniștea
își disputau spațiul dintre două rugăciuni
poți să faci ce vrei
eu tot te aduc fără să știi

→

în această hârtie nerușinată
fiecare poem e un viol
fiecare ficțiune e refugiul unui masochist
de unde nevoia asta
de inteligență a sexului
de unde atâtea curbe insinuante
în sângele ciclic al trandafirului
mă gândesc la bărbatul răstignit
pe crucea unei femei
mă gândesc la aerul roșu
din nara unei vite înjunghiate
mi-amân pe mâine descrierea
parcului cu platani

* * *

cuvintele mele și cuvintele tale
se iubeau ca amanții
seara pe cheiuri
și afară e o primăvară
seducătoare ca un cimitir
te depărtezi până ajungi un punct
la capătul unei alei obscene
în parcul cu platani
statuia comandorului
vina lui tragică de a se urni
din cizmele-i de piatră
femeia care ieșise ieri noapte din mine
stătea în spatele geamului
aripile fluturelui se mișcau
sub mâna ei transparentă
acum va începe o nouă etapă a poemului
o nouă stație din calvarul
unei dulci insecte
de când ai plecat

→

mi-am înfipt bolduri cu gămălii colorate
în cele mai tainice cute ale trupului
în carnea mea se întâmplă mici avarii
coboară berzele în cuiburi mari și negre
vedeam un ou într-o plutire lentă
și mă rugam să cadă întreg în iarbă
acum când ai plecat de tot
am libertatea unui asasin
nici nu știam că amintirea
are un sânge
atât de bun la gust
ca o femeie
în parcuri îți e milă să fumezi
în parcuri intră seara
cu pânze gri pe ochi
frumoasele cuvinte îndrăgostite
îmi vin în sus pe gât
ca voma unui înger
și mă-ntâlnesc cu umbra
ea are părul lung
și ține în mână o carte
sunt cai pe lumea asta
făcuți să tragă dricuri
eu mă așez pe-o piatră
și număr să te uit

din când în când era marți

cum poți să mai exiști
când ți se taie raiul în două
și malurile lui stau față-n față
ca niște armate dușmane
vreau să scriu acum
cât creierul sângerează
pixul acesta este egalul lui dumnezeu
nu vreau să aștept să se așeze drojdia
nu vreau să aștept să mă ridic deasupra
să ating distanța regulamentară
de unde se văd mai clar
dezastrul și rămășițele lui
iată sunt o cutie nenorocită de carton
din care s-au scos pantofii
și i s-a pus capacul la loc
vine de undeva un necunoscut
vrea să-mi vândă cuțitele la preț redus
eu îmi pipăi carotida și simt
o irezistibilă atracție
o fată chiar o fată era
arătarea aceea albă

→

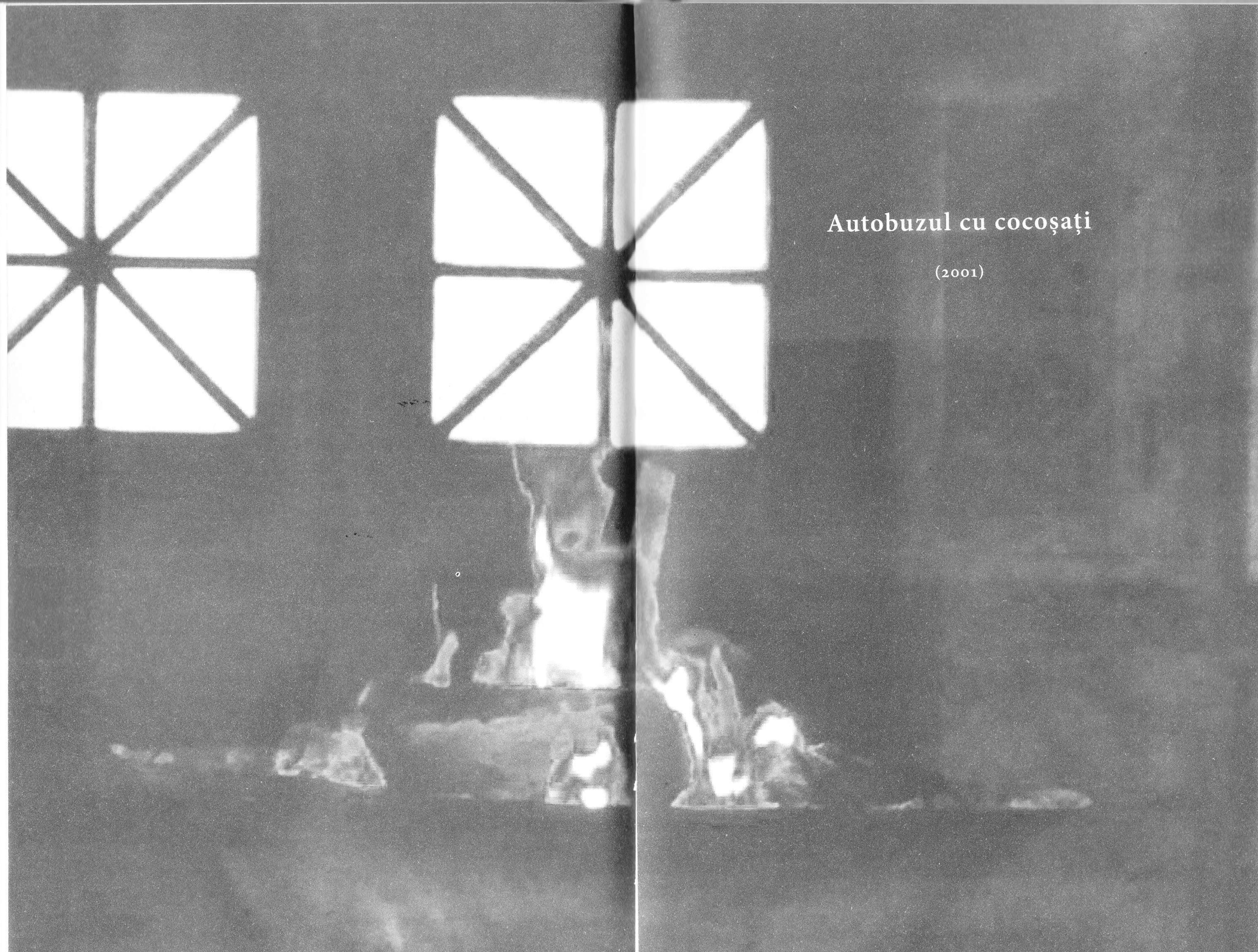
o ectoplasmă care vorbea la telefon
pe urmă izbitura zilei în față
când telefonul dispărea
cu numere cu tot
și s-ascundea într-o pădure
printre ciupercile roșii
ca niște semnale de alarmă
mi s-a sfâșiat realitatea
de sub ea iese o față de cal
care aleargă singur și fără jocheu
continuându-și cursa până la capăt
să fii conștiincios
să-ți neglijezi până și durerea
ca să-ți îndeplinești obligațiile
din când în când era marți
din când în când era miercuri
atunci se ridica mercurul în termometru
aș fi vrut să fac o perversitate
să-mi deșert cuvintele în urechea unui bărbat
până la orgasm
dar tot ce fusese posibil
e acum o mare pată arsă
rămasă pe fața de pernă
după ce ai adormit cu țigara aprinsă
dacă rămân singură
ca pisica aceea care-și pierde sângele
printre copaci nevăzută de nimeni
am avantajul unei umilințe distinse
un geam spart pe care cineva
a lipit un pergament

iată fumez fumez ca o nebună
mi-am regăsit riscurile
sunt mai tânără decât o nuia de salcie
în duminica floriilor
văd adevărul văd vaza de sticlă
în care apa a secat
ar trebui să-mi fardez
pleoapele obrajii
o pungă încrețită pe fundul căreia
au rămas dâre de boia
ar trebui să mă întâlnesc
cu niște domni bătrâni
să-mi trec setea
prin vara lor secetoasă
vin umbrele ca niște cămăși străine de noapte
vin umbrele ca niște trenuri negre
în dreapta și-n stânga terasamentului
morți tineri nepăsarea lor pură
ștergând orice promisiune
acum când nu mai există alternativă
când inelul și-a pierdut piatra
nu mai apelez la nicio carte de poezie
nu mă mai tentează nici măcar
furtul unui vers
asta-i trufia mea
cu ea mă acopăr
sunt stâlpul de beton
țeapăn și rece
prin care trece curentul
fără să-l atingă

o simplă impresie a pielii

mortul meu drag învelește-mă
sunt un cățel speriat
tras dintr-un vis în alt vis
unde plouă și ninge
și nimeni nu mai vrea să se joace cu mine
mă uit la televizor la filme
în care oamenii dansează
fac dragoste oamenii se-mbată
atâtea lucruri pe care eu
nu mai pot să le fac
mă refugiez în creier
în alcovul ereziilor mele
unde e cald și bine
dar uite că și creierul
se repetă devine plicticos
ca o simplă impresie a pielii
în după-amiaza măruntă simt mâncărimea civilizației
un ultim și irepetabil orgasm al mileniului
toți bolnavii frumoși ai europei
cu drogurile lor cu HIV-ul lor

cu aiuritoarele lor eșarfe orange
„și întreg viitorul deja înăuntru în ei!"
cum spunea don Alvaro la vremea lui
într-o altă poveste
dințatele roți ale progresului
mă taie felie cu felie
dar atât de aproape căd încă valchiriile
și câmpiile elisee și edenul
cu gropile lui parfumate
ieri în iarba înaltă cum
intrai tu în mine și toate zgomotele
se opreau la marginea pădurii
ah, poezie terapie de șoc
când nu mai ajută nimic
decât gluga trasă pe ochi
când din cupoanele de organdi înflorat
își scoate capul un șobolan cu ochi albaștri
și totul se întâmplă în afara mea
într-un imens magazin cu raioanele închise
și totul explodează la ora cinci
când începe serialul la televizor
adică începe viața adică îți vin musafirii
începe iubirea perversă masturbarea
cu întâmplările celorlalți
contemplarea vapoarelor în portul le havre
șansoneta pe care o cânta o femeie necunoscută
lumea spărgându-se în cristale roșii
și creierul speriat și singur în încordarea lui
ca pumnul mic al unui cecen răzvrătit

Autobuzul cu cocoșați

(2001)

sam umblă pe cer

în orașul meu crește o rădăcină răsucită
ca un corn de berbec
în orașul meu e un scaun
de pe care nimeni
nu poate atinge pământul
ssst faceți liniște
sam își scrie poemul
vede cum vaporul
se apropie de capătul străzii
vede apa neagră deșirându-se lent
vede bucla unei fetițe
răsucite pe-un deget uscat
sam umblă pe cer
trebuie să ajungă la mecca
să cumpere mere
vă închipuiți un poet de tip clasic
sugând la sânul muzei sale
un adolescent umblând pe picioroange
în coliva propriei mame
scrie sam și gâgâie
după ce-mi desfac aripa
poate să vină și potopul

sam stă pe scaunul dentar

în autobuz o cocoașă
se adresează altei cocoașe
ghici cine câștigă alegerile
unii își fac loc cu coatele
alții cântă la muzicuță
eu stau pe scaunul dentar
aștept o veste de la tine
care călărești acum prin arizona
aș vrea să-mi fi lăsat
măcar urechea ta
să-mi deșert în ea spermanțetul
eu sunt sam
porcul de sam
fac duș fără tine
mă scarpin fără tine
urechile mele sunt tocite
ah cuțitele de bucătărie
care nu te ascultă
mă gândesc la pălărioara ta roșie
sub picioare aleargă asfaltul
sub roți aleargă două jumătăți de câine

sam frate fă ceva scoate-mă din pușcărie

stau lângă zidul plângerii
îmi număr degetele
două le-a luat apa
unul a intrat în țeava de eșapament
două se bat între ele
ca două femei părăsite
uneori noaptea îl aud pe câte unul strigând
sam frate fă ceva
scoate-mă din pușcărie
simt o sete de libertate
ca o turmă de bizoni
pe urma marelui fluviu

minodora îl visează pe sam

mama mi-a spus:
minodora nu te mai gândi la sam
când te duci la piață
gândește-te la varză și la costiță
fii o femeie cuviincioasă
ce parcă beethoven   i-am zis
nu se gândea   nu-i cânta și lui
tot timpul pasărea în cap?
bine   dar beethoven a spus mama
a luat cârpa de praf
și-a început să șteargă urechile geniului
și asta numai pentru că îmi vine
să scriu despre tine
cum îmi vine să strănut
sau să mă scarpin
te-am visat azi-noapte
aveai un copil cu cap de pisică

→

era drăgălaș ca un mărțișor
strigai cât te ținea gura
„veniți să vedeți prin câte trece
o piatră mișcătoare până la frumoasa statică”
ce chestie și asta
când uiți să te închini
înainte de culcare

minodora era o muscă mică verde

doamne ce pact am cu tine
că-mi arunci scara elicopterului
exact când mă aflu pe buza niagarei
ce somn ușor ai tu
de mă auzi cum mă plâng
în colonia de deținuți
pune-ți pe palmă autobuzul ăsta cu cocoșați
plimbă-l prin grădinile de nard și iasomie
spune-mi povești laudă-mă
de pildă „ce frumos ești tu sam
iubitul meu și nicio vină
n-am găsit în tine”
să simt balansul unei ape moi
o muzică izvorând din degetele tale
cum stam cu istovitu
între două sălcii
și minodora era o muscă mică verde
care ne intra pe rând în pantaloni
și se rotea în jurul bețișorului
ca o elice care te înalță la cer

Lebăda cu două intrări

(2003)

și onania asta a creierului și în față nimic când vreau să adun ce-a rămas dau numai peste cuvintele mele decolorate rărite seara pe terasă în iulie sirena mașinii de poliție verdele difuz a spus cum se repetă lătratul meu și-i acoperă glasul cum curg în pâlnie numai vorbele mele gâlgâitoare un ulei încins nerușinat când mi-am făcut tubajul la spitalul sahia și fierea galbenă în eprubete gândește-te la ce ți-ar plăcea să mănânci fă să ți se contracte bila și nicio poftă de nimic ca acum eu nu știu dacă mă atragi ca bărbat e de fapt toată ființa ta alcătuirea ta interioară cu care mă culc dimineața genunchii coapsele pânza asta șifonată ferfenițită și ochii mei împăienjeniți călcând toate cutele dacă norii ar cădea dincolo de munte dacă roțile camionului s-ar opri în carnea asta de câine să înceteze odată căderea ritmică a picăturii în același loc preț de câteva minute cearcănul să se netezească să ies pe stradă cu toate disponibilitățile intacte să spun mi-e foame mi-e sete trebuie să citesc un ziar mi-am închipuit că are mâinile reci perversitatea acestui cearșaf apretat pe burta mea gâfâitul trenului și a doua zi totul atât de pur stânjeneii albaștri în mâinile lui prea grăsuțe pentru un trup atât de subțire semeni cu micul prinț mi-e frică să privesc înapoi mi-e frică să te repet pipi mă condamna că atunci când plec dintr-un loc nu mă mai uit în urmă direcția numai direcția nici cauză nici scop când gândul nu-l provoci și nu-l dresezi colțul ăla din notre dame des champs în prima zi la paris era transplantul colțului străzii edgar quinet la intrarea din bulevardul magheru sau bolzano părea tras la șapirograf după annecy telepatia locurilor cum întinde creierul nostru un strat uniform de unt pe felia de pâine trebuie să regăsești să

cunoști inconștient ca să înțelegi să înțelegi ca să-ți placă locul de unde vii e locul la care ajungi iubitul nou e iubitul vechi iubitul vechi e tata și tata dumnezeu și dumnezeu sămânța asta de bucurie pe care mi-o sădeai mi-o sădești în toate orele când nu te mai aștept spațiul tău e gol nicio coadă de ochi nu mai arată spre mine îți găsesc mâinile pe masă unghiile rotunjite fără cusur am să-ți înlocuiesc ochii cu unghiile să-ți văd la nesfârșit sălbăticiunea bine temperată când

s-a făcut nouă și-i încă întuneric între geamuri muște moarte ziceam să le las acolo c-o să învie la primăvară și n-au mai înviat ori libere ori în captivitate iarna trebuie să pleci să te ascunzi să nu te mai vadă în spatele draperiei e pentru femei mi-a explicat mesele râdeau încercam ușile mă loveam de bucătar și când m-am întors își aprindeau țigările unul de la altul în picioare se atingeau mâna albă apucase mâna neagră să nimerească exact capul aprins parcă nici nu erau țigări erau cum spun ăștia azi ardeau să și-o pună degeaba nu cedează deloc s-a înțepenit toată iarna na că mi-am rupt unghia paștele mă-sii de geamuri doar n-o să las mortăciunile aici nici măcar nu putrezesc dacă le apuc între degete se fărâmițează într-un fel e mai frumos prin puzderia de miracole din creier praful și pulberea atunci sub arcul de triumf armatele regelui eu în uniforma de străjerie cu centiron și fluier și insignă la beauté c'est une promesse de bonheur acum în tunelul din spatele oglinzii giulgiul acoperă toate măruntaiele vacanței de vară leagănul de sub nuc mâinile bătrânei spălătorese dându-mi vânt și el iar peste tot în pliurile pielii mele se depune zi de zi jegul ăsta care mă mănâncă voluptatea scărpinatului cu adorare și abjecție măturica lasă pervazul curat urmele s-au mutat în altă parte materie friabilă părul unghiile carnea ca un melc purpuriu strivit uite ce face neputința de a fi cu cineva unul în altul până la fermoarul gurii un bărbat abstinent scrie

mai bine ca o femeie care face dragoste cât e noaptea de lungă scrie și mai bine ecourile unei discuții prostești de pe vremea când scriam poezii sub masă umbra piciorului meu ca o boală hașurează forma încă vie intactă conturul îngroșat al aortei insuficiență aortică degenerativă glasul din fața ecografului ca în difuzor la curse caii se duc la start întindeți benzile inimile bat mai tare când se întind benzile până unde se întind benzile la turnul roșu dacă ar năvăli turcii peste noi spuneai în drum spre sibiu am muri de frică aveai emoții cu expoziția după zece ani eu mă gândeam la joachim wittstock nu frica îți dă putere te face să lupți spuneam dacă lenea nu e mai tare decât frica spuneai lehamitea nu te lasă să te aperi înaintea sentinței definitive și dohi ce figură exact pe dos în fiecare noapte la ora 12 un telefon din suedia și câteva poeme pete albastre pe care cerneala le lasă pe sugativă dar nici sugativa nu mai e în ficțiune stai ca iona în chit nici nu mai vezi ușile batante între carne și unghie e totul posibil vreau să se culce cu el dar e ce dacă limfele ca amoebele au pseudopodele lor au dumnezeul lor gonesc oarbe nu spre unde sunt așteptate ci spre unde așteaptă singure în gangul întunecat misterios fără nicio explicație zeama dulce a pepenelui crăpat în hohote plânsul sub organul care lovește mă sperii auzi coșmelia asta cum se hurducă iar au trântit ușa nu mai ești sigur butoanele acționează un curent rău vine din afara mea claustrarea într-o cutie de tablă atârnată de o frânghie ca un spânzurat pe notre dame de champs singură cu el în lift după trei luni de absență se uită în oglindă stau cu spatele la ușă și deodată cleștii degetelor înfipte în brațul meu închid ochii brusc ca în orgasm apoi umărul furia cu care zgâlțâi un lacăt să-l desfaci să-l rupi mă poseda în sfârșit unde dracu ți-e mintea dacă se deschidea puteai își arăta dinții mușca de-aia gem femeile de plăcere când sunt bătute eu n-am să bat niciodată covoare pentru că le doare spune copilul la televizor reclame blonde cu sânii pe tavă nu găsesc drumul înapoi n-am făina lui hänsel și gretel la casa aia cu mușcate în bucureștiul iubit câinii colindă pe străzi gândacii mișună prin bucătărie mila domnului în mâna omului unde mai pui că miron cosma ptiu uite-l pe ecran vorbești de lup și ei râd de noi râd mereu rod complexele din ceafa mea ca iepurii din vară în südtirol la conacul cu platani fala româniei taraful 10 prăjini îmi deflorau urechea mai tare mai repede și mai repede de rușine mă loveam de mese căutam vioara tatei concertul de brahms isterică șovină îmi striga o gură de care depind când iubești ești laș ți-e frică să superi de ce nu mă vedea întreagă la timișoara la hotel palace tata cânta la vioară mai era și brunet și colac peste pupăză îl chema zsiga cum mai rânjeau ofițerii din regat ce ușor îi nedreptățim pe cei care nu au amintirile noastre n-am voie să mușc și mein beschützer[1] țopăia stupid după țambal un urs pe jeratec de silă bucuros spunea omama ce dracu mai e și europa asta o vacă bună de săturat poftele lui dumnezeu dacă urc drumul până la ohrid sunt nume de orașe care se încheagă noaptea în vis și a doua zi cu degetul pe hartă vezi că există cu adevărat poeta aia de o sută de ani s-a îndrăgostit

iremediabil și total dincolo de moarte și viață e o fâșie îngustă un spațiu al nimănui unde osmoza vasele comunicante și marea asta de praf în care îmi desenez cu degetul inepțiile tu le faci pe toate cu capul mi-a spus ca o sudalmă dar nu puteam să nu-l urâm pe cel care ne culcă în creierul lui și ne lasă patul gol și atunci când caii se duc la start armăsarul aleargă alături de mama lui și nu știe că uneori se poate când nu se mai poate vorbeai de iubiri imposibile imense între bărbați tineri și femei bătrâne tot ce ne putem reprezenta e normal spuneai și ochii mereu după

1 ocrotitorul meu (notă în original)

chelnerița portugheză crupa caldă catifelarea brună și-acum o lolită bă-
iat un copil crupa caldă catifelarea brună așa-mi trebuie că ți-am băgat
în cap îngerul anusian al lui tournier nu tot ce ți se potrivește îți seamănă
trebuie să parcurgem toate experiențele spuneai și când m-ai văzut ală-
turi de el bunica lui un ghețar în nordul cel mai extrem și tu acolo înă-
untru un prăpădit de pește congelat era normal să iei toporul să spargi
trupul ăla fără milă că tot nu simte și chiar dacă simte ești obligat să ucizi
pentru o înviere posibilă în mările sudului printre peștișorii aurii plăce-
rea acoperă remușcarea cerneala sepiei e foarte eficientă o cutie de ariel
eram sigură că-mi ajunge și uite că s-a terminat mai am trei chiloți cinci
batiste șosetele negre le spăl cu săpun în lighean îmi plac buricele dege-
telor sbârcite ca-n copilărie pe dinicu golescu în fund bucătăria de vară
patul servitoarei cu arcurile ieșite mi s-au învățat coastele cum se învață
tot ce cedează cu tot ce atacă dormitorul meu smerit fericiți cei săraci cu
duhul că a lor   niciun bărbat n-a mai intrat de 9 ani de când a murit
nino decât preotul cu botezul și degetele mele zbârcite făcând semnul
crucii asta ai vrut încă din viena pe străzile cu trăsuri îi presimțeam mi-
rosul urina cailor atât de străvezie și acum lipește cineva un afiș peste alt
afiș se suprapune în anul ăsta paștele catolic peste cel ortodox e un timp
bun de încheiat un pact o acuplare când rebelul și pastorul se schim-
bă între ei rezultatul înmulțirii e totdeauna proliferare și tumoră într-o
creștere haotică s-a declanșat moartea lui gérard philipe în filmul cum
se numea febră în mexic numele cheamă înseamnă a numi și a aduce în
același timp pe aleea filosofilor dricul trece în orașul de jos băiatul vinde
praf negru de lustruit plitele bunicii mele eufrosina cornelia cuțu cuțu nu
latră nu mușcă e blând ca un mielușel când cotul meu intra în palma lui
îmi simțeam sângele cum își schimbă rotația cum venus încalcă ordinea
firească a celorlalte planete cum se asortează o pereche de blugi cu o
redingotă din recuzita unui teatru sună la ușă

cine-i un băiețel amărât mereu îi deschid îi dau bani cuțitul din
cămașa lui vorbește cu mine pe urmă zboară ce de pescăruși la capătul
digului e o cherhana unde se poate mânca o ciorbă de pește se poate bea
un rachiu în germania nu mănânc stau și mă uit la ei cum mestecă înghit
își mută furculița dintr-o mână în cealaltă n-aș putea să mănânc niciodată
în fața unui om care nu mănâncă complexele mă fac să pierd pariurile îmi
căptușesc cu izolirband interiorul unde se râgâie se înjură se scuipă se
linge și nimeni nu cunoaște arta conversației lașitatea aristocratică a obra-
zului întors să primească palma taxa de intrare a copilului negru într-o
familie de albi ce zile când am simțit că pleci mi-am lăsat urina în closetul
tău de la schlosshotel merci für die stunden cheri[2] față în față cuminți fi-
ecare pe colțul patului lui fumăm o țigară în tăcere cum fac rușii înain-
tea unei călătorii despărțirea e un orgasm e întorsul cu spatele stingerea
veiozei somnul de după naștere storc șosetele astea parcă răsucesc gâtul
porumbelului așa cum le atârn de sârmă în balcon și până mâine   i a r
intră la mine fără să-l chem fără să-l văd îmi umple toată burta și dacă am
o tumoră îmi prelungesc plăcerea o să vină tot mai des și o să țină mai mult
și până la urmă inima o să crape atunci nu are rost să mă mai grăbesc nu-i
pentru cine se pregătește marginea înaltă a balconului mereu prea înaltă
în fisura asta furnicile ies când presar firimituri pentru vrăbii mi s-a agățat
pulovărul când eram mici spuneam că am rămas datori ce idee îmi venise
să montez un tobogan acolo să-mi pot da drumul când vine cutremurul
pe valea oltului nu s-a mai simțit s-au făcut case frumoase dar ghiuleaua
turcească a rămas înfiptă în zidul turnului între piața mică și piața mare
lăptarii cu catâri și precupețele cu pălării mari de pai peste tulpanele ne-
gre smântâna curgea în ulcioare ca sperma în visul ursulinelor să mori să
dormi poate visul e un tirbușon pe care cineva mai decis îl răsucește în alt
creier care suportă din curiozitate sau din plăcere aparenta mea parte de
liniște în aparenta ta parte de acțiune sau invers când cocoșul o să cânte a
treia oară ai să mă trădezi mă sufoc în camera asta

2 merci pentru acele ore, cheri

de când ai plecat m-am mutat în altă emisferă unde scheletele elefanților se reproduc în singurătate ce știu eu poate ai un sex electronic o mică orchestră de buzunar cred tot ce mi se spune cum cred în dumnezeu nu pot să mai ies din sfera ta de gravitație cuțitul și furculița și mărul dinții care mestecă te mestecă pe tine numai așa îmi reprezint infinitul zăpada absolută pe crestele bucegilor pașii celor care au trecut pe aici toți pașii au rămas în călimara din clasa a doua tocul de lemn mâinile unei fetițe împletindu-și codița neștiind că peste șaizeci de ani o s-o fugărească foarfeci prin toate odăile și unde mai pui că vin și alegerile și ei te tot împing de la spate să te implici tocmai acum când peștii plutesc morți pe suprafața apei când el a adormit demult fără să-i mai fi simțit gândul și mâine se duce la atelier amestecă vopselele și se gândește la monada aia prea strâmtă pentru mine trupul lui mă respinge ca pe un transplant incompatibil dar e bun e îngrozitor să nu poți învinui ceva ce pierzi și nici pe tine nici pe dumnezeu să nu poți învinui nimic ca într-o lume a morților ne trimiteam scrisori sunt bine ora 16,30 mă duc la vernisajul lui doris ora 17,30 beau un vin ora 18,30 dionyssos și apollo își împletesc pletele la ora albastră seara dincolo de parapet e tentația maximă când urcă febra   ce fac cu florile trebuie să le dau jos să desfac sârmele de care sunt ancorate cât efort pentru   să nu uit să închid pisica a mai căzut o dată din balcon când cu vrabia n-a pățit nimic ca nevasta lui petre stoica auzi să rămâi agățat în plop și să fii dat jos cu scara de pompieri ca să mori după trei ani de cancer morțile sunt ca mijloacele de transport și ce frică mi-a fost întotdeauna să zbor din balcon poți vedea un câine un om beat trei copii se duc la școală alteori mâinile vor să apuce obiecte un cuțit un ciocan incizia strivitul fac zgomote scot sunete serafice ca urina drogatului aurie arcuită înaltă în gang la sibiu lângă cinematograful corso îl iubesc mai mult pe hârtie decât în pat mă dau în vânt după

gândurile mele el n-are spermă are cerneală când coboram în orașul de jos pe strada azilului bolboroseala asta continuă în vântul de gheață a lui aprilie și cerșetorii la fel ca mine cu mâna întinsă de fapt drumul era închis de la început nenorocitul ăla din fiesta lui hemingway iubea cu disperare o femeie și nu o putea avea pentru că venise un glonț de undeva și s-a dus fericirea așa și cu femeia de șaptezeci de ani își piaptănă părul își face buzele schițează câteva zâmbete repetă un rol profiterol la cofetăria hotelului profit de rol uite ce face cuvântul pătează hârtia îmi iese din sex un șir de bastonașe și găurele ca la facerea lumii la facerea scrisului bărbați și femei cam așa IO IO IO IO – IO mircea mare voevod cum credeam în clasele primare că IO e EU expuși mereu unei ploi de meteoriți sub acțiunea unei energii exterioare eu devin toate pronumele personale de-a valma mă rătăcesc mă înstrăinez de mine

când în ceainărie a intrat băiatul cu vestă roșie atât de oacheș și dinții lui mici ne-au luminat masa clipa asta n-ai s-o uiți   niciodată o premoniție n-a fost mai clară tot vestă roșie tot oacheș tot   după numai un an jumate vreau să se culce cu el în coridorul înțesat de sunete când vin ceilalți ca paraziții la postul de radio europa liberă nu te mai aud blochează pasajul dintre eu și tu își înfig furculițele rabdă și taci   pisica dracula se lasă de bunăvoie închisă în baie când e în călduri cultivă-ți relațiile cu patul cu ligheanul spune stiloul meu și umple-te spune fiziologiile mele eu v-am iubit vegheați libertatea e un balon de săpun prefer dictatura organelor libertatea nu e niciodată intimă la grădina zoologică grilajul dintre leu și leoaică limba ei limba lui printre zăbrele noi în estul ăsta disprețuit codul manierelor elegante dintre tată și fiu și din mamă în fiică încă din vremea fanarioților e normal au bani și libertate și democrație scârba de parfumul franțuzesc sub

care adulmecă murdăria uite-i cum se întind la masă cum își freacă burta îmbuibată cum cască repetat fără să ducă mâna la gură nu le pasă că limba și măselele și omușorul sunt obiecte inestetice oare câinii de rasă diferită își reprimă atracția pentru că unul poartă botniță și celălalt nu doriți să faceți carate câștigați ce meritați noaptea înainte de a dormi textele promoționale la televizor stabilesc indicele de inteligență pe cap de locuitor și deodată șirul de profiluri derulându-se cu o iuțeală de tgv sub pleoape fețe la geamuri într-un singur obraz infinit pulsatil masca mea mortuară ușor strâmbată ușor schimonosită

dacă n-am stins televizorul dacă n-am închis aragazul uit să iau cu mine amintirea obiectelor amintirea caselor vechi le-ar trebui o colonadă nouă niște uși glisante grija pentru obiecte urâțește obiectele în subsolul spitalului colentina ochii animalelor de experiență copii cu gropițe în obraz și covrigi cu susan din balconul de vizavi aruncă avioane de hârtie foi mici acoperite cu tabla înmulțirii împăturite în toate felurile după un scurt exercițiu de imaginație e momentul să-mi bag în gură felia de măr binecuvântarea vieții mai sfântă ca orice hostie dar pe tine te cheamă ce ambiguă e expresia asta nu-mi dă pace tine sunt eu și tu în același timp cheamă e strigă și numește în același timp cădem în capcanele limbii și suntem inteligenți dar nu puternici trupul o să se supere că-i scot amintirea și i-o pun pe tarabă cum ne scoate dumnezeu sufletul și ne omoară cu zile vin toate pe lume urâcioasă e înțelepciunea mania asta de a gândi pe catafalc în buzunarul de la piept al tatei biletul pe care scria te iubesc ascuns ca bancnota de euro sub maldărul de pulovere nemaipurtate în care se cuibăresc moliile argintii și subțiri ca niște plăcuțe infime de platină să transformi totul în bijuterii vitrina creierului și în spatele ei boașele grele ale taurului în piața matache țigăncile vând zambile și adela mi-a spus că i-a venit dragostea i-am prorocit-o

în aprilie la denii ochii băieților și ai fetelor printre lumânări nimeni nu mai urmărește textul evangheliei mereu recurgi la simboluri vechi tehnica de ce nu s-a răcit apa în lighean spuma a dispărut chiar nimic nu dispare mai repede ca spuma talpa roz umedă aproape frumoasă mă întind după prosopul gri totdeauna rozul cu griul pentru mine sânul stâng se atinge de cearșaf un fior scurt vârful limbii mișcându-se pe lipiciul unui plic mi se face greață de senzualitatea mea la ursuline visam o castitate totală îmi frec până la durere pulpele cu prosopul tegumentul devine mat parcă se stinge un bec în piele nu știam în poza de la șase ani cățărată pe stinghia de jos de la grilajul balconului cum am să arăt peste 64 de ani balconul ăla nu avea cimentul crăpat de la cutremur înainte de a crește plopul mi-era frică să mă uit în jos acum e o complicitate între noi o ieșire secretă ca o evadare cârligele colorate pe sârmă se dau peste cap când bate vântul aproape vesel mi-a spus sunt un bărbat de modă veche ce pat confortabil am spus mă uit la mâinile mele cu cât trece timpul își pierd materia venele astea ușor îngroșate de un bleu violaceu și crețurile fine o mătase creponată parfumul suav care emană din porii leneși îmi iubesc trupul a fost frumos a rămas frumos ca plantele cărora le vorbești pe strada plantelor e o casă din care se aude în fiecare seară un pian ce-o fi însemnând asta sunt locuri în care viața se odihnește atâtea lucruri de făcut numai copii nu în sala de nașteri de la spitalul cantacuzino indiferentă mi-era moartea pentru că plecam dincolo de mână cu copilul meu egoist gândeam gândesc în toate împrejurările și coarda aia peste care săream mereu întinsă între doi copaci și eu trecând înaintea lui nino pe poteca susaiului când am simțit lupul pe urmele noastre

câini de sanie sub prelate negre alergau pe pantele circumvoluțiunilor mele când veneam de la iolanda după două pahare de vodcă derizorii cantități de adrenalină ca atunci în camionul care ne ducea la zlagna

vlădeni cu săpăligile sub braț absolvente de litere și viitorul zbârnâia un zmeu mânios pe creștetul nostru o tichie o chipă care te distinge pentru a fi arătat cu degetul te miroși prin toate cotloanele să afli de unde exală ca între tufele de liliac de lângă betonieră mirosul de stârv în toate lucarnele ochi privind prin binoclu atenți să vadă cu care mână te închini și frumusețea asta de fată în vagonul de vite aiurând perplex și amuzat două stări care se resping ca amanții la început și la sfârșit când rodajul e minim sau excesiv în toate rugăciunile tale surplusul ăsta de supraviețuire cu mine o să se facă o excepție marea excepție ca în biblie și sara avea 198 de ani când a născut o pânză lungă albă cu care era înfășurată la sinagogă curiera de la editura enciclopedică mică și palidă mi-a vândut un taior gălbui și lucios de mătase cu striuri aproape invizibile ca spațiile șterse din drumul calvarului pe fresca de la ursuline isus a căzut sub cruce și ei fluierau atât de asurzitor din orga electronică îmi fruiera trupul întreg în fața muzeului erotic negrul ăla iar negrul adulmecând parfumul de trandafir amestecat cu sudoare nările imense rezervoare de greață și voluptate ca toate orificiile așteaptă trenul să intre în tunel și întunericul compact când ești înghițit total în tine și vrei să faci dragoste pe masa de operație

trezește-te îți zic nu respira nu vorbi tușește ca la radiografie se văd crăpăturile pământului și pielea unui întreg popor se face cornoasă vom aștepta să crească unghia mortului și ce se mai poate spune despre o menajerie cu animale bolnave zilnic paginile unui ziar împletite pe față și pe dos și cel care nu face nimic scapă întotdeauna să-i iubim pe cei fără culoare ei trec din noapte în zi ca varul în lapte doi gemeni care plâng din cauze diferite ne vom despărți și minunile crapă la colțuri și nici lorca n-a intrat în granada pe la ceasul cinci al serii n-a fost să fie

pentru că ai adormit înainte de a ți se fi terminat așteptarea cea mai vitală dintre toate îndeletnicirile la șaptezeci de ani moartea intră mai puțin în vederile tale faci pe nebuna găsești argumente pielea e mai permeabilă soarele te pătrunde mai pătimaș și mai îndelung când senzualitatea atinge absolutul din stânga lui zero se aude patul scârțâind fluxul umflă limfele la vederea câinilor chiar asta am vrut să spun că mâna unui bărbat nu e totdeauna cea adevărată în tramvai tu în spatele meu am atins mâna pergamentoasă a cerșetorului bătrân și m-am excitat în creierul meu era mâna ta un triș în plină zi așa se lățește lumea dar nu e a mea veșnicia și totuși chiar acolo pe podul minciunilor adevărul până la capăt o întâlnire frumoasă din două limbi se naște una singură contrastele se atrag cum se răsucește germana cu româna în firul unui mărțișor lung era drumul sub uruitul căruțelor de la matache măcelaru pe grivița în joia paștelui 12 evanghelii pe străzi sticlele bețivilor odată cu urina vărsându-se în rigolă dar nu mai am nimic sfânt când totul ia forma reversului în camera cu televizor familiaritatea crainicului îl vezi în metrou ce mai faci îi spui alt triș când l-ai luat drept o rudă gura se strânge stingherită elasticul nu vrea să se întindă confuzia vărsându-se în falsul oficializat în continuare spui prieten în loc de amant și nu se mai înțelege nimic din toate faxurile și e-mailurile un cub de gheață pus în supă sălciu e acest mesaj și munții unde-s așa îmi biciuiesc cățeaua asta leneșă inspirația mea se trezește forțând-o să muște carnea iubitului de la douăzeci de ani o scrisoare în care lătram până se deschidea poarta și piticii de grădină o pornesc cu lămpașele lor topesc zăpada din creier știu că acolo dedesubt e un geniu mic păstrat în gheață dinaintea diluviului ziariștii de pe alte meridiane amerindieni ce-mi place cum se unduiește sunetul o panglică ripsată îmi strânge fruntea strivește miezul de nucă nu-i așa că seamănă bine cu creierul ca la solitude când voiam să

mă văd în oglindă țin deschisă ușa de la șifonier cu genunchiul să nu se închidă un rid în fiecare zi un rid nou pentru care s-a sinucis aglaja dar ție nu ți-a plăcut niciodată să imiți pe nimeni și vinișoarele roșii în sclerotica gălbuie a ochiului culori care anunță o boală sau o lehamite

m-am plictisit de mine tot ce-a fost înainte ascuțit a devenit bont și sfârcurile și clitorisul până și vârful dermatografului bont și el pe șanțul rozaliu al pleoapei de jos și rujul mânjit buzele jenate sentimentul ăsta de jenă a trupului întreg parcă aș fi comis crima de a-mi prelungi moartea urâțindu-mă au ralenti și șomoioagele de păr aruncate pe fereastră poate ajung în plop și cresc la loc odată cu el cum zicea mama-mare pe stradă pasul se aliniază după ritmul celorlalți trăiești și uiți că trăiești

se încheagă din contururi disparate recompui un chip din linii ca un desen geometric un triunghi cu vârful în jos două trepte oblice dispuse simetric în partea de sus o linie mai lungă orizontală în partea de jos tăiată de o cicatrice subțire rozalie o pâlnie cine-i ăsta   mă uit și mă pufnește râsul ca în biserică codița călugărului și puțișoara lui isus dar ce copil nu se pișă în scăldătoare incorigibilă gura mea spurcată și încornoratul mititel care îmi face cu ochiul mereu când mă aflu într-un spațiu solemn dacă toți oamenii   mă bucur de respect   mi-ar demonta creierul s-ar minuna de câți paraziți s-au cuibărit acolo în pădurea de molizi cu tine aș vrea să fiu de o cumințenie îngerească purificatorul meu plita mea de fontă pe care saliva sfârâie în aerul zumzăitor al amiezii de vară zgomotul avionului aplatizându-se crema de pe față îmi intră mai repede în pori obrazul meu lucios și sigur de sine un parlamentar în fața ziariștilor melcul se trage cuminte în cochilie și când se închid între două perechi de ochi ușile metroului văd întotdeauna trapa de la crematoriu coborând

și tocmai atunci intră florica pe ușă că nora ei a spart oglinda din

sufragerie și toate vazele și bibelourile avea brațele ca două pâini tăiate felii zice ca o poetă la spital toate țigăncile că fața mortului e un bolovan că burta muierii e o tingire că fata a călcat strâmb și-a vărsat boiaua îți vine să muști din viață să-ți umpli gura cu carne cincizeci de ani în burta balenei ți-au ajuns nani nani și afară șacalii răscolind stelele și pișându-se melancolic peste grămada de oase materia mea toată această structură celulară în care sceleratul și sfântul stau la palavre lângă foc până la ziuă sunt secunde lungi în care îmi lepăd prostia din mine și lingura bunicii pe limba mea spune a a a când mi se uita în gât acele scene de kinetoscop când amigdalele mi se înroșeau tot mai mult sub privirile indiscrete nu pot să cred că nu mi-a plăcut niciodată comedia să fie adevărat că isus nu a râs e o indecență dezgolirea asta a dinților ca vârfurile degetelor de la picioare când ies din sandale în atâta obscenitate îți vine să pipăi mușchii arhanghelului de sub aripile înghețate frumosul meu călărețul meu peste livada cu vișini el e aeroplanul mi se strâmtează atenția nu mai văd decât elicea lui mă imbecilizez cerul încape tot în vârtelnița elicei lui serile cu prieteni unde sunt treceam atât de ușor din căsuța lui aristotel în cea a lui thomas morus era ca la șotron în cea a lui saint-simon a lui béla bartók a lui mâșkin martirizat de organul lui ce frumos am spus creierul meu e un gândac care doarme în orificiul chiuvetei tale spală-te pe dinți lasă apa ta mentolată să curgă peste el

ploua cu stropi rari la ursuline în refectoriu șoaptele moi ale lui mater margareta pipăindu-și rozariul sub gulerul apretat gâtul alb cu vene subțiri obrazul ei rotund și roșu sub cozorocul impiegatului în ușa compartimentului se suprapun ca jumătățile de pere mereu mi se întâmplă asta kérem szépen nacsagos asszony nagyon kérem szépen[3] și mă umplu

3 vă rog, stimată doamnă, vă rog mult

de blândețe un pahar în care torni laptele cald ține în mână trei țigări i le-am dat ca trei lumânări de parastas mă gândesc la tata când aud o vioară când cineva vorbește ungurește de la o poștă miros trenurile noastre a țuică urină și fum în gara din arad sunt în românia un mârâit surd îmi iese prin pori la șaptezeci de ani uiți repede uiți tot ce te rușinează se transformă până la urmă în tupeu și consideri cocoașa une promesse de bonheur[4] în boxa acuzaților pictorul cu fața lui de urangutan când i-ai pozat te-a învățat că greața e mai greu de suportat decât spaima cu palmele tale loveai mutra lui să se învețe minte atât de sigură erai de dreptatea ta și remușcarea tăcea chitic pentru că îți batjocorise sângele aprig al crescătorilor de cai din câmpia panonică să se ducă-n pustă bozgorii la gloabele lor spunea după ce i-ai pus zeghea nu-ți mai trebuie piatra pleci împăcat răul e mereu un act de dreptate spunea ilona în pridvorul casei din săpânța aglaja s-a dus la înmormântare și plouă în batjocură peste morți peste toți ușurați pleacă băieții în spania să lupte cu taurii văd războiul de țesut al mamelor din care curge cerga e amintirea unei cascade în paharul gol de pe masă nu mai torn în după-amiaza asta nimic am un creier plisat și gol ca foița maro din care am scos bomboana fondantă să tac deci să lungesc șarpele ăsta alb de la un capăt la altul al străzii stau

i-am spus la telefon florica în loc de rodica și mi s-a făcut rușine parcă mi se vedea marginea furoului de sub fustă nu poate să-și închipuie că pe țiganca mea cum mă gândesc la ea cum văd o pâine neagră cu cât e mai exactă o comparație e mai banală ce să fac pe florica o iubesc mai mult n-am nicio vină starea cade mereu pe altă stare ne dăm de gol ce frică îmi era mie în orgasm să nu spun numele celuilalt fără să vrem îi numim

4 o promisiune de fericire

pe cei apropiați cu numele celor și mai apropiați de amintire are nevoie creierul cum miezul afânat al florii-soarelui de semințele lui parcă te văd îți scoți sacoul îți scoți cureaua îți strângi și-ți întinzi de câteva ori degetele de la picioare rupi foaia dublă de la mijlocul caietului pe care ți l-am dat scrii joi 21 aprilie dus pantofii la cizmar cumpărat pastă de dinți trimis confirmarea de primire contract vernisaj expoziția din solothurn și fața mea ochiul meu pe jumătate închis se uită când la tine când la mine din fundul paharului cu vin roșu am vrut să-ți scriu dar mănânc parizer și nu mai țin minte ce am visat poate făceam un cocoloș de hârtie îl strângeam în palmă și mă dureau testiculele omului din lună zic ca să îndulcesc cuvântul dinainte sexul tău e de aer încă mă gândesc la sexul tău am undeva o gură căscată de pește înțelegi incompatibilitatea asta tu îmi scrii că te-ai îndrăgostit el îmi scrie că s-a îndrăgostit ce-mi spui e pentru el ce-mi spune e pentru tine sunt un registru de evidență a corespondenței voastre încetează odată destul mint mint mint inventez îmi inventez un alibi toată calomnia asta abjectă un alibi dar mi-e rușine nu pot să accept că trupul meu m-a înfrânt îmi trebuie un infractor abil nu carnea mea te-a respins el te-a sedus nu eu sunt victima ești tu continui scriu nu din disperare nu din desfrânare scriu nu din revoltă dintr-o poftă mai adâncă decât poate trupul să încapă într-un pantof de damă se găsesc totdeauna reziduuri de parfum vă găsesc frumoși că mă primiți în amorul vostru inventat de mine parcă moartea ar fi ascunsă acolo printre petale ofilite mucilaginoase mereu roz ușor obscene erau mici picioarele mamei cum le avea păpușa mea din scheveningen mă trezeam mai devreme și i le mângâiam când dormea zână însemna cea mai frumoasă le spuneam fetițelor olandeze la grădiniță mama e zâna zânelor și zâna zânelor a murit ducând cu ea acele picioare moi pufoase în plăcerea aproape păcătoasă a palmelor mele dimineața și seara estul și vestul unui cadavru cum

spunea sebastian reichmann în sala de disecție continentele se grupează după proiecte oculte parcele pentru plăcere pentru suferință pentru somn cu vise sau fără caznele unui trai decent sub norii care se adună peste betonieră scriitorul își plimbă pantalonul țesut în genunchi cu o anumită cochetărie intră în modă mereu imperfecțiunile tivul deșirat blugii rupți lipsa unei mâneci adela că nu avem voie să încetăm niciodată să iubim frumosul dar atunci baudelaire a fost un eretic și benn diavolul în persoană ce poate fi mai ațâțător decât să sfâșii crinolina de atlaz vioriu să așezi botinele suple într-o balegă de cal să râvnești la ultima carne a mortului iubit pe care pământul ți-l ia de la gură

ce știi tu când vine mlaștina acolo în mijlocul luncii căutam cu mama parașutiștii americani și deodată ea frumoasă și blondă ca marlene dietrich și cu ochii holbați numai jumătate de femeie pe dinafară noroc cu craca noduroasă am tot crezut de-atunci că am găsit toiagul sfintei vineri mereu te salvează o cracă noduroasă în zile în care îmi iau creierul în mâini ca pe un pisoi zdrobit și mi-l pun fără scârbă în fața mea pe masă pe farfuria albastră aștept să văd dacă mai toarce oare după zece ani un mărunțiș de zile și nopți o să-l mai audă cineva în gălăgia dezlănțuită a acelor loveparades când zgomotul infernal al sunetelor acoperă gândurile iată o revelație deznădăjduită sunetul poate acoperi gândul două realități dizarmornice războiul lor veșnic eu unde sunt în bucurești printre urâte blocuri muncitorești e insuportabilă schimbarea asta permanentă a locuințelor până și paturile au tegumentele lor incompatibile pigmenți descuamări derutante adieri olfactive tu ești acolo înăuntru atât de mică sufocată sub o mie de perne multicolore scrii de parcă ești fugărită de o coasă pe etajera din dreapta o minusculă sferă roșie o cireașă amară sau picătura de sânge din seringa unui muribund iar mă gândesc

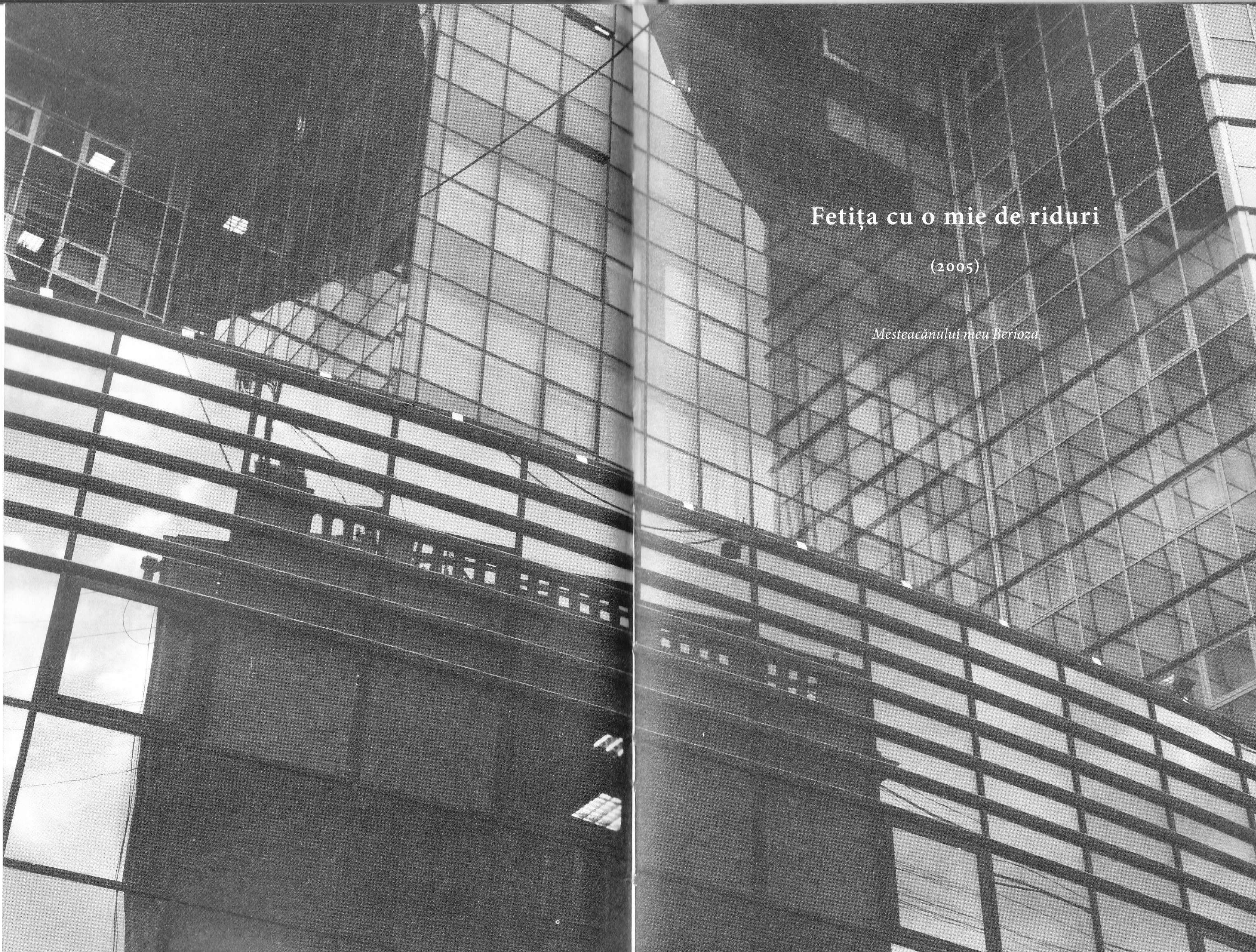
la nino la frivolitatea mea viața se dă de trei ori peste cap și se face o amibă străvezie care nu mai simte ochiul care o privește prin microscop opțiunea anonimatului ce-o fi simțit greta garbo când s-a retras deliberat din lume până și lumânările se însoțesc pe nisipul umed din tăvile de tablă să-i distreze puțin pe morți presimt o vreme lungă și albă ca un cimitir de elefanți tocmai acum când circul acestei veri trece prin mine uraganul credeam că am stâlcit cuvântul cum mi se întâmplă mereu în ultima vreme poate am vrut să spun urangutanul era același lucru știi când ajungi la ultima înțelegere toate formele care construiesc fizionomia lumii devin același lucru și tu până la sfârșit sunt o mie de sfârșituri așa se repetă primul șir de copaci ai pădurii în nesfârșite șiruri identice dau ființă unei viețăți verzi fără contur plină de capcane și toate vorbele rostite sunt firești și banale ca o supă de roșii ți-ai legat bine șervețelul la gât la restaurant se pune pe genunchi vaca a fătat un vițel se produc scurtcircuite uneori hai să spunem exact ce ne vine să ștergem sensul de pe tăbliță casa are trei picioare ologul știe să numere pe șotron îl doare în cot mai bun e covorașul cu ciucuri maltezi vine o bufniță din stratosferă zice că are bani falsificatorii merg uneori la biserică și frizerii la cimitir aripile avionului nu strălucesc decât în cristalinul tău un izvor din care țâșnesc trandafiri de hârtie de fapt o sorcovă închide-ți urechile am să ți le deschid cu șperaclul dar nu inventez nimic în capacul pixului meu negru încape perfect țigara ta albă și nu fac copii în fiecare zi personalul de serviciu aprinde lumânări o moarte intimă ca un separeu dar mai sunt și irakul și iranul coșurile veșnice pentru mingea mai punctuală decât roșu obsesia furtului o sută douăzeci scrie pe un pachet de țigări speranța de viață la naștere a pitecantropului un salon de cosmetică dacă vorbesc fără să gândesc ești un aluat fără formă fericitule de-abia te-ai născut dacă aș fi cinstită cu adevărat ar trebui să-mi tund toată logica de pe scăfârlie și

să fiu și eu un plod mic tâmpit drăguț care-și suge degetul și așteaptă ca mădularul lui dumnezeu să-și descarce laptele în gurița lui știrbă
sună cine să fie la ora asta uite cum îmi bate inima e iar ăla mic auzi doarme noaptea pe preș la ușa mea un băiețaș amărât v-o căutați cu lumânarea doamna nora imediat vin acuși sunt în furou cine-i vecina v-a lăsat-o poștașu la mine-n cutie scrisul lui pe toate plicurile văd întâi scrisul lui „notre dialogue Dresden-Berlin" o nu ce-i asta „Non je ne voulais pas sentir d'influence ce que je sentais à ce moment-là. Est ça c'est un problème. Car on veut être influencé sans sentir l'influence! Autrement tout était comme il faut. C'est comme si on attend tout la vie quelque chose… (Godot) et ça viendra. Vous avez commencé à parler et j'ai dû continuer à penser jusqu'au moment quand je trouvais mes mots justes. Telle est notre communication. C'est ainsi qu'on se remplissait… je pensais que peut-être c'est grâce à la poésie – les textes automatiques qui nous inspirent de l'une à l'autre…"[5] šárka pe circuitul nostru îmi transmite în locul tău ce tu n-ai putut n-ai vrut în patru ani o face ea după o oră în tren

mereu cu de-a sila intru acolo unde nu se vede mereu acolo unde când te trezești nu e niciun melc numai urma lui argintie dacă mă îndrept cu ochii legați spre nebunie câștigându-mi o distincție de minoritate disprețuită asta trebuie să fie adevărata cremă cum se spunea pe vremuri crema societății măruntele bule de aer care urcă în bere și-i formează spuma și nu seamănă de fel cu restul lichidului cum apuleius cu apulum sigur nu gândesc ca un filosof gândesc ca un copil care nu distinge dintre toate semnele lumii decât culoarea schimbată la ochii

5 „Nu, nu voiam să simt influența, ceea ce simțeam în acel moment. Și asta e o problemă. Pentru că vrem să fim influențați fără să simțim influența! Altminteri totul era în ordine. E ca și cum ai aștepta toată viața ceva… (Godot) și ar veni. Ați început să vorbiți și a trebuit să continui să gândesc până când mi-am găsit cuvintele potrivite. Așa e comunicarea noastră. E ca și cum ne-am completa, ne-am umple… mă gândeam că poate asta se datorează versurilor – automatismul textelor care ne inspiră pe una de la cealaltă…"

păpușilor dacă aș avea acum o țigară aș intra mai ușor înapoi în toate aceste contururi care formează nasuri mâini și picioare în jurul meu țigara ar face interesante chiar și capacele solnițelor în care văd mici ugere cu mameloane vârâte în interior și mi-aș aminti că voiam să-ți mărturisesc că încă mă interesează oamenii și am cumplite procese de conștiință fiindcă ți-am spus că romanul lui x este slab fără să-l fi citit în întregime ne repezim să dăm verdicte negative aristocraticul gest al strâmbatului din nas vezi dragă doamne nu se ridică la ștacheta mea cine ne-a confecționat arbitri de paie pe care-i proțăpim pe scaune la schimburile de mingi și-i credem orbește ca pe propriile noastre plăsmuiri alți golemi mititei care ne fac mii de servicii ne-am alcătuit o lume de golemi ascultători mai ales înăuntrul nostru care ne spun când să aplaudăm și când să fluierăm apără-te dragul meu jules nu te încrede prea mult în golemii tăi când iubesc femeile vor amanți exemplari îi împing în dezastre să poată spune priviți-l ce liber și ce curajos și m-a ales pe mine am o nepermisă predilecție de a schimba direcțiile gândurilor sensurile și scopurile numelor uite lilith revine mereu în textele mele e alter egoul meu nu știu dacă tot ce revoltă tot ce stârnește dezaprobarea oamenilor e rău poate aprinde dorința răstoarnă materia urâtă în iluzia ei frumoasă o viață întreaga numai asta am vrut să nu-ți fie frică de mine lilith e mai binele pe dracu tentația asta idioată de epatare savantlâcul ăsta cultura ta după ureche doar ești fata lăutarului semidocta impresionează sfertodocții cui îi spun asta acum mie lui că și el cred că nu există intelectual să nu-și mai lasă laba o aud pe didi și să ce să nimic godot e hai s-o frecăm să treacă timpul mai bine mănânc cu clătitul farfuriei am mai rezolvat treizeci de minute numai bine se face ora iaurtului altfel când mai iau zn valerianic și phosphorul

Fetița cu o mie de riduri

(2005)

Mesteacănului meu Berioza

6.

scriu să nu mă gândesc. scriu să nu plâng. scriu să nu mă doară. uite-l cum doarme acolo pe Rin, rusul alb, ăla care mi-a dat întâlnire la poarta raiului și din fiecare mână îi crește un smochin.

7.

ce curios, ce curios, am descoperit, închipuiește-ți, îi spuneam, că două pătrate egale fac împreună un dreptunghi, eram foarte mândră și el râdea și râdea. și ce dacă e la mintea cocoșului, e descoperirea mea. handicapul meu de a nu vedea ce văd alții, sau de a vedea după ce ei au uitat, a făcut din mine un descoperitor perpetuu. dacă ai ști tu, îi spuneam, de câte ori urlu eu „pământ!" ca exploratorul singuratec când vede la orizont pata compactă... și sunt iar nouă și lumea e la început.

9.

nu poți vorbi de oamenii berbeci, de buturile lor atârnate în cârligele măcelăriilor, nu poți vorbi de bărbatul în haine negre numit Armand, întins pe trotuar cu o pleoapă de piele albă și una de pânză neagră, nici despre ghidușiile conchistadorilor dacă n-ai văzut la șase ani, la cinematograful Triumf sub podul Grand, caravela aia borțoasă pe care flutura un steag negru cu cap de mort. oricum nu înțelegi întâmplările mele, deși vezi că încă trăiesc. vechiturile astea umblă pe drumurile voastre odată cu

tropăitul înfundat al adidașilor sub scaunele pliante, cu cornetele de popcorn și inelul în nas. și toate-s acum. aici. amintirea e o ață albă, subțire, o tragi prin urechea acului și o lungești până la nod. pe urmă rupi ața cu dinții; parcă nici nu muști – o realitate fără realitate... a, da, vata de zahăr.

10.

cât timp am să te mai văd, pământule, cu bisericile tale, cu vacile tale domoale plutind pe apele ierburilor ca niște corăbii, și plouă pe trenuri, pe canapelele încăpătoare ca genunchii unei negrese, pe mesele înguste dintre două priviri care se citesc una pe alta în limbi străine. plouă și pe stâlpul unui pod se zbate un pește de stofă în dungi, pofta de joacă a bătrânilor întrece năzbâtiile norilor care coboară tiptil și răvășesc apa unde tu tocmai așezaseși o bărcuță de hârtie, nimic, stihia se amuză.

14.

mă uit în oglindă. văd o fetiță, mă duc la școală și am o mie de riduri.

15.

la castel pomii din fața ferestrei aveau flori mici roșii. Bobiță zicea că sunt pastile de dormit. cartea se deschidea de fiecare dată la pagina 86, la poemul *Berioza* – în limba rusului alb berioza înseamnă mesteacăn – citeam: „vreau să mă fac apă".

17.

„ei duc totul mai departe, până atunci mama îți trimite dragostea ei și umorul necesar..." pe patul pliant într-un spital de campanie scrisoa-

rea se udase la colțuri, tremurase mâna recrutului sau toarta ceștii s-a dezlipit sau calul ăla nărăvaș a fost și uite-l acum ce blând trage trupul înfășurat în pleduri pe-o sanie.

18.

negri, galbeni, lume mică, bagaje, copii, adidași fără șireturi, hanorace de camuflaj cusute cu sfoară, scrâșnet de roți, pietriș, cauciuc ars… la gare française, Schweizerbahnhof; Bâle – Basel. în ce tren a urcat Erasmus, în ce tren Paracelsus? văd un cal pe peron, mă fixează cu ochiul evreului mort. era mai când m-am culcat cu el și mi-a plăcut, așa arată lumea cu barele de fier încrucișate într-o continuă mișcare, apropiindu-se, îndepărtându-se în angrenajele lor fără cusur, un scrânciob din care zboară o șepcuță roșie și mă uit după ea până unde ~~se taie~~ drumul, înainte ca ochiul meu să-și fi terminat privirea.

19.

trezește-te, îi strig noaptea. atinge carnea mea, măcar în vis fă ce vreau de la tine… și dacă ești mort? dacă ai murit acum o lună sau alaltăieri și gura mea se afundă în curbura cefii tale ca stridia în lingura ei? poate mă iubesc cu un mort la fel de real cum fac câinii pe maidanul din fața blocului și nu gândul, pânda intrărilor mele îl primește ca pe un împărat care se întoarce viu dintr-un război lung și-mi intră în pat nerăbdător fără să-și dea jos tunica, poate-i îmbrăcat în sângele lui. dar nu e mort un trup pe care îl cheamă alt trup și nici moarte nu e când nu știi de ea; și atunci ce iubesc și cine-mi face vraiște creierul care se mută de-a valma ba-n subsuori, ba-n călcâie. stă acolo pitit în nările mele și miroase sudoarea lui de bărbat. n-are nicio putere piatra care-l acoperă, nici aerul

care a fugit de la el. nici vânătul rapace care mănâncă albul gâtului prins între brațele mele ca trunchiul zvelt al unui mesteacăn. roagă-te, îi strig, să nu știu când mori ca să trăiești cu mine până la capăt.

24.

unde ești tu, Noe, barcagiule, prins la graniță de vameșii muți, ăia din poveștile copilăriei mele când tata-mare își umplea pipa și mama-mare punea hârtie albastră pe geamuri să nu intre balaurul, așa dezmierda ea soarele și noaptea ferestrele săreau singure din încheieturile lor să vină stelele în casă și să vedem candelele lui Dumnezeu… pentru mine toate dulcețurile astea puse în borcane cu etichete intrau în magazia cuvântului „patriarhal”, un fel de loc unde se țineau bunătăți și sugiuc și oțet de trandafir și – cât ai să întinzi pelteaua asta, cât o să înghită cititorul? – nu vezi cum se topesc pe limbă toate bomboanele de pe colivă?

26.

dacă vrei să mă mănânci, mănâncă-mă. ține-mă nouă luni la tine în burtă în mirosurile tale de cimbru și de leuștean, în ciorbele tale și pe urmă fă-mă la loc și scoate-mă la primăvară o ciupercă frumoasă, frumoasă, cu picioruș alb și pălărie roșie și bineînțeles necomestibilă.

29.

nu e atât de simplu să umbli pe stradă cu nasturii descheiați la tunica militară și la opt dimineața telefonul cu farurile aprinse nu te lasă să uiți,

și uiți, uiți mereu cum își uită albina acul într-o piele necunoscută, bunul meu, uitatul meu – ah, ticurile încalecă rosturile și cuvântul fuge de pe limbă – la al treilea accident vascular cerebral, omul cu care am trăit treizeci și trei de ani mă întâmpină la ușă cu o față roșie, de parcă și-ar fi tras pe cap un glob de Crăciun, mă ia de mână și mă duce în dormitor: vino să vezi ce bună e! îmi așază palma pe calorifer; prăjitură, zice, gustă și tu.

40.

când venea ora albastră mă ducea la mesteacănul cântător. zburau mâini prin aer. se așezau când pe-o scorbură când pe alta. erau cuminți fiindcă erau obosite. și la fluier când acoperi o intrare, alta se deschide. se pare că trebuie să taci într-un loc ca să cânți în altul; palma lui se așază pe gura mea.

44.

aș vrea să scriu un vers cu picioare de girafă și cu cap de meduză... pe vremuri visam să scriu un vers să-mi taie mâna.

51.

câteodată mi se întâmplă minuni, atunci mă trezește din somn și mă pune să-l spăl pe cap. dar părul lui e sus, sus pe lampă și nu-l ajung. Dumnezeule, melcul se apără de mine, intră la fel de încet în cochilia lui. alteori se descheie la piept și-și pune pielea pe speteaza fotoliului meu. dacă mă mișc începe să transpire și să miroase, fug la baie. în oglindă văd coastele lui cum se desfac și dau frunze. vorbesc despre limbile alea care vin din capetele opuse ale drumului și când se ciocnesc se sparg și sângele lor e alb ca un lapte, și abia atunci ne auzim ca și când am bea din același pahar.

56.

știu cât risc, cine sărută un mort sărută un gol de aer, sărută gaura unei mese de biliard, sărută bula de hidrogen care se rostogolește dintr-un balon înțepat; dispare scaunul cu mâinile unui om, asfaltul cu melcul strivit sub pantof, autobuzul ticsit de sudoare, paharul cu o mie de buze dispuse concentric, e irezistibilă realitatea, piața de carne: care te-mbrac, neamule, care te-ncalț? la curse sunt iepe negre, nărăvașe, uneori fulgerul taie bradul la jumătate, dar el rămâne în materia lui. și culorile au acele lor, ne intră în pori, produc orgasme în piele, în irișii ochilor, oricum nu înțelegi când eu fug de această materie fiindcă ea fuge de la mine și trebuie s-o înlocuiesc să nu mor, pricepe odată, să nu mor; în patul ăla mărșăluiesc regimente de cavalerie, cine o să vrea să-mi ridice cămașa până la gât, să încalece pe mine și să nu mai știu când se va da jos, înțelegi acum căldura din mlaștini, ceața din munți?

69.

pe urmă s-a făcut o pauză mare și albă, nici nu se mai putea distinge ursul polar de banchiză, sunt somnuri lungi care aplatizează, somnuri lungi ca distanțele, vorbesc în mijlocul mobilelor, le simt respirația, le văd crețurile ironice adâncindu-se în pânze... dar nu poți să crezi că un bărbat de șaizeci de ani care-l ține pe Heraclid pe noptieră îți vinde gogoși când îți spune: „din nenumăratele drumuri l-am ales pe singurul, mai e puțin și ajungem la turnuri mâinile noastre vor trece unele prin altele ca aerul și soarele o să fie fără să răsară", asta mi-a promis rusul alb și m-am pomenit pipăindu-mă peste tot să văd dacă mi-a rămas vreo fâșie de carne pe oasele mele lungi și frumoase.

71.

ningea fără oprire. zăpada îmi astupa toate găurile. o morsă albă și foarte grasă mă acoperea. nu puteam să ies decât prin creștetul capului pe ușa aia mascată; la fontanelă peretele era friabil, se opintea puțin cum se opintește capacul unui canal. pe acolo trebuia să iasă aerul sferic. dilatarea încetase, intrasem în munci și nu durea, nu durea deloc. cineva trecea o batistă printr-un inel. vedeam cerul. dacă știam asta mai demult frica mea ar fi fost un cântec de leagăn.

76.

de ce miroase atât de greu în odaia în care își face ea rugăciunea? avea o voce dulce și moale, cum cade carnea prea fiartă de pe os, și un nume constant și rotund. când o căutam pe listă, vedeam coronița căzută-n zăpadă; ea însăși era un morman mare de zăpadă, nu-și simțea trupul, își simțea numele. și-l lua în palme, sufla peste el și-i spunea: fă-te vultur, puiule, fă-te vultur și papă tot ce-i mai bun de pe stârvurile astea... și se jelea cât e ziua de mare că a lăsat-o bărbatu': „milostiviți-vă, oameni buni!" și ei se milostiveau și o blagosloveau și o ungeau cu untdelemn sfințit (despre oamenii stătuți nu poți vorbi decât în cuvinte stătute) și atunci mi s-a arătat dintr-odată barizul ei roșu de vivandieră și am văzut-o la brațul lui Dumnezeu împărțind bezele în uralele preacredincioșilor. asta poftise ea din toată boala trupului ei. nu-și simțea trupul. își simțea numele. despre cine vorbesc?

77.

când ieșeam din capelă aveam un sâmbure de piersică în palma stângă, era ca un ochi roșu de iepure pe jumătate închis, auzeam clopotul, ne

chema la masă. o vedeam pe mater Hroswitha tăind tulipanul și jos, lângă râu, cu obrazul în nisip capul băiatului blond și nici atunci, nici atunci nu-i puteam vedea fața, cum nici mai târziu, când pe scoarța căruntă a mesteacănului cleiul se întărea și mirosea a tămâie.

78.

noaptea pe la două, mereu la aceeași oră, știu că dormea, cum să nu doarmă un bărbat cărunt de șaizeci de ani care-și lăsase amintirile în păstăile lor acolo, în nisip, lângă râu, ca un pumn de mazăre tânără, cum să nu doarmă un bărbat cărunt de șaizeci de ani noaptea la două, când eu îmi sug degetul și-mi duc genunchii la bărbie și mă fac rotundă ca un gălbenuș și intru în ou.

79.

zile ploioase până la poartă, câțiva porumbei călători; muncitorii de pe șantierul operei – mănuși de cauciuc roșii, pământ galben, seara la Bonn decorul face loc, decorul mușcă retina – uneori retina e căptușeala de catifea a unei cutii pătrate din care lipsește inelul, în luna aprilie aveam iluzii – un șomoiog de păr pe Rin și miliția călare când lumina pleca. „N-aveți amintirile mele", spunea când a aruncat porumbelul mort peste balustrada podului. da, da, da, de la nouă ani băiatul blond purta un număr pe braț.

80.

altfel scriu ziua, altfel scriu noaptea, ziua scrisul zvâcnește prin frunze: fuge speriată de lumină șopârla; noaptea se-ntinde în cearșafuri încet, prelungit, un amor cu doi balerini și literele merg pe hârtie ca un convoi spre camera de gazare.

95.

din cer vine zgomotul, din portbagaj curg căpșunele ca niște inimi de copii speriați; are cineva un ceainic, o strecurătoare, o linguriță de zahăr, le-a luat pe toate cu el. dușenka moia, sânii ți-s iuți cum e miezul ridichilor negre, i-o fi zis și ea s-a umezit ca iarba în zori. era un băiețaș blond, o fi visat că-l ucide pe țar și s-au despărțit apele Niprului; cer două cărți, a spus armeanul din Minsk. servit, a spus rusul alb. asta a fost pata lui. s-a lățit, s-a lățit ca pânza neagră pe mesele îndoliate ale marilor cazinouri când crupierul nu mai are nimic de rulat. și toți au pierdut, Boje moi, ne-a rămas Siberia și Taigaua cea verde până la capăt.

98.

bătrânețea vine din Siberia tiptil cu pauze pășește imensă și albă ca o pisică de șaptesprezece ani numărul revoluției toarce moale întinsă burta în sus între crucișătorul Aurora și Palatul de Iarnă un nume frumos de pisică Siberia naște de două ori pe an câte șapte pui vii și Oblomov e băiatul ei ăla blond a visat că-l ucide pe țar acum în casa mare cu geamlâc la stradă ard sfeșnice-slujnice trec prin dreptul oglinzii o acoperă cu fustele largi dă-mi în gură spune gura șterge-mi bărbia spune bărbia ia tava citește-mi ziarul taie unghia lui Oblomov unghia băiatului blond unghia bărbatului de șaizeci de ani unghia lui Berioza citește povestește mai spune

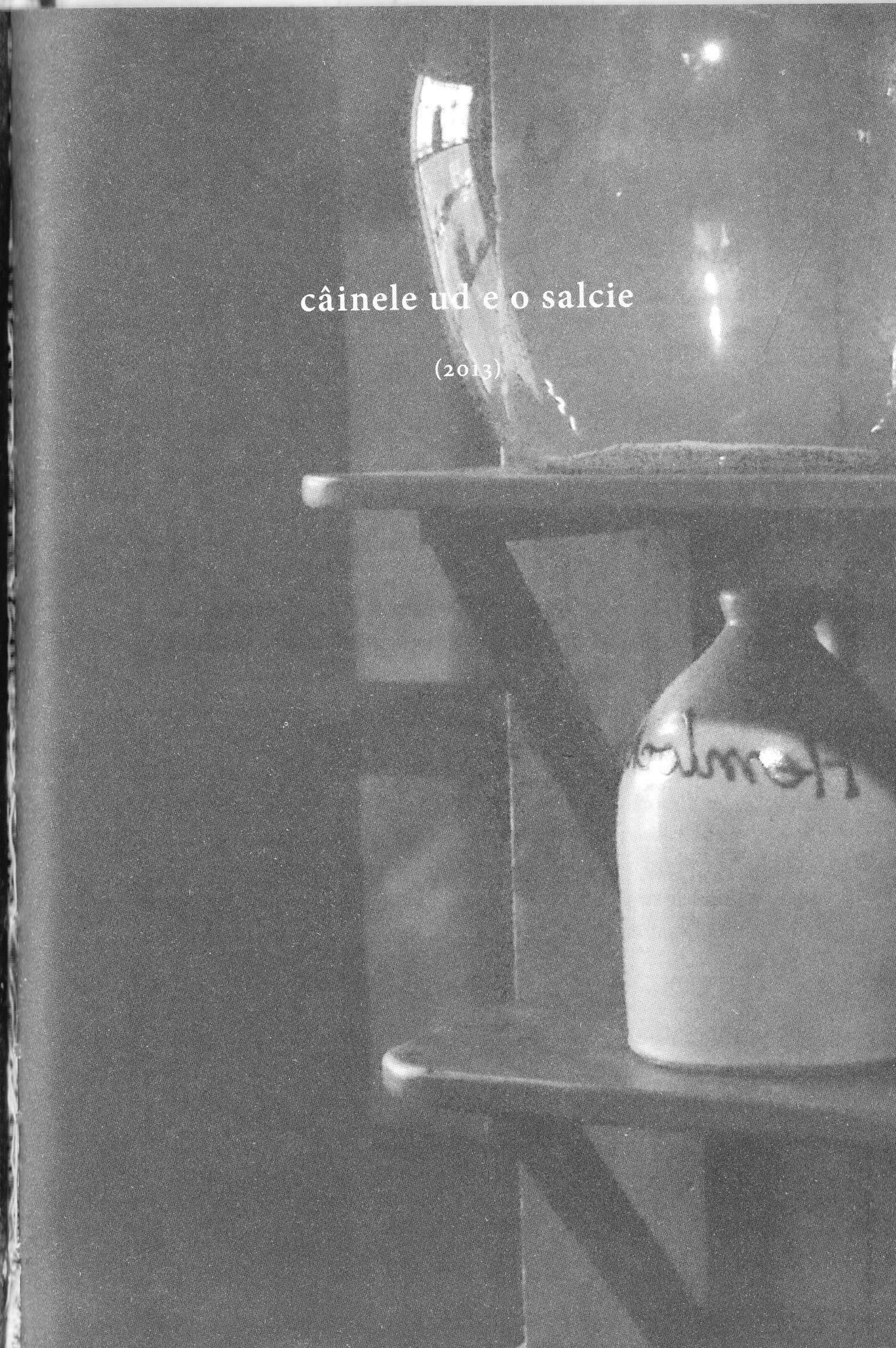
100.

se termină întâmplările înainte să se termine timpul; poate de aceea în verile foarte lungi liliacul înflorește a doua oară... și eu merg pe străzile astea dintr-un cartier bucureștean, citesc reviste, cumpăr șuncă de pui, mă opresc la stop. numai tu nu ai punct. te-ai făcut infinit, nimicul meu.

câinele ud e o salcie

(2013)

ți-am băut sarea din ochi

cred că trebuie să te caut
la el amarna
într-un sarcofag răscolit
pe toate fețele ca o curvă
făcută poștă de toți bețivii orașului
știu ai un obraz fără chip
ești un bărbat curgător
ți-am băut sarea din ochi
când mi-ai tăiat noaptea
ți-am supt laptele tot
cu gura dintre picioare
și m-am trezit nesătulă de tine
ești primul și ultimul fără culoare
cu dinții tăi mușc
cu unghiile tale sfâșii
albul tău dizolvat în alb
voalul meu

sunt frumușică

trebuie să învăț să scriu
de la dreapta la stânga
să-mi aduc înapoi
sângele alb țâțele cățelei bătrâne
curg singure-n canal
și noaptea urlă ca sirena salvării
mă iau după oameni ca orice câine
pe währingerstrasse
nici nu mai am repere personale
părul meu zburdă fără bigudiuri
libertatea e atunci când nu mai ai nevoie
de oglindă să-ți faci buzele
îți atârni memoria de perete și
te privești în ea sunt frumușică spui
îți înfășori un șal lung și roșu
în jurul gâtului

ruşinea din vis

cearşaf sau zăpadă
pe umărul cel mai rotund
din ultimii douăzeci de ani
şi exact când netezeai aluatul cu făcăleţul
în burtă făceau ochi puii de cangur
atunci aţipeam pentru o secundă
vedeam tortul de ciocolată apropiindu-se
ţipam nu până şi în somn
eram goală în faţa oglinzii

fluturii de noapte

pentru Alexandrina P.

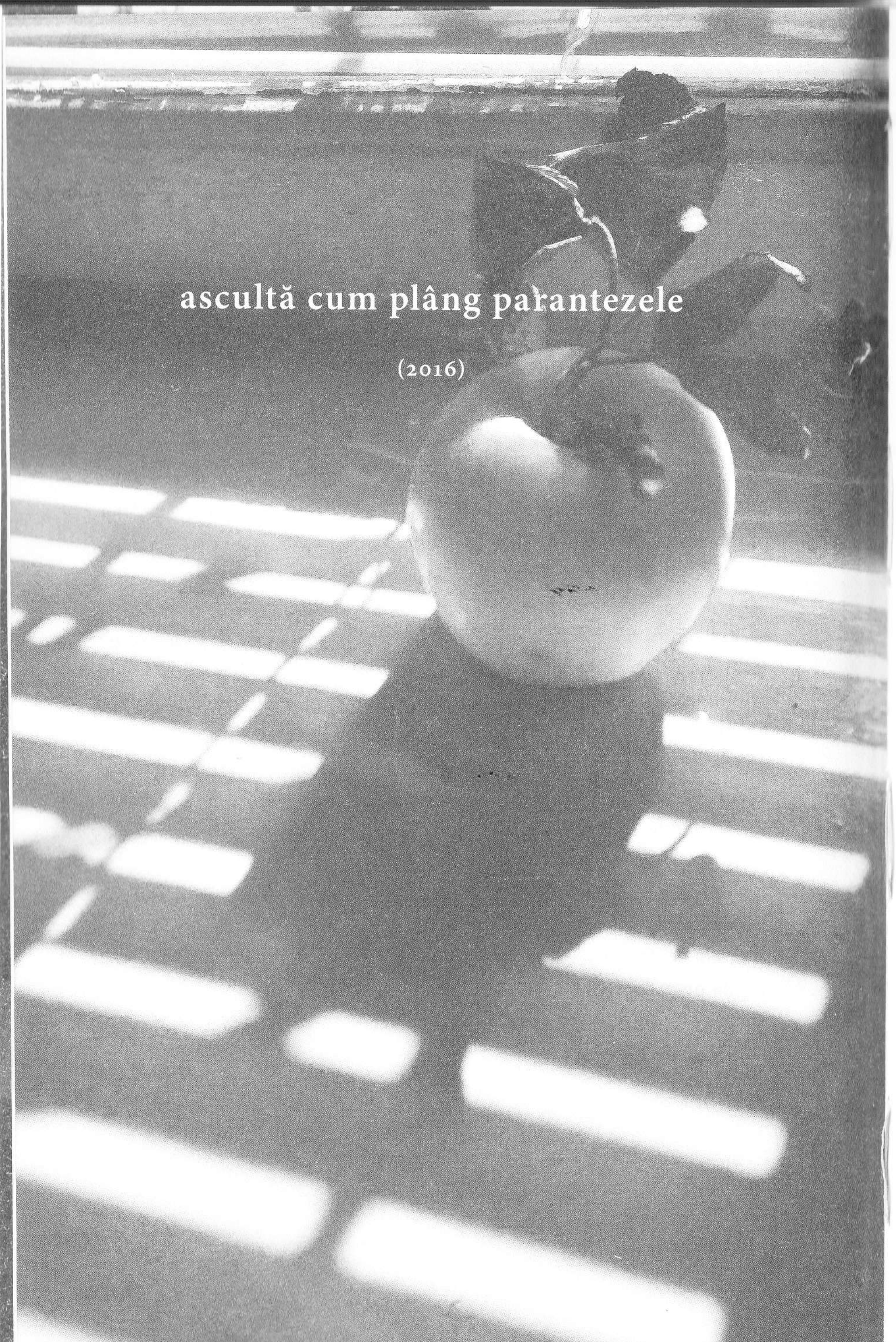
plecau vapoarele din alger
și pépé le moqueur
locuia la kasbah și miza pe treflă
o chema sandrine și-i ziceau gauloise
că era cochetă și prin fum treceau
fluturi iuți și roșii ca ardeii
se culcau pe spate și-așteptau
o adiere rece un parfum și-o ceață grea
le lipea aripa de podea și zburdau
prin aer capete de mort și săreau șotronul
fluturii de noapte se-ntorceau în larve
ouă mici de broaște icre se făceau
și plecau în lume numai în kasbah
rămânea parfumul și sandrine fuma

numai fantomele țin acoperișul

vreau să mai văd umbra fetiței pe bârnă
vreau să mai aud râsul tău printre cruci
și-o tablă a căzut fâlfâind din aripi
parc-a înfipt un copil briceagul
în carnea mesteacănului

abia se născuse copacul
și fetița-i turna lapte la rădăcină
zilnic un castronaș ținea ochii închiși
ea credea că-i pisoi mi-a zis și redactorul
că orice vers e haotic și că numai fantomele
țin acoperișul pe palme acum înțelegi
de ce trebuie să întoarcem acul pământului

eu plec peste-o lună în sahara
departe de crima asta perfectă
o nuntă de-argint și dincolo de gard
argilă nisip degete
scriu

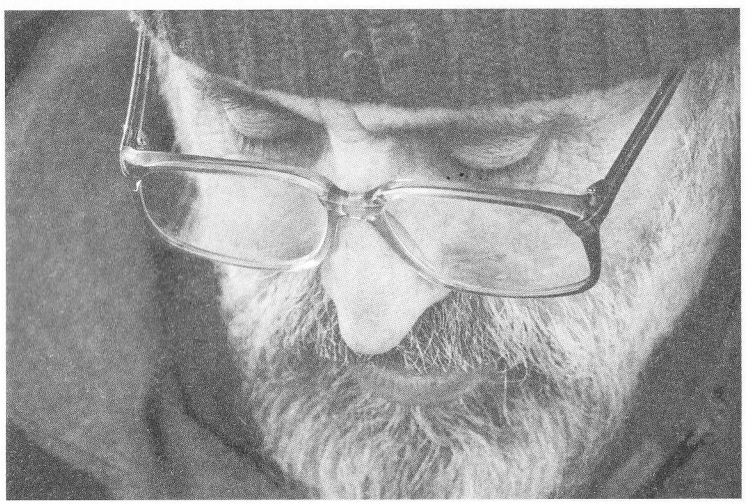
the end

bătrâna de la șase. e trecută de 80.
toți șoferii îi dau 70. vecinul salcâm și vecinul crin.
o salută cu respect. a adoptat trei șoricei.
bătrâna de la șase dă mâna cu o frunză. prinde-ntre
buze un mugur. e sfârcul. din care-a supt prima oară.
hai râdeți cu mine. bătrâna asta e tabla din
școala primară. zurbagiul clasei a șters cu buretele
adunarea și totalul. bătrâna asta știe cine câștigă
războiul. vorbește fără cuvinte. vorbește cu cei fără limbă.
s-o ducem la groapa de furnici. ba-i aici. ba nu-i
aici. doctorul Cernea spune: are prea mult heliu
în cap. acolo-i alb și răcoare. e bine. pui mâna
pe orizont. pocnește. un bici
de anul nou. ca petardele galeriilor pe stadion.
simți? îți cresc alte urechi. alți ochi. alte nări.
voi folosiți degetele. apăsați pe taste. pe butoane.
pe trăgace. eu descurc buclele mielului. îl sărut
și plâng. e bucuria cepei mici când se sparge
să nască un ghiocel. înțelegi? nu te mai rușinezi
că ești bună. ai înviat.

Despre fotograf

NICOLAE POJOGA (n. 1950, în Ciuciuleni, raionul Hâncești din Republica Moldova), fotojurnalist, stringer pentru Reuters, AP, EPA, BBC, Rompres. Este președinte al Asociației pentru Fotografie Documentară *A-DOF* și trainer în cadrul Școlii de Studii Avansate în Jurnalism. Expoziții personale și de grup la Sibiu, București, Iași, Chișinău, Moscova, New York. A publicat la Editura Cartier albumele fotografice *Lumea lui Zaharia* (2017) și *Album de război / War album* (2019).

A ilustrat antologia lui A.E. Baconsky: *cine n-a apucat să moară nu va mai fi*. Poeme alese de Al. Cistelecan, Editura Cartier, 2017.

Cuprins